

**GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY ŁĄCKO
NA LATA 2016-2022**

łącko, 2016 rok

Spis treści

WSTĘP	4
1. STRUKTURA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	6
1.1 Okres realizacji	8
1.2 Wskaźniki i uzasadnienie wyboru obszaru wsparcia	9
1.3 Metodologia opracowania.....	11
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁĄCKO – ANALIZA OBECNEJ SYTUACJI GMINY	13
2.1 Strefa przestrzenna.....	13
2.1.1 Położenie.....	13
2.1.2 Rys historyczny	14
2.1.3 Zasoby i stan środowiska naturalnego	14
2.1.4 Zagrożenia powodziowe i osuwiskowe.....	15
2.1.5 Struktura gruntów.....	18
2.1.6 Infrastruktura techniczna i budownictwo.....	19
2.1.7 Kultura	21
2.1.8 Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych.....	23
2.1.9 Bezpieczeństwo Gminne.....	27
2.1.10 Identyfikacja problemów	28
2.2 Strefa gospodarcza	28
2.2.1 Struktura i trendy głównych branż na terenie gminy/główni pracodawcy	28
2.2.2 Liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na sektory	31
2.2.3 Główni pracodawcy i zatrudnienie	32
2.2.4 Identyfikacja problemów w branży gospodarczej.....	33
2.3 Strefa społeczna	33
2.3.1 Struktura demograficzna.....	33
2.3.2 Poziom i struktura bezrobocia	35
2.3.3 Pomoc społeczna	36
2.3.4 Struktura wykształcenia społeczeństwa	37
2.3.5 Edukacja i wychowanie przedszkolne	38
2.3.6 Stan i różnicowanie dochodowości gospodarstw domowych	41
2.3.7 Struktura organizacji pozarządowych	42
2.3.8 Identyfikacja problemów w obszarze społecznym.....	43

3. POWIĄZANIE PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI DOTYCZACYMI GMINY	44
3.1 Programy Krajowe	44
3.2 Programy Regionalne i Subregionalne	45
3.3 Programy Lokalne	49
4. ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	50
4.1 Podsumowanie wyniki badań	50
4.2 Cele rewitalizacji	51
4.3 Analiza wskaźnikowa i metodologia delimitacji obszarów dysfunkcyjnych.....	52
4.4 Charakterystyka obszarów rewitalizacji	59
4.5 Zestawienie projektów /karty projektów/	66
4.5.1 Projekty inwestycyjne główne	66
4.5.2 Projekty nieinwestycyjne główne	76
4.5.3 Projekty uzupełniające.....	80
4.6 Komplementarność projektów	81
4.7 Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	82
4.8 Oczekiwane wskaźniki realizacji Gminnego programu rewitalizacji	82
4.9 Wpływ projektów podstawowych na zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizowanym	85
4.10 Źródła finansowania.....	90
4.11 Wykaz niezbędnych pozwoleń.....	93
5. SYSTEM WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	96
5.1 Plan finansowy rewitalizacji na lata 2014 – 2020	96
6. SYSTEM MONITORINGU I OCENY ORAZ MODYFIKACJI PROGRAMU	98
6.1 System wdrażania programu	98
6.2 Ewaluacja i monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji	100
6.3 Ocena oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji.....	101
6.4 System wprowadzania zmian w programie rewitalizacji /procedury uaktualniania	101
Spis Tabel	102
Spis schematów	103
Spis map	103
Spis wykresów	103

WSTĘP

Przemiany społeczno-gospodarcze na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza wywołane procesem globalizacji oraz transformacją ustrojową i wyzwaniem gospodarki wolnorynkowej spowodowały szereg niekorzystnych zjawisk i procesów na obszarach jednostek samorządu takich jak degradacja tkanki materialnej oraz narastające problemy w sferach społecznej i gospodarczej. W takiej sytuacji szczególnego znaczenia zaczęło nabierać planowanie oraz realizacja kompleksowych projektów rewitalizacyjnych, obejmujących sferę przestrzenną, społeczną, gospodarczą, środowiskową i kulturową, a tym samym odpowiadających na indywidualny zestaw zidentyfikowanych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych występujących na danym obszarze.

Na potrzeby projektowania interwencji wspierających rewitalizację współfinansowaną ze środków programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 rewitalizacja została zdefiniowana jako kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych) [*Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 2015, s.5-7*].

Program rewitalizacji jest inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) oraz na podstawie Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777). Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji [*Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 2015, s.7-8*].

Rewitalizacja Gminy Łącko koncentruje się na czterech głównych obszarach:

- a. gospodarczym – nowe miejsca pracy oraz warunkowanie powstawania nowych podmiotów gospodarczych, rozpowszechnianie i ułatwianie aktywności gospodarczej,
- b. społecznym – działania koncentrujące się na zapobieganiu patologiom i wykluczeniu społecznemu (marginalizacji, bezrobociu, ubóstwu) oraz mające na celu wzrost poziomu integracji mieszkańców gminy,
- c. przestrzenno-funkcjonalnym – w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, w tym: zaplanowano inwestycje w zakresie budowy elementów małej

infrastruktury rekreacyjnej, zagospodarowania obszarów stanowiących miejsca rozrywki i integracji dla mieszkańców,

d. technicznej – zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Dzięki wdrożeniu Gminnego Programu Rewitalizacji zwiększy się atrakcyjność gospodarcza Gminy Łącko, a co za tym idzie stworzona zostanie szansa do tworzenia nowych podmiotów gospodarczych oraz miejsc pracy. Ponadto wdrożenie działań zaplanowanych w GPR pozwoli na rozwój kulturalno-społeczny gminy, a co za tym idzie na przeciwdziałanie wykluczeniu kulturalnemu mieszkańców gminy.

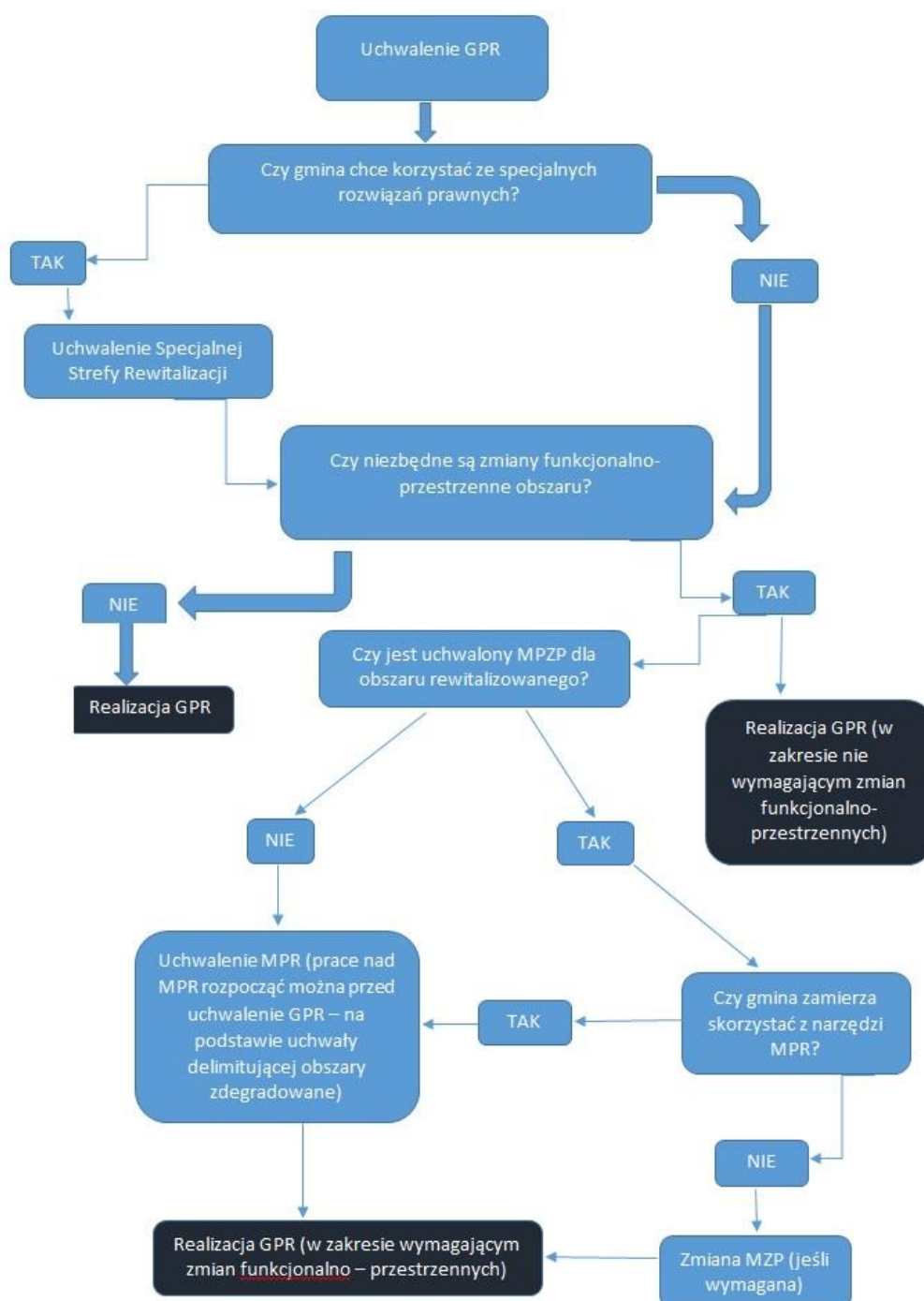
Objęcie danego obszaru GPR będzie stanowiło podstawę do ubiegania się o dofinansowanie poszczególnych przedsięwzięć w ramach funduszy zewnętrznych w tym środków Unii Europejskiej.

1. STRUKTURA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Obszary, w których zaplanowano potrzebę realizacji działań rewitalizacyjnych wyznaczono biorąc pod uwagę wyniki wszystkich prowadzonych analiz i konsultacji społecznych. Dzięki przeprowadzonej analizie społeczno-gospodarczej określono obszary kryzysowe wymagające podjęcia działań rewitalizacyjnych. Działania zaplanowane do realizacji w GPR przyczynią się do odnowy zarówno struktur społecznych jak i gospodarczych w gminie. Realizacja założonych projektów o charakterze infrastrukturalnym i nieinfrastrukturalnych realizowanych przez gminę oraz innych partnerów procesu rewitalizacji pozwoli na osiągnięcie synergii efektów przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Będzie to możliwe dzięki strategicznemu podejściu do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a także objęciu wsparciem projektów komplementarnych realizowanych przez kilka podmiotów. Wyznaczone cele rewitalizacji wynikają ze zdiagnozowanych problemów, które skumulowały się na obszarze gminy. Ich realizacja wpłynie na rozwiązanie lub zminimalizowanie najistotniejszych problemów gminy oraz przyczyni się do wzrostu jej atrakcyjności w ocenie inwestorów, turystów a przede wszystkim mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łącko na lata 2016 – 2022 został opracowany zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777). Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łącko realizowany będzie przy zastosowaniu poniższej metodologii:

Schemat 1. Metodologia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

1.1 Okres realizacji

Ramy czasowe Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łącko zostały określone na podstawie okresów programowania i budżetowania funduszy z Unii Europejskiej na lata 2014-2020. W ramach programu przewiduje się przeprowadzenie działań naprawczych w latach 2016 – 2022 w układzie krocącym z możliwością zmian, zarówno pod względem terminów realizacji poszczególnych zadań jak i merytorycznym, tj. poszerzenia zakresu planowanych zadań pod warunkiem utrzymania ich w obszarze planowanej rewitalizacji.

Tabela 1. Harmonogram działań w zakresie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Działania	Planowany termin
Podjęcie uchwały Rady Gminy Łącko w sprawie wyrażania zgody na przystąpienie do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji	23.09.2015 r.
Informacja i promocja w mediach – strona www Urzędu Gminy, tablica informacyjna w Urzędzie Gminy odnośnie rozpoczęcia prac nad GPR.	Październik 2015 r.
Konsultacje społeczne GPR	Październik 2015 r.
Gromadzenie materiałów do diagnozy społeczno- gospodarczej.	Październik- listopad 2015 r.
Opracowywanie GPR - wersja robocza	Listopad 2015 r.
Konsultacje społeczne Projektu GPR	Luty 2016 r.
Przyjęcie GPR na sesji Rady Gminy	Luty - marzec 2016 r.
Monitoring wdrażania GPR	od marca 2016 r.

Źródło: opracowanie własne

Konsultacje społeczne

Ze względu na kompleksowy charakter procesu rewitalizacji, kilkuletni czas realizacji oraz długofalowe rezultaty i oddziaływanie zadań realizowanych w ramach GPR – Gmina Łącko podjęła szereg działań zmierzających do szerokiej popularyzacji problemów w przedmiotowym zakresie.

Bezpośrednim celem konsultacji społecznych było:

- zapoznanie mieszkańców z szansami, jakie daje proces rewitalizacji,
- konsultacja i gromadzenie pomysłów projektów,
- udział przy wyznaczeniu obszaru wsparcia – obszaru problemowego,
- zapoznanie mieszkańców z wynikami wcześniej prowadzonych konsultacji.

Konsultacje społeczne prowadzono:

- 19 października 2015 r. o godz. 18.00 w remizie OSP w Łącku
- 20 października 2015 r. o godz. 18.00 w remizie OSP w Jazowsku
- 21 października 2015 r. o godz. 18.00 w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Zagorzynie.

Łącznie w konsultacjach wzięło udział 55 mieszkańców Gminy Łącko.

Ponadto w okresie od 1 do 15 października 2015 r. prowadzone były badania ankietowe za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy w Łącku. Wskazana forma komunikacji stworzyła możliwość zgłaszania uwag i projektów przedsięwzięć odnośnie zakresu Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzone badania ankietowe miały charakter anonimowego zestawu pytań z możliwością zamieszczenia uwag o charakterze opisowym. W trakcie prowadzonych badań ankietowych wpłynęło łącznie 11 ankiet z których sporządzono raport stanowiący załącznik do GPR.

1.2 Wskaźniki i uzasadnienie wyboru obszaru wsparcia

Tabela 2. Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji

GMINA ŁĄCKO		OBSZARY REWITALIZACJI		UZASADNIENIE WYBORU
Dane dotyczące ludności i powierzchni				
Ilość mieszkańców stan na 31.12.2014	ilość mieszkańców w obszarze rewitalizacji	odsetek w obszarach rewitalizacji	Obszar rewitalizacji stanowi 19,7 procent całej powierzchni gminy. Jest to obszar części miejscowości Łącko, Jazowsko i Zagorzyn. Na tym terenie zamieszkuje ponad 3600 mieszkańców tj. niemal 22,5% populacji gminy.	
16116	3624	22,49%		
Powierzchnia gminy	Powierzchnia obszaru rewitalizacji	Wielkość procentowa powierzchni obszaru w powierzchni gminy		
132,95 km²	26,25 km²	19,74%		
WYSOKI POZIOM UBÓSTWA				
Ludność korzystająca z pomocy OPS w Łącku				
ilość osób /stan na 31.12.2014r./	odsetek w gminie	ilość osób w obszarach rewitalizacji	odsetek osób w obszarach rewitalizacji	W obszarze rewitalizacji z pomocy społecznej korzysta 5 na 100 mieszkańców.
1121	6,96%	260	4,53 %	
WYSOKI POZIOM BEZROBOCIA				

Ilość osób bezrobotnych ogółem /stan na III kw. 2015/	Ilość osób długotrwale bezrobotnych /dane PUP, 31.12.2014/	Ilość osób pozostających bez pracy w obszarze rewitalizacji	Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w obszarze rewitalizacji	Analiza statystyczna dotycząca bezrobocia długotrwałego wskazując, iż obszar rewitalizacji jest obszarem szczególnego nasilenia tego zjawiska. W obszarze rewitalizowanym zg. z danymi z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego zamieszkuje 132 os. długotrwale bezrob. Obszar ten zamieszkuje 30,4% z ogółu osób długotrwale bezrobotnych w Gminie Łącko.
627	434	175 w tym 132 os. długotrwale bezrobotne	5,12%	

NISKI POZIOM AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych /stan na 31.12.2014/	Wskaźnik przedsiębiorczości w gminie –liczba podmiotów gospodarczych na 1 tyś. mieszkańców	Liczba zarejestrowanych podmiotów w obszarze rewitalizacji	Wskaźnik przedsiębiorczości w obszarze rewitalizowanym – liczba podmiotów gospodarczych na 1 tyś. mieszkańców	Zarówno obszar gminy jak i obszar rewitalizacji cechuje niski wskaźnik przedsiębiorczości. Wskaźnik przedsiębiorczości w obszarze rewitalizowanym Gminy Łącko wynosi 27,18 zaś dla całej gminy 62,86. Oba wskaźniki są bardzo niskie w porównaniu do Powiatu Nowosądeckiego gdzie wskaźnik na koniec 2013r. wynosił 69,4, zaś dla Województwa Małopolskiego – 104,5.
1013	62,86%	438	27,18%	

Źródło: opracowanie własne

Uzasadnienie wyboru obszaru rewitalizacji:

- Wskazany obszar rewitalizacji pokrywa się w całości z obszarem wskazanym przez pracowników OPS w Łącku jako **miejsce charakteryzujące się najwyższym stopniem zubożenia i wykluczenia społecznego**. Potwierdzają to dane statystyczne opisane w części diagnostycznej opracowania.
- Jedną z głównych przyczyn wykluczenia społecznego zgodnie z danymi OPS-u jest bezrobocie. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Gminie Łącko zarejestrowanych jest łącznie 1694 osoby:
 - w tym 834 Kobiety i 860 Mężczyzn,
 - w tym w wieku 0-17 lat: 772 osoby /353 Kobiety i 419 Mężczyzn/,
 - w wieku produkcyjnym: 863 osoby /441 Kobiety i 422 Mężczyzn/,
 - w wieku poprodukcyjnym: 59 osoby /40 Kobiety i 19 Mężczyzn/.

/stan na 31.08.2015 r./.

Udział osób korzystających z OPS w ogólnej liczbie ludności w 2014 r. wynosił 11,86% /dane: Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy, UMWM, 2014 r./. Jak wynika z danych OPS w Łącku w sierpniu 2015 r. osoby długotrwale korzystające z pomocy ośrodka wynosiły 1117 w tym: 566 Kobiety i 551 Mężczyzn, w tym osoby niepełnosprawne – 239 osób /117 Kobiety i 122 Mężczyzn/, co daje 14,1% ogółu zarejestrowanych w OPS-ie. Liczba Romów korzystających z pomocy to 177 osób. Spośród wszystkich osób objętych wsparciem w OPS w Łącku - 239 osób

/w tym 117 Kobiet/ to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy. (dane OPS Łącko, 08.2015 r.).

Na wskazanym obszarze z 3624 osób tam zamieszkujących problem bezrobocia dotknął 627 osób. Analiza dostępnych danych dotyczących bezrobocia, przyczyn wyrejestrowania z rejestru bezrobotnych, czasu pozostawania bez pracy w połączeniu z danymi z Ośrodka Pomocy Społecznej wskazują, iż **znaczna część osób długotrwale bezrobotnych zamieszkuje wskazany obszar rewitalizacji.**

- Wysokie bezrobocie, niski współczynnik aktywności gospodarczej oraz wysoki stopień zubożenia wpływa także na najmłodszych mieszkańców gminy. Problemem gminy jest zjawisko **dziedziczenia biedy**, tj. przejmowania niekorzystnych wzorców zachowania od rodziców i starszych, co w efekcie prowadzi do przerwania nauki. Obrazuje to **niski wskaźnik skolaryzacji brutto** w Powiecie Nowosądeckim dla uczniów gimnazjum, który w 2013 r. wynosił 94,38 podczas gdy w województwie małopolskim wynosił 97,17 (uczniowie szkół gimnazjalnych są zgodnie z opiniami psychologów najbardziej narażeni na niekorzystny wpływ otoczenia).
- Gminę Łącko cechuje bardzo **niski wskaźnik działalności gospodarczej**, co powoduje bardzo wysokie bezrobocie oraz ubóstwo mieszkańców gminy.

1.3 Metodologia opracowania

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łącko /dalej: GPR/ opracowany został z wykorzystaniem modelu ekspercko-partycypacyjnego, polegającego na możliwie szerokim udziale wszystkich interesariuszy w pracach nad GPR, przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych, odpowiadających między innymi za przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych oraz opracowanie dokumentu pn. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łącko.

Etapy prac nad GPR obejmowały następujące działania:

1. Podjęcie dnia 23 września 2015 r. przez Radę Gminy Łącko uchwały o przystąpieniu do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łącko na lata 2015-2022 [Uchwały Nr 67/XIII/2015 Rady Gminy Łącko z dnia 23 września 2015 r. w sprawie: wyrażenia zgody na przystąpienie do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łącko na lata 2015-2022].
2. Przeprowadzono badania ankietowe mające na celu określenie potrzeb mieszkańców gminy oraz podmiotów tam działających w zakresie realizacji przedsięwzięć jakie powinny zostać ujęte w GPR. Badania ankietowe prowadzone były w okresie od 1 do 30 października 2015 r. Ankiety były dostępne na stronie www Urzędu Gminy w Łącku oraz na dzienniku podawczym w siedzibie Urzędu Gminy w Łącku.
3. Zorganizowano i przeprowadzano konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy Łącko mające na celu poznanie opinii na temat uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, aktualnych potrzeb oraz przyszłych kierunków rozwoju Gminy Łącko oraz propozycji projektów i zadań rewitalizacyjnych, które mogłyby zostać ujęte w GPR. Konsultacje społeczne odbyły się w poniższych terminach:
 - 19 października 2015 r. o godz. 18.00 w remizie OSP w Łącku
 - 20 października 2015 r. o godz. 18.00 w remizie OSP w Jazowsku
 - 21 października 2015 r. o godz. 18.00 w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Zagorzynie.
4. Przeprowadzenie diagnozy obecnej sytuacji w Gminie Łącko w celu wyznaczenia obszarów problemowych oraz wskazania działań mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze, tj.: pozyskanie danych statystycznych i rejestrowych nt. sytuacji Gminy Łącko.

5. Zbieranie oraz opracowanie bazy kart projektów składanych przez mieszkańców oraz podmioty działające na obszarze Gminy Łącko w zakresie propozycji projektów do realizacji na terenie zdegradowanych obszarów gminy w latach 2016–2022.
6. Opracowanie i zredagowanie Projektu Gminnego Programu Rewitalizacji zgodnie z wypracowanymi ustaleniami przez ekspertów zewnętrznych.
7. Przeprowadzenie konsultacji społecznych Projektu GPR podczas spotkania z Radą Gminy, przedstawicielami gminy, zaproszonymi gośćmi oraz poprzez wywieszenie Projektu GPR na stronie www Urzędu Gminy.
8. Przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania Programu na środowisko wraz z udziałem społeczeństwa na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.).
9. Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łącko na lata 2016–2022 przez Radę Gminy Łącko.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łącko powstał w wyniku prac przedstawicieli samorządu lokalnego, instytucji publicznych, przedsiębiorców i pracowników Urzędu Gminy Łącko, przy współudziale ekspertów i specjalistów zewnętrznych, a także mieszkańców gminy, jako głównych interesariuszy procesu rewitalizacji.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁĄCKO – ANALIZA OBECNEJ SYTUACJI GMINY

2.1 Strefa przestrzenna

2.1.1 Położenie

Gmina Łącko jest gminą wiejską, położoną w województwie małopolskim w zachodniej części powiatu nowosądeckiego przy drodze wojewódzkiej Nowy Sącz – Nowy Targ oraz Nowy Sącz – Mszana Dolna – Kraków. Powierzchnia gminy wynosi 132,95 km². Sąsiaduje z gminami Kamienica, Krościenko nad Dunajcem, Łukowica, Ochotnica Dolna, Podegrodzie, Stary Sącz i miastem Szczawnica.

Mapa 1. Położenie Gminy Łącko w Polsce

Źródło: <http://www.regiozet.pl/gazeta.php?choice=1002>, data edycji 15.11.2015

Administracyjnie gmina składa się z 16 sołectw, tj. Brzyna, Czarny Potok, Czerniec, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Łącko, Maszkowice, Obidza, Szczereż, Wola Kosnowa, Wola Piskulina, Zabrzeż, Zagorzyn, Zarzecze. Siedziba gminy mieści się w centralnie położonym Łącku, które ma charakter miasteczka. *[Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009-2015 dla Gminy Łącko, s. 19]*

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Łącko

Źródło: www.lacko.pl, data emisji 15.11.2015

2.1.2 Rys historyczny

Pojawienie się człowieka w Kotlinie Łącka datuje się na ok. 1200 - 1000 r. p.n.e. Ludność kultury łużyckiej, wybudowała dwa duże grodziska: na Babiej Górze i na Górze Zyndram w Maszkowicach. Lokalna społeczność jest przekonana, że właśnie tutaj było gniazdo rodowe Mikołaja Zyndrama z Maszkowic (wodza spod Grunwaldu).

Jeszcze przed rokiem 1227 kasztelan sądecki Piotr Wydzga herbu Janina wg legendy miał na tych ziemiach kopać złoto i tratwami spławiać Dunajcem i Wisłą aż do Krakowa.

Łącko zostało założone przez księżną Kingę w 1253 lub 1293 roku. Po śmierci księżnej tereny te pozostały pod władzą klasztoru w Starym Sączu, aż do wieku XVI.

Okres międzywojenny to intensywny, trwający do dzisiaj, rozwój sadownictwa i kultury tego regionu. W tych ciężkich czasach pojawiła się potrzeba utworzenia zespołu regionalnego, działalność którego miała na celu chronić, rozwijać i wzbogacać dziedzictwo przodków związane z muzyką, tańcem, śpiewem i pięknym strojem górali łąckich. W konsekwencji jesienią 1933 roku powstał Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Górale Łąccy”.

Dzisiaj Gmina Łącko ma turystyczny charakter. Prężnie rozwija się tu również sadownictwo i przetwórstwo owocowe. [Źródło: <http://www.elacko.pl/index.php?site=Webpage&id=4>, data edycji 22.10.2015]

2.1.3 Zasoby i stan środowiska naturalnego

Gmina Łącko leży na wysokości 315 – 1155 m n.p.m. z najwyższymi wzniesieniami: Koziarz (945 m n.p.m.), Dzwonkówka (982 m n.p.m.) oraz Modyń (1028 m n.p.m.). Około 42% obszaru gminy zajmują góry średnie i wysokie, 44% - pogórza a 14% doliny rzeczne głównie rzek Dunajec i Kamienica. Lasy pokrywają ok. 41% terenu Gminy, a ok. 62% użytków rolnych gminy to gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Panują tu specyficzne warunki klimatyczne charakteryzujące się niskimi opadami atmosferycznymi, niewielkim zachmurzeniem i późnymi pierwszymi przymrozkami. Brak przemysłu na tych terenach pozwolił zachować niezdegradowane środowisko naturalne co sprzyja rozwojowi turystycznemu regionu oraz gospodarstw ekologicznych. Od XII w. datuje się tu tradycje sadownicze i po dziś dzień charakterystycznym elementem krajobrazu Łącka i okolic są właśnie sady. Uprawiane są tu jabłonie i śliwy (głównie śliwki węgierki), z których produkowana jest znana w całym kraju Łącka Śliwowica. [Źródło: *Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009 – 2015 dla Gminy Łącko*, s. 20 – 21]

Obszar, na którym leży Gmina Łącko jest bardzo cenny przyrodniczo, dlatego też część jej powierzchni jest prawnie chroniona w postaci:

- obszaru Natura 2000 PLH120088 Środkowy Dunajec z dopływami
- obszaru Natura 2000 PLH120019 Ostoja Popradzka
- obszaru Natura 2000 PLH120052 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego
- Popradzkiego Parku Krajobrazowego – 1 496,6 ha na obszarze gminy
- Południowo-małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – 11 798,4 ha obszaru gminy
- Pojedynczych pomników przyrody

[Źródło: *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022*, s. 31]

Na terenie Gminy Łącko nie ma stałych stanowisk pomiarowych monitoringu jakości powietrza. Stanowisko takie zlokalizowane jest w Nowym Sączu. Stan i ewentualne przekroczenia dopuszczalnych norm w ośrodkach położonych w pobliżu Gminy Łącko mogą mieć wpływ na jakość powietrza w gminie (zanieczyszczenia napływowe). Dopuszczalna częstość przekraczania dopuszczalnych

poziomów zanieczyszczeń w roku szkolnym to 35 razy. W roku 2014 w Nowym Sączu odnotowano ich aż 96, z czego 21 w styczniu, 16 w lutym, 14 w marcu, 5 w kwietniu, 7 w październiku, 12 w listopadzie i 21 w grudniu. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza w strefie małopolskiej w 2012 i 2013 roku wykonano klasyfikację stref dla kryterium ochrony zdrowia i kryterium ochrony roślin. Zgodnie z tą klasyfikacją dla kryterium ochrony zdrowia strefa małopolska zakwalifikowana została do klasy C (poziom stężenie przekracza wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza (POP)).

Dla kryterium ochrony roślin zaliczono strefę małopolską do klasy A (poziom stężenie nie przekracza wartości dopuszczalnej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza). Do opracowania programów ochrony powietrza (POP) zostały zakwalifikowane wszystkie strefy województwa małopolskiego - dla kryterium ochrony zdrowia (strefa małopolska w 2012 roku ze względu na SO₂, pył zawieszony PM₁₀, benzo(a)piren w pyłe PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, a w 2013 roku ze względu na pył zawieszony PM₁₀, benzo(a)piren w pyłe PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}).

Ze względu na stwierdzone w poprzednich latach przekroczenia dopuszczalnych i docelowych poziomów stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ konieczna jest kontrola stężeń zanieczyszczeń na obszarach przekroczeń oraz realizacja wszystkich działań określonych w *Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego* opracowanym w 2013 roku. Nie przewidziano w nim jednak żadnych działań naprawczych odnoszących się bezpośrednio do terenów położonych w gminie Łącko. [Źródło: *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022*, s. 38-42].

W roku 2013 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie prowadził badania wód powierzchniowych zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2013-2015”. Monitoring przeprowadzono na odcinku rzeki Dunajec od Grajcarka do Obidzkiego Potoku o numerze punktu poboru PLRW20001521419937. W wyniku badań, monitorowany fragment rzeki Dunajec na terenie gminy Łącko sklasyfikowano w wymaganym dobrym i powyżej dobrego stanie i potencjale ekologicznym. Stan chemiczny Dunajca na odcinku przepływającym przez gminę Łącko został zaklasyfikowany jako dobry. Ogólnie biorąc pod uwagę powyższe wyniki, odcinek rzeki Dunajec przepływającej przez gminę Łącko posiada aktualnie dobry stan wód. Oznacza to umiarkowaną poprawę w stosunku do lat ubiegłych. Ocena jakości wody w zakresie spełnienia wymagań stawianych wodom wykorzystywanym do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia wykazała, że badane wody Dunajca posiadają jakość odpowiadającą kategorii A2. Wartości graniczne dla kategorii najwyższej A1 przekraczają w tym punkcie najczęściej takie wskaźniki jakości wody jak: odczyn, biologiczne pięciodobowe zapotrzebowanie tlenu BZT₅, Ogólny Węgiel Organiczny (OWO), azot Kjeldahla oraz fenole lotne. [Źródło: *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022*, s. 42-45].

2.1.4 Zagrożenia powodziowe i osuwiskowe

Gmina Łącko w związku ze swym położeniem w dorzeczu rzeki Dunajec jest narażona na występowanie powodzi. Ryzyko powodziowe w tym rejonie jest o około 15% wyższe od przeciętnego zagrożenia powodziowego w Polsce. Określone jest ono na podstawie wskaźników opadu i odpływu, które o około 15% i 50% przewyższają średnie wartości dla Polski. Górski charakter zlewni (m. in. jej owalny kształt, duże spadki zboczy i koryt, duża gęstość dróg stokowych) sprzyja powstawaniu powodzi błyskawicznych. Na terenie zlewni Dunajca nie występują przepompownie, suche zbiorniki ani zbiorniki małej retencji. W zakresie ochrony przed zjawiskami powodziowymi zostało opracowane przez RZGW „*Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca do ujścia Popradu, Kraków 2005r.*” Analiza rozkładu

przestrzennego ryzyka zlewni Dunajca wykonana przez RZGW w Krakowie wskazuje, że najwyższe ryzyko powodziowe występuje w gminach: Nowy Sącz i Nowy Targ. Obszar, na którym zlokalizowana jest Gmina Łącko oceniony został jako obszar o podwyższonym poziomie ryzyka powodziowego. W przypadku wystąpienia powodzi zagrożona tu będzie m.in. oczyszczalnia ścieków komunalnych. [Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022, s. 46-47].

W zakresie zagrożeń osuwiskami Powiat Nowosądecki prowadzi *Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi*. Od 2004 r. odnotowano ruchy ziemi na powierzchni przekraczającej 20 ha, powodujące uszkodzenia dróg, budynków mieszkalnych i gospodarczych a także zniekształcenia terenu utrudniające prace rolnicze. Szczegółowy wykaz osuwisk przedstawiono w Tabeli 3.

Tabela 3. Zarejestrowane osuwiska na terenie Gminy Łącko w latach 2004 – 2015.

Lp.	Miejscowość	Kraina Geograficzna	Inne dane lokalizacyjne	Powierzchnia [ha]	Powstałe szkody	Rozwój osuwiska w czasie/aktywność
1.	Wola Kosnowa	Pogórze Łąckie	osuwisko rozwinięte w obszarze źródłowym prawobocznego dopływu Czarnej Wody w rejonie osiedla Zagórze	3,76	uszkodzone 3 budynki, powstałe skarpy i szczeliny utrudniające prace rolnicze	aktywne w 2010
2.	Czarny Potok	Pogórze Łąckie	Przysiółek Wolaki Łąckie	0,268	popękane budynki gospodarcze	czerwiec 2010
3.	Czarny Potok	Pogórze Łąckie	prawy brzeg prawobocznego dopływu potoku Jastrzębik, Czarny Potok 18	0,18	uszkodzony budynek mieszkalny, powstałe skarpy i szczeliny utrudniające prace rolnicze	czerwiec 2010
4.	Zagorzyn	Pogórze Łąckie	prawostronna część doliny potoku bez nazwy będącym dopływem potoku Czarna Woda, rejon osiedla Sośnie	0,5	powstały skarpy, szczeliny i nabrzmienia utrudniające prace rolnicze	aktywne w 2010
5.	Zagorzyn	Pogórze Łąckie	lewy brzeg potoku Czarna Woda	0,537	zasypana ściana budynku nr 8 i pęknięcia budynku nr 168	aktywne w 2004 r.
6.	Czerniec	Pogórze Łąckie	lewostronna część doliny Dunajca na stromym stoku	1,68	powstały skarpy, szczeliny i nabrzmienia utrudniające prace rolnicze, ślady spękań na budynkach mieszkalnych, uszkodzony wodociąg	aktywne w 2010 r.
7.	Czerniec	Pogórze Łąckie	lewostronna część doliny Dunajca na stromym stoku	0,52	powstały skarpy, szczeliny i nabrzmienia, uszkodzenia drzew owocowych, nasunięcie koluwiów na budynek gospodarczy	aktywne w 2010 r.

8.	Maszkowice	Pasma Radziejowej	Przysiółek Mańkowskie Wyrobisko	0,068	uszkodzony budynek mieszkalny, zniszczony odcinek drogi dojazdowej do domu, zniszczony wodociąg	czerwiec 2010
9.	Kadcza	Pogórze Łąckie	lewostronna część doliny Dunajca na stromym stoku	2,82	zalané budynki gospodarcze i mieszkalne, zasypiana droga i uszkodzone mostki na potoku, zniszczony wał wzdłuż koryta potoku	czerwiec 2010
10.	Obidza	Beskid Sądecki - Pasma Radziejowej	Przysiółek Musołówka	0,05	zniszczony budynek mieszkalny i gospodarczy, częściowe zasypianie drogi dojazdowej do posesji	maj - czerwiec 2010
11.	Obidza	Beskid Sądecki - Pasma Radziejowej	Przysiółek Fałtynówka	6,6	deformacja powierzchni terenu, uszkodzone 2 budynki mieszkalne, zniszczona droga dojazdowa, przechylone słupy energetyczne	maj - czerwiec 2010
12.	Obidza	Beskid Sądecki - Pasma Radziejowej	prawy brzeg potoku Obidza przy jego ujściu do Dunajca na stromym stoku	0,07	ślady spękań na zabudowaniach	18-19 maj 2010
13.	Obidza	Pasma Radziejowej	na prawym brzegu Dunajca na stromej skarpie ok 150 m od mostu w Jazowsku	1,38	uszkodzenia i zapadnięcia drogi - brak przejezdności	2008 - 2010
14.	Obidza	Beskid Sądecki - Pasma Radziejowej	prawy brzeg potoku Obidza przy jego ujściu do Dunajca na stromym stoku	0,01	nasunięcie koluwiów na ścianę budynku	18-19 maj 2010
15.	Łącko	Pogórze Łąckie	Przysiółek Krakowska	0,536	uszkodzona izolacja przeciwwilgociowa w budynku mieszkalnym, pęknięcia w pozostałych budynkach, zniszczony odcinek drogi dojazdowej, uszkodzony wodociąg	czerwiec 2010
16.	Jazowsko	Beskid Wyspowy - Pogórze Łąckie	Przysiółek Opijówka	0,37	zniszczony mur oporowy budynku, zniszczona droga dojazdowa do pól (ok10m)	czerwiec 2010
17.	Jazowsko	Pogórze Łąckie	Przysiółek Pomiałów	0,268	zniszczony budynek mieszkalny, zniszczony odcinek drogi dojazdowej do domów	6-10 czerwiec 2010
18.	Jazowsko	Pogórze Łąckie	Przysiółek Bielówka Wyżna	1,22	uszkodzone 2 budynki mieszkalne i 2 gospodarcze, uszkodzenia i zapadnięcia drogi, uszkodzona linia energetyczna	czerwiec 2010

Źródło: http://www.bip.powiat.nowy-sacz.pl/rejestr_osuwisk/gmina_lacko/, data emisji 03.11.2015

2.1.5 Struktura gruntów

Z danych Urzędu Gminy Łącko z roku 2015 wynika, że największą powierzchnię w Gminie zajmują ogółem użytki rolne, bo aż 52,3%, tj. 6 951 ha. W grupie tej wprawdzie dominują grunty orne – 24,48%, jednakże na uwagę zasługuje znaczna powierzchnia sadów – prawie 16% powierzchni gminy (2120 ha). Jest to efekt bogatych tradycji sadowniczych na tych terenach. Prawie 43% obszaru gminy zajmują lasy wraz z zadrzewieniem i zakrzewieniem, co czyni ją cenną przyrodniczo i atrakcyjną turystycznie.

Tabela 4. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Łącko w 2015 r.

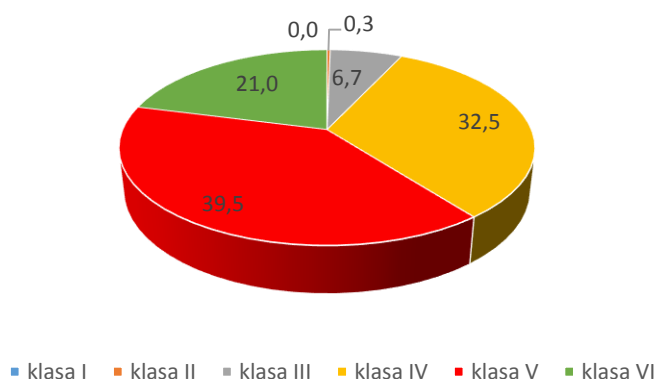
Użytki		Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %
Użytki rolne	grunty orne	3255	24,48
	sady	2120	15,94
	łąki trwałe	116	0,87
	pastwiska trwałe	1214	9,13
	grunty rolne zabudowane	237	1,78
	grunty pod rowami	9	0,07
las		5468	41,13
zadrzewienia i zakrzewienia		240	1,81
tereny mieszkalne		12	0,09
tereny przemysłowe		4	0,03
tereny komunikacyjne	drogi	316	2,38
	tereny kolejowe	0	0
pozostałe		304	2,29
razem		13295	100

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Na terenie Gminy jest 2 460 gospodarstw rolnych, spośród których aż 53,5% (1316) to gospodarstwa małe do 2 ha. Gospodarstw o powierzchni 2-5 ha jest 37,5% (923), 5-10 ha – 8,6% (211) a powyżej 10 ha – 0,4% (10).

Jak pokazuje poniższy wykres użytki rolne w I klasie tu nie występują, klasa II jest na 0,3% powierzchni. Najwięcej gleb posiada klasy bonitacyjne kolejno V i IV.

Wykres 1. Użytki rolne w Gminie Łącko wg klas bonitacyjnych

Źródło: Urząd Gminy Łącko

2.1.6 Infrastruktura techniczna i budownictwo

Na terenie Gminy Łącko za dostawę wody i odbiór ścieków odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku (ZGK). Woda pochodzi z ujęć wyszczególnionych w **Tabeli 5**.

Tabela 5. Wykaz ujęć wody pitnej w Gminie Łącko

Lp.	Ujęcia wody pitnej		
	Lokalizacja ujęcia	Rodzaj	Wydajność m ³ /dobę
1.	Łącko	podziemna	786,8
2.	Łącko - Czarny Potok - Szczereż	podziemna	150
3.	Łazy Brzyńskie	Powierzchniowa	89

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku, stan na 2014

Według danych GUS w 2013 r. w Gminie Łącko funkcjonowały 2 oczyszczalnie ścieków. Liczba osób korzystających z tych oczyszczalni ścieków wynosiła 4 360, tj. 27,2% mieszkańców Gminy. Stosunek długości sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej wynosi 1,1. Jak pokazują poniższe tabele liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania sieci kanalizacyjnej nieznacznie przewyższa przyłącza sieci wodociągowej.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2013 następujący odsetek ludności Gminy Łącko korzystał z urządzeń sieciowych:

- Wodociąg – 33,6%
- Kanalizacja – 33%
- Gaz – 0,2%

Tabela 6. Sieć wodociągowa w Gminie Łącko w 2014 r.

SIEĆ WODOCIĄGOWA	
długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej [km]	100,59
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	100,59
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1267
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	115,58
zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca [m ³]	22,81

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku

Tabela 7. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łącko w 2014 r.

SIEĆ KANALIZACYJNA	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	93,76
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	93,76
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1384
ścieki odprowadzone [dam ³] – gospodarstwa domowe	141
ścieki odprowadzone [dam ³] – podmioty gospodarcze	18

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku

Według stanu na 31.12.2014 r. w Gminie Łącko było 3807 budynków mieszkalnych (mieszkalnych i mieszkalno-usługowych, jeśli posiadają jedno mieszkanie) i 3712 mieszkań o średniej powierzchni 86,4 m². Baza mieszkaniowa od 2011 r. rosła rocznie o 29 – 34 mieszkania. Największy przyrost liczby mieszkań i budynków mieszkalnych odnotowano w roku 2013, kolejno o 1,06%

i 0,9%. Zarówno w roku 2013 jak i w pozostałych latach odnotowywano większy przyrost liczby izb niż mieszkań, co świadczy o tym, że w nowym budownictwie przeważała liczba mieszkań dużych. Z danych GUS 2013 wynika, że w zasobach komunalnych pozostawało 45 mieszkań o średniej powierzchni 40,3 m².

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe Gminy Łącko w latach 2011 - 2014.

Wyszczególnienie	ROK			
	2011	2012	2013	2014
Liczba budynków mieszkalnych w gminie	3713	3744	3778	3807
mieszkania	3610	3642	3681	3712
izby	14915	15102	15337	15523
powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	305189	310277	316171	320808

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.3678745485448289, data emisji 24.10.2015

Na koniec roku 2013 ponad 81% mieszkań posiadało łazienkę, prawie 64% posiadało instalację centralnego ogrzewania i ponad 94% posiadało podłączenie do sieci wodociągowej [GUS, 2013]. Ilościowe dane w tym zakresie przedstawia Tabela 9.

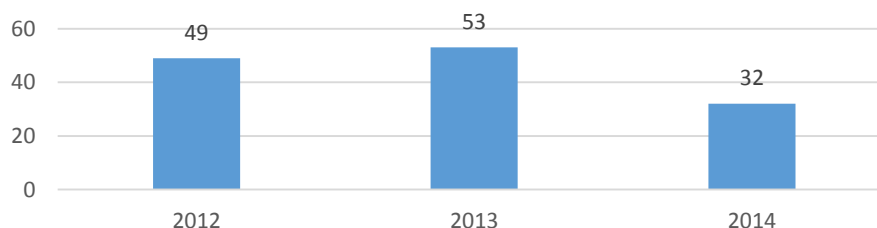
Tabela 9. Mieszkania w Gminie Łącko wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2011-2013

Instalacje techniczno-sanitarne	ROK		
	2011	2012	2013
wodociąg	3405	3437	3476
ustęp spłukiwany	3194	3226	3265
łazienka	2926	2958	2997
centralne ogrzewanie	2281	2313	2352
gaz sieciowy	7	8	8

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.7165360003393024, data emisji 24.10.2015

W sferze budownictwa w roku 2014 odnotowano niższą o 34,7% w porównaniu z rokiem 2012 oraz o 39,6% w porównaniu z rokiem 2013 liczbę mieszkań oddanych do użytku. Spośród nich tylko 1 mieszkanie w roku 2012 należało do zasobów komunalnych, wszystkie pozostałe do indywidualnych inwestorów. 100% oddanych do użytku budynków mieszkalnych stanowiły budynki jednomieszkaniowe całoroczne.

Wykres 2. Mieszkania w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych w Gminie Łącko w latach 2012-2014

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.04065940037103388, data emisji 24.10.2015

Jak wynika z Tabeli nr 10 w Gminie Łącko również budownictwo niemieszkalne największy rozkwit przeżywało w roku 2012 z 12 oddanymi budynkami niemieszkalnymi, ze znacznym spadkiem w tym obszarze, bo aż o 58% w roku 2014. W latach 2012 – 2014 aż 67% - 100% inwestorów należało do grupy osób indywidualnych. W ostatnich latach brak było inwestycji w budowę/rozbudowę budynków hotelarskich, zakwaterowania turystycznego, jak również kulturalnych. Nie odnotowano również żadnych inwestycji na obiektach zabytkowych, objętych indywidualną ochroną konserwatorską. Świadczyć to może o braku niezbędnych zasobów finansowych a co za tym idzie perspektyw rozwoju w branży turystycznej, która ze względu na położenie, walory i zasoby Gminy Łącko stanowi naturalną szansę na licząc się źródło utrzymania mieszkańców regionu.

Tabela 10. Oddane do użytkowania budynki niemieszkalne wg rodzajów w Gminie Łącko w latach 2012 - 2014

Rodzaj budynku	ogółem			inwestor indywidualny			inwestor inny		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Budynki nowe									
budynki niemieszkalne ogółem (PKOB = od 1211 do 1274)	12	7	5	10	7	3	2	0	2
budynki handlowo-usługowe (PKOB = 1230)	3	1	1	3	1	0	0	0	1
budynki garaży (PKOB = 1242)	1	2	1	1	2	1	0	0	0
budynki przemysłowe (PKOB = 1251)	1	0	0	1	0	0	0	0	0
budynki szkół i instytucji badawczych (PKOB = 1263)	0	1	1	0	1	0	0	0	1
budynki kultury fizycznej (PKOB = 1265)	2	0	0	0	0	0	2	0	0
budynki gospodarstw rolnych (PKOB = 1271)	5	3	2	5	3	2	0	0	0
Budynki rozbudowane									
budynki niemieszkalne ogółem (PKOB = od 1211 do 1274)	0	1	0	0	1	0	0	0	0
budynki handlowo-usługowe (PKOB = 1230)	0	1	0	0	1	0	0	0	0

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.5319555605562828, data emisji 24.10.2015

2.1.7 Kultura

Na terenie Gminy Łącko funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury. Został on powołany przez Naczelnika Gminy Łącko zarządzeniem 19/83 z dnia 30 grudnia 1983 r. Zakres działalności tej instytucji obejmuje:

- działalność społeczno-kulturalną,
- upowszechnianie sztuki,
- tworzenie warunków do rozwoju folkloru oraz rękodzieła ludowego i artystycznego,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- promocję dóbr kultury Gminy Łącko.

[Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/content.php?page=informacje>, data edycji 22.10.2015]

Do najważniejszych imprez kulturalno-rozrywkowych Gminy należą:

➤ **Święto Owocobrania**

Organizowany jest w miesiącu wrześniu w Łącku w Amfiteatrze na Jeżowej. Organizatorami są Gminny Ośrodek Kultury i władze Gminy Łącko. To typowa impreza regionalna, druga co do wielkości zaraz po Święcie Kwitnącej Jabłoni organizowanym corocznie w maju. W imprezie licznie biorą udział orkiestry dęte z Polski i zagranicy, a także zespoły folklorystyczne. Obok dorobku kulturalnego poszczególnych sołectw gminy prezentowane są tu także stoiska rolników i sadowników. Kolejnym punktem programu jest Turniej Wsi, gdzie drużyny poszczególnych sołectw walczą o miano najlepszej, następnie występuje zaproszony zespół lub kabaret a zwieńczeniem jest zabawa taneczna do późnych godzin wieczornych. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=owocobranie>, data edycji 23.10.2015]

➤ **Święto Kwitnącej Jabłoni**

Odbywa się w drugi weekend maja w Łącku w Amfiteatrze na Jeżowej. Organizatorami jest Gminny Ośrodek Kultury i władze lokalne Gminy Łącko. Impreza ta posiada długą tradycję – po raz pierwszy zorganizowana została w roku 1949. Jej program rozłożony jest na dwa dni z kulminacją obchodów w niedzielę. Sobota zarezerwowana jest na konferencje sadownicze i zawody sportowe. Wieczór obfituje w rozrywki jakie zapewniają zaproszeni znani aktorzy lub kabaret a dzień kończy zabawa taneczna. W niedzielę po uroczystej mszy świętej orkiestry dęte i zespoły regionalne gromadzą się na Rynku, skąd wyrusza barwny, rozśpiewany korowód do Amfiteatru na Jeżowej. Na program artystyczny składają się występy zespołów regionalnych i orkiestr dętych z kraju i zagranicy. W Łącku występowały już grupy z Danii, Słowacji, Rosji, Estonii i Węgier. Impreza ta jest doskonałą promocją Ziemi Łąckiej i Sądeckiej. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=skj>, data edycji 23.10.2015]

Gminny Ośrodek Kultury organizuje również następujące imprezy wspierające kultywowanie rodzimej tradycji:

- **Gminny Przegląd Zespołów Kołędniczych**
 - **Konkurs Podłaźniczek, Pająków Świątecznych**, który ma na celu kultywowanie rodzimej tradycji z zakresu zdobnictwa domostw w okresie Bożego Narodzenia
 - **Konkurs Palm i Pisanek Wielkanocnych** - dla szkół z obszaru Gminy Łącko
 - **Konkurs Poezji Regionalnej i Gadek Ludowych** - rozgrywany w trzech kategoriach wiekowych, najmłodsi prezentują wiersze w oryginalnej gwarze a starsi gadki ludowe.
- [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]

Oferta GOK-u dla najmłodszych mieszkańców gminy jest następująca [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]:

- **Konkurs Młodych Muzyków, Wokalistów i Instrumentalistów** - organizowany z myślą o młodych zdolnych muzykach z Gminy Łącko, z których najzdolniejsi kwalifikują się na powiatowy przegląd do Starego Sącza.
- **Konkurs fotograficzny „Cudze chwalicie... - gmina Łącko w obiektywie”** - zorganizowany dla młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i dorosłych.

Na terenie Gminy Łącko działają następujące zespoły prezentujące folklor ludowy górali białych:

- Górale Łąccy (przy GOK),
- Małe Łącko (przy ZSG w Łącku),
- Mali Zagorzynianie (przy ZSG w Zagorzynie),
- Czarny Potoczek (przy ZSP w Czarnym Potoku),
- Mali Maszkowianie (przy SP w Maszkowicach,

Działalność prowadzi tu także Orkiestra Dęta im. Tadeusza Moryto należąca do najlepszych amatorskich orkiestr Sądeckizny. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]

W Łacku działa Szkoła Muzyczna I stopnia, która została utworzona Uchwałą Nr 46/2007 Rady Gminy z dnia 22.06.2007 r. Organem prowadzącym szkołę jest Gmina Łacko. Nadzór pedagogiczny sprawuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Siedziba szkoły mieści się w budynku przy jednostce OSP w Łacku. Szkoła posiada dziesięć sal w których uczniowie pobierają indywidualną naukę gry na instrumencie, a także jedną dużą salę gdzie odbywają się zajęcia z kształcenia słuchu i rytmiki. Szkoła wymaga doposażenia m. in w sprzęt. W pierwszym roku działalności szkoły otwarta została klasa fortepianu, skrzypiec, klarnetu, saksofonu, fletu oraz trąbki. Dyrektorem Szkoły jest dr hab. Stanisław Strączek. [Źródło: <http://www.smlacko.pl/>, data edycji 09.11.2015]

2.1.8 Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych

Poddając ocenie zasoby rekreacyjno–turystyczne Gminy Łacko należy wziąć pod uwagę walory przyrodnicze z pięknymi krajobrazami, w które od lat wpisują się liczne sady owocowe oraz bogaty i posiadający długą tradycję folklor regionu. Te dwa elementy budują solidne podstawy do rozwoju regionu jako miejsca atrakcyjnego turystycznie. Region ten przyciąga licznymi znakowanymi i nieoznakowanymi szlakami góorskimi, ścieżkami rowerowymi, panoramą Beskidów, Tatr, Pienin i Doliny Dunajca. Turyści mogą również spróbować sił w łowieniu ryb w Dunajcu (pstrągi, szczupaki, głowacice), oraz w uprawianiu narciarstwa.

Bazę noclegową stanowią [Źródło: *Urząd Gminy Łacko*]:

- Zbozień Andrzej, Łacko
- Pałka Witold „Zajazd Kałużna” w Zabrzeży
- Restauracja „Pod Jabłonią”
- Leonia Dybiec Gospodarstwo Agroturystyczne „Stefania”
- Kłag Urszula „Karczma u Kłagów”
- Maria Klimek Gospodarstwo Agroturystyczne
- Gospodarstwo Agroturystyczne "POD GRAPĄ" – Czerniec
- Krajewski Stefan Wola Kosnowa
- Łatka Helena, Kadcza
- Gospodarstwo Agroturystyczne "FARONÓWKA" w Łacku
- Dom Sądecki – pokoje gościnne – Zarzecze
- Chata na Bucniku – Obidza
- Agroturystyka "Pod Dębem" – Zabrzeż
- Gospodarstwo agroturystyczne "SAWINA" – Zarzecze
- Ośrodek Wypoczynkowo-Rekreacyjny "SOBEL" s.c. –Wietrznice
- Chata Miłośliwka, Czerniec
- Obidza 438

Oprócz noclegu z wyżywieniem turyści mają możliwość wzięcia udziału np. w warsztatach zielarskich, wypieku chleba, ceramicznych oraz w spotkaniach z licznymi tu twórcami ludowymi. Baza gastronomiczna liczy około 14 lokalizacji w całej gminie.

Niebagatelną atrakcję stanowi również jedyny w Polsce sztuczny tor kajakowy do sportu wyczynowego. Znajduje się on w korycie Dunajca w Zabrzeży – Wietrznicach. Odbywają się tu treningi kadry narodowej seniorów i juniorów. Na torze tym możliwa jest organizacja międzynarodowych

zawodów w kajakarstwie górskim jak Mistrzostwa Europy czy Mistrzostwa Świata. [Źródło: <http://www.lacko.pl/kajakarstwo.html>, data edycji 23.10.2015]

Na terenie gminy Łącko znajdują się następujące zabytki świadczące o bogatej historii regionu [Źródło: *Urząd Gminy Łącko*]:

- Kościół Parafialny Pw. Św. Jana Chrzciciela w Łącku z 1728 r. Zgodnie z lokalną legendą materiał do budowy kościoła pochodzi z rozebranego zameczku Zyndrama z Maszkowic, znanego z bitwy pod Grunwaldem. W kościele znajduje się kamienna chrzcielnica z 1493 r.
- Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Jazowsku z 1726 r.
- Grodzisko w Maszkowicach - Grodzisko o dużej wartości poznawczej, związane z epoką brązu i użytkowane również w epoce żelaza, oraz z kulturą łużycką z elementami kultur południowych /pilińskiej, otomani/. Jako unikalna forma terenowa musi być bezwzględnie chroniona przed zniszczeniem /oranie wałów, rozkopywanie/.
- Grodzisko w Zabrzeży - Grodzisko nosi ślady osadnictwa z epoki brązu /kultura łużycka/ powstałe najprawdopodobniej we wczesnym średniowieczu z udokumentowanym osadnictwem z wieku XIII i XIV. Jako unikalna forma terenowa wymaga ochrony przed zniszczeniem substancji zabytkowej.
- Plac Św. Floriana i studnia w Łącku
- Izba Regionalna
- Obelisk na górze Zyndrama w Maszkowicach
- Drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina w Czarnym Potoku z 1400 r. W ołtarzu głównym jest obraz Matki Bożej Bolesnej zwany Pietą z 1644 r.
- Kapliczka skrzynkowa na lipie w ogrodzeniu kościoła w Czarnym Potoku
- Kapliczka murowana 4 ćw. XIX w. obok zabudowań w Czarnym Potoku
- Kapliczka, mur. 4 ćw. XIX w. w Czerńcu obok zabudowań
- Kapliczka mur. 4 ćw. XIX w. w Kiczni
- Kaplica cmentarna w Łącku drewniana, poł. XIX w.
- Kapliczka, krzyż z figurą Chrystusa, mur 1914 w Łącku ul. Ks. Piaskowego
- Krzyż z figurą Chrystusa ul. Zyndrama w Łącku
- Kapliczka w Łącku mur. XIX ul. Zyndrama
- Kapliczka słupowa w Maszkowicach kam 4 ćw. XIX przy drodze do Nowego Sącza
- Kapliczka w Obidzy mur. 4 ćw. XIX w. obok zabudowań
- Kapliczka w Woli Piskulinej mur. XVIII w. obok zabudowań
- Kapliczka słupowa w Zabrzeży kam. 4 ćw. XIX w. przy drodze do Kamienicy
- Kapliczka w Zagorzynie mur. 4 ćw. XIX przy drodze do Łącka
- Kapliczka w Zagorzynie słupowa kam. 1870 r. przy szkole podstawowej
- Krzyż kamienny w Zagorzynie 1889, przy zabudowaniach

Przez obszar Gminy Łącko prowadzą następujące, znakowane szlaki turystyczne [Źródło: <http://www.lacko.pl/szlaki-turystyczne-lacko.html>, data edycji 23.10.2015]:

- żółty: Modyń (1032m) - Kicznia - Łącko - przeprawa łodzią przez Dunajec - Łąckie Zawodzie - Suchy Groń (945 m) - Dzwonkówka (984 m). Czas przejścia: 7 godz., punkt do GOT: 17/9;
- zielony: Jazowsko - Łazy Brzyńskie - Kamień św. Kingi - Przehyba (1175 m). Czas przejścia: 3 godz., punkt do GOT: 29/29;
- zielony: "Szlak Kwitnącej Jabłoni": Łącko - Czarny Potok - Rogi - Podegrodzie - Gostwica - Brzezna - Trzetrzewina - Wysokie - Krasne Potockie - Chomranice - rez. "Białowodzka Góra" - Tęgoborze - Przełęcz św. Justa. Czas przejścia: 11 godz., punkt do GOT: 42/41;

Znajdziemy tu również malownicze szlaki rowerowe, które jednak nie są oficjalnie wytyczone i nie spełniają standardów trasy rowerowej [Źródło: <http://www.lacko.pl/szlaki-rowerowe-lacko.html>, data edycji 23.10.2015]:

- **Trasa z Zarzecza**
Zarzeczce - Łąckie Wyrobiska – Jaworzynka – Cebulówka – Brzyna - Jazowsko
Długość trasy - 14 km, szlak czerwony
- **Trasa z Brzyny**
Brzyna – Lipówki – Kretówki - Podwilcze – Obidza – Opalanka - Jazowsko
Długość trasy - 8 km, szlak niebieski
- **Trasa z Jazowska**
Jazowsko – Jastrzębówka - Na Potokach – Sopotowice – Kabatki – Skoczniówka - Łazy
Brzyńskie - Jazowsko
Długość trasy - 8 km, szlak zielony
- **Trasa z Zarzecza**
Zarzeczce - Łąckie Wyrobiska - Zawodzie Łąckie - Jazowsko
Długość trasy - 13 km, szlak czerwony
- **Trasa z Zabrzeży**
Zabrzeż - Boczów - Wójciki - Jaworze - Kluczniki - Zabrzeż Koniec Wsi
Długość trasy - 7 km, szlak brązowy
- **Trasa z Zabrzeży**
Zabrzeż Koniec Wsi - Rydze - Jaworów - Biały Potok - Paproć Wyżnia - Byniowa
Długość trasy - 5 km, szlak brązowy
- **Trasa z Byniowa**
Byniowa - Czerniec
Długość trasy- 4 km, szlak zielony
- **Trasa z Byniowa**
Byniowa - Zagorzyn
Długość trasy- 3 km, szlak zielony
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Jeżowa - Byniowa
Długość trasy - 4 km, szlak czarny
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Zagorzyn - Wola Piskulina - Wola Kosnowa - Dudówki - Tomaszki - Zagrodniki - Pod Modyń - Modyń
Długość trasy - 14 km, szlak czerwony
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Kicznia - G. Kłończyk - Wyrobiska - Modyń
Długość trasy - 12 km, szlak niebieski
- **Trasa z Kiczni**
Kicznia - Osiki - Czarny Potok - Szczereż - Gruszów - Jazowsko
Długość trasy - 16 km, szlak zielony
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Kiczonki - Pożogi - Czarny Potok - Wolaki - Łącko
Długość trasy - 10 km, szlak żółto-zielony
- **Trasa ze Szczereża**
Szczereż - Padowa - Maszkowice
Długość trasy - 5 km, szlak żółto-niebieski

- **Trasa ze Szczereża**
Szczereż - Podewzorce - Jazowsko
Długość trasy - 5 km, szlak żółto-czerwony
- **Trasa z Zagorzyna**
Zagorzyn - G. Skalica - Łazy - Podpiechówka - Browary
Długość trasy - 7 km, szlak żółty
- **Trasa z Zakicznia**
Zakicznie - Długa Łąka - Wola Kosnowa
Długość trasy - 2.1 km, szlak
- **Trasa z Zakicznia**
Zakicznie - Długa Łąka - Dąbrowa - Bukówki
Długość trasy - 2.5 km, szlak

Beskid Sądecki - szlaki czerwone

- Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Jaworzynka - Cebulówka - Brzyna - Jazowsko [14 km]
- Brzyna - Lipówki - Kretówki - Podwilcze - Obidza - Opalanka - Jazowsko [8 km]
- Jazowsko - Jastrzębiówka - Na Potokach - Sopatowiec - Kabatki - Skoczniówka - Łazy Brzyńskie - Jazowsko [8 km]
- Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Zawodzie Łąckie - Jazowsko [13 km]

Beskid Wyspowy - szlaki granatowe

- Zabrzeż Koniec Wsi - Rydze - Jaworów - Biały Potok - Paproć Wyżnia - Byniowa [5 km]
- Byniowa - Czerniec [4 km]
- Byniowa - Zagorzyn [3 km]
- Łącko - Jeżowa - Byniowa [4 km]
- Łącko - Zagorzyn - Wola Piskulina - Wola Kosnowa - Dudówki - Tomaszki - Zagrodniki - Pod Modyń - Modyń [14 km]
- Łącko - Kicznia - G. Kłończyk - Wyrobiska - Modyń [12 km]
- Kicznia - Osiki - Czarny Potok - Szczereż - Gruszów - Jazowsko [16 km]
- Łącko - Kiczonki - Pożogi - Czarny Potok - Wołaki - Łącko [10 km]
- Szczereż - Padowa - Maszkowice [5 km]
- Szczereż - Podewzorce - Jazowsko [5 km]
- Zagorzyn - G. Skalica - Łazy - Podpiechówka - Browary [7 km]

Gorce

- Zabrzeż - Boczów - Wójciki - Jaworze - Kluczniki - Zabrzeż Koniec Wsi [7 km]

Istnieje możliwość przedłużenia trasy na Twarogi ze zjazdem do Ochotnicy Centrum lub Młynne.

Według raportu „*Badanie ruchu turystycznego w Województwie Małopolskim w 2014 roku*” opracowanym na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego właśnie Województwo Małopolskie plasuje się na drugim miejscu pod względem liczby turystów korzystających tu z noclegów – aż 14,9% w skali kraju. W czterech typach respondentów (goście i turyści krajowi oraz goście i turyści zagraniczni) dominującymi celami podróży do Małopolski są: wypoczynek, zwiedzanie zabytków i turystyka aktywna (w tym narciarstwo i wędrowki piesze). Do głównych atrakcji regionu góry (w tym Tatry, Pieniny i Beskidy) wskazało odpowiednio 10,3% turystów krajowych i 5,9% turystów zagranicznych. Turyści ogólnie do mocnych stron Małopolski zaliczają bogactwo przyrodnicze (63,% odwiedzających), dużą liczbę i unikatowy charakter zabytków (wskazywane przez co trzeciego odwiedzającego) i zróżnicowaną ofertę atrakcji (ok 20% badanych). Do słabych stron zaliczają głównie infrastrukturę drogową (niemal połowa wszystkich wskazanych słabych stron), w tym zły stan dróg, korki na drogach i złe połączenia z innymi regionami.

2.1.9 Bezpieczeństwo Gminne

STRAŻ POŻARNA

Na terenie gminy Łącko zlokalizowanych jest 12 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

- OSP Czarny Potok,
- OSP Czerniec,
- OSP Jazowsko,
- OSP Kadcza,
- OSP Kicznia,
- OSP Łącko,
- OSP Maszkowice,
- OSP Obidza,
- OSP Wola Kosnowa,
- OSP Zabrzeż,
- OSP Zagorzyn,
- OSP Zarzecze.

Trzy jednostki OSP są włączone w struktury Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Wszystkie natomiast przynależą do Oddziału Gminnego ZOSP RP w Łącku [Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/122>, data emisji 09.11.2015].

Ochotnicza Straż Pożarna w Łącku jest w posiadaniu 4 pojazdów bojowych. Jest nim [Źródło: <http://www.osp.lacko.pl/sprzet.html>, data emisji 09.11.2015]:

- Mercedes GBA - samochód gaśniczy, z beczką oraz autopompą (dodatkowo z torbą R1 - ratownictwo medyczne),
- Jelcz GCBA - samochód ciężki, gaśniczy z beczką,
- Lublin SLRT- samochód lekki przystosowany do ratownictwa technicznego,
- BUS Ford Transit GLM - samochód lekki gaśniczy z motopompą.

Ochotnicza Straż Pożarna w Kiczni posiada:

- średni samochód ratowniczo-gaśniczy Iveco Unic z 1991 r.
- motopompę przenośną M 8/8 Polonia PO5

Strażacy z OSP w Kiczni zgłaszają potrzebę zakupu motopompy szlamowej i pływającej.

[Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/216>, data emisji 10.11.2015]

Ochotnicza Straż Pożarna w Kadczy to jednostka typu S-2, co oznacza że na wyposażeniu znajdują się tu dwa samochody pożarnicze:

- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy z funkcją ratownictwa technicznego Steyr 790/ Rosenbauer z 1972 r.
- Specjalistyczny lekki samochód ratowniczo – rozpoznawczy Nissan Pickup NP 300 z 2008 r.

[Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/210>, data emisji 10.11.2015]

OSP Zagorzyn również zaliczana jest do jednostek typu S-2, czyli posiada na swoim wyposażeniu dwa samochody pożarnicze a są to:

- Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Jelcz 325/JZS z 1990 r.
- Lekki samochód Ratowniczo-Rozpoznawczy ARO 245 z 2004 r.

[Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/214>, data emisji 10.11.2015]

OSP w Czerńcu również posiada na swoim wyposażeniu dwa pojazdy a mianowicie:

- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy Magirus-Deutz 170D11/Magirus z 1975 r.

- Lekki samochód specjalny ratowniczo-rozpoznawczy z funkcją ratownictwa technicznego Nissan Pickup NP 300 z 2008 r.

[Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/209>, data emisji 10.11.2015]

POLICJA

Gmina Łącko znajduje się w obszarze działania Komisariatu Policji w Starym Sączu, który ma przydzielony również teren Miasta i Gminy Stary Sącz oraz Gminy Podegrodzie [<http://www.nowysacz112.pl/index.php/policja>, data emisji 10.11.2015]. W funkcjonującym w Łącku Posterunku Policji policjanci pełnią dyżur przez osiem godzin dziennie [<http://jazowsko.info/lacko-konieczalodobowym-posterunkiem-policji-w-lacku/>, data emisji 10.11.2015].

OPIEKA ZDROWOTNA

Na terenie Gminy Łącko wg danych GUS w 2013 r. funkcjonowało 9 przychodni zdrowia. Liczba osób przypadających na 1 przychodnię wynosiła 1 783.

2.1.10 Identyfikacja problemów

W strefie przestrzennej zidentyfikowano następujące problemy:

1. Niski stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy: podłączenia do sieci wodociągowej (33,3% budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych), podłączenia do sieci kanalizacyjnej (36,4% budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych).
2. Brak inwestycji w ostatnich latach w budowę/rozbudowę budynków hotelarskich, zakwaterowania turystycznego, jak również kulturalnych, co świadczyć może o braku zapotrzebowania lub niezbędnych zasobów finansowych na ten cel a co za tym idzie brak perspektyw rozwoju w branży turystycznej, która ze względu na położenie, walory i zasoby Gminy Łącko stanowi naturalną szansę na liczące się źródło utrzymania mieszkańców regionu.
3. Brak oficjalnie wytyczonych tras rowerowych. Jest wiele uczęszczanych tras rowerowych, które nie spełniają standardów dla tras rowerowych.
4. Zbyt mała ilość wydarzeń kulturalnych.
5. Brak lokalnych punktów kultury, tj. świetlice wiejskie, odpowiednia infrastruktura edukacji muzycznej
6. Brak miejsc aktywnego wypoczynku, tj. place zabaw, zewnętrzne siłownie, itp.
7. Niedostateczne i przestarzałe wyposażenie OSP w pojazdy i sprzęt ratowniczy.
8. Złe stany techniczny budynków zajmowanych przez OSP.
9. Brak komisariatu policji na terenie Gminy Łącko.
10. Brak całodobowego posterunku policji w Łącku (dyżur tylko przez osiem godzin dziennie).
11. Zagrożenie powodziowe i osuwiskowe na terenie Gminy Łącko.
12. Zły stan techniczny lub brak dróg, chodników i parkingów.
13. Brak zagospodarowania terenu przyległego do Dunajca na cele rekreacyjno – turystyczne.

2.2 Strefa gospodarcza

2.2.1 Struktura i trendy głównych branż na terenie gminy/główni pracodawcy

W latach 2012 – 2014 na terenie Gminy Łącko odnotowywano wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, przy czym najwyższy przyrost zaobserwowano w roku 2014 w stosunku do 2013 – 6,1%. W analizowanych latach liczba podmiotów gospodarczych wzrosła

w Gminie Łącko z 779 do 851, tj. o 72, co stanowi 11,9% ogółu nowych podmiotów w Powiecie Nowosądeckim.

Zdecydowanie dominującymi branżami w Gminie Łącko są sekcja F (budownictwo) i sekcja G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), które w roku 2014 stanowiły kolejno 38,3% i 23,6% analizowanych jednostek. W Powiecie Nowosądeckim w latach 2012 – 2014 najwięcej podmiotów działało również i w tych branżach.

Największą dynamiką wzrostu w Gminie Łącko w ostatnich latach charakteryzowały się stosunkowo nieliczne jeszcze sekcja N (działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca) i sekcja H (transport i gospodarka magazynowa) ze wzrostem kolejno o 84,6% i 40% jednostek w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2012. Z kolei liczebnie najwięcej jednostek, bo 53 przybyło w sekcji F (budownictwo).

W Gminie Łącko w czterech sekcjach odnotowano spadek liczby podmiotów, a były to: sekcja A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) – spadek o 30 jednostek tj. 63,8%, sekcja J (informacja i komunikacja) – spadek o 1 jednostkę tj. 5,6%, sekcja K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) – spadek o 4 jednostki, co stanowi 30,8% i sekcja R (działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) – spadek o 1 jednostkę, co stanowi regres o 100%. W Powiecie Nowosądeckim w roku 2014 w porównaniu z 2012 najwięcej jednostek ubyło w sekcji A – spadek o 333 podmioty (50,8%) oraz w sekcji K – spadek o 19 podmiotów (6,7%).

W analizowanych latach w Gminie Łącko żadna z zarejestrowanych działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne nie zajmowały się następującymi branżami: górnictwo i wydobywanie, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. W Powiecie Nowosądeckim z kolei nie odnotowano żadnych podmiotów prowadzących działalność w obszarze administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

Tabela 11. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim wg sekcji PKD 2007 w latach 2012 - 2014

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007						
Branża	2012		2013		2014	
	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki
ogółem	779	11718	802	12072	851	12324
Sekcja A	47	655	35	567	17	322
Sekcja B	0	2	0	2	0	2
Sekcja C	77	888	76	924	81	1003
Sekcja D	3	14	4	16	4	14
Sekcja E	0	23	0	24	0	26
Sekcja F	273	3687	282	3805	326	3994
Sekcja G	193	2616	198	2690	201	2742
Sekcja H	35	721	44	758	49	786
Sekcja I	16	505	17	515	18	507
Sekcja J	18	196	15	204	17	208
Sekcja K	13	282	14	277	9	263
Sekcja L	0	62	0	57	0	65
Sekcja M	42	582	40	637	48	692
Sekcja N	13	255	23	289	24	318
Sekcja O	0	0	0	0	0	0
Sekcja P	11	185	12	212	13	223
Sekcja Q	21	524	21	527	24	598
Sekcja R	1	97	2	103	0	101
Sekcje S, T, U	16	424	19	465	20	460

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=366612&p_token=0.33864121727523644#, data edycji 09.11.2015

Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej w Gminie Łącko w 2014 r. stanowiły 6% ogółu podmiotów zarejestrowanych w Powiecie Nowosądeckim. Z ogólnej liczby 162 podmiotów w 2014 roku najliczniejszą grupę stanowiły podmioty prowadzące działalność w obszarze sekcji P (edukacja) 19,7%, sekcji S i T (pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) 17,9% oraz sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 16%. Od 2012 roku w analizowanej grupie podmiotów gospodarczych rysował się trend zwyżkowy ich liczebności rzędu 11,7%, tj. 17 organizacji. W Powiecie Nowosądeckim wzrost ten był rzędu 9,9%.

Ilościowo w Gminie Łącko w ciągu dwóch lat, tj. 2012 - 2014 najwięcej przybyło podmiotów gospodarczych w obrębie sekcji S (pozostała działalność usługowa) – 5 jednostek i sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 4 jednostki. Nie odnotowano redukcji analizowanych podmiotów.

Tabela 12. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim w latach 2012 - 2014

Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007						
	2012		2013		2014	
	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki
ogółem	145	2461	154	2571	162	2705
Sekcja A	2	44	2	46	2	50
Sekcja B	0	5	0	5	0	6
Sekcja C	11	166	11	172	12	183
Sekcja D	1	9	1	8	1	11
Sekcja E	2	37	2	37	2	38
Sekcja F	6	160	8	188	9	195
Sekcja G	22	361	24	374	26	377
Sekcja H	3	65	5	69	5	70
Sekcja I	4	97	4	101	4	102
Sekcja J	1	18	1	22	1	23
Sekcja K	1	19	1	22	1	23
Sekcja L	0	158	0	164	0	168
Sekcja M	3	51	3	52	3	57
Sekcja N	2	33	4	36	4	39
Sekcja O	14	137	14	136	14	136
Sekcja P	32	384	32	392	32	398
Sekcja Q	5	96	5	94	5	97
Sekcja R	12	203	12	204	12	211
Sekcje S i T	24	418	25	449	29	521
Sekcja U	0	0	0	0	0	0

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=370412&p_token=0.03079158244663116#, data emisji 09.11.2015

2.2.2 Liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na sektory

Analizując podmioty gospodarcze wg sektorów własnościowych widzimy dominującą przewagę tych zgrupowanych w sektorze prywatnym i w roku 2014 stanowiły one 96,4% ogółu jednostek. W sektorze prywatnym z kolei przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z udziałem rzędu 87,2%.

Ogółem podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Łącko w latach 2011 – 2014 przybyło 13,2%, tj. 118 podmiotów. Ubytek odnotowano jedynie w sektorze publicznym, a były to 2 państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, co stanowi 5,7% jednostek ogółem. Ilościowo najwięcej powstało nowych działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne – 96 a następnie spółek handlowych – 8.

Tabela 13. Podmioty gospodarcze w Gminie Łącko wg sektorów własnościowych w latach 2011 - 2014

Podmioty gospodarcze	podmioty gospodarki narodowej ogółem			
	2011	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem	895	924	956	1013
sektor publiczny - ogółem	39	38	37	37
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	-	-	-	-
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne, gospodarstwa pomocnicze	-	-	-	-
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	35	34	33	33
przedsiębiorstwa komunalne	-	-	-	-
przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0
spółki prawa handlowego	-	-	-	-
spółki handlowe	1	1	1	1
spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	-	-	-	-
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	-	-	-	-
sektor prywatny - ogółem	856	886	919	976
zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	-	-	-	-
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	755	779	802	851
spółki prawa handlowego	-	-	-	-
spółki handlowe	18	19	24	26
spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	-	-	-	-
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	1
spółdzielnie	4	4	4	4
fundacje	2	2	2	2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	32	35	36	36

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=370586&p_token=0.26793598917433725#, data emisji 09.11.2015

2.2.3 Główni pracodawcy i zatrudnienie

Z informacji uzyskanych z Urzędu Gminy Łącko wynika, że do głównych pracodawców tu działających należy zaliczyć następujące podmioty:

- GS „SCH” w Łącku
- Bank Spółdzielczy w Łącku
- 12 szkół
- 5 przedszkoli
- 4 Stacje Paliw
- 8 NZOZ
- OWOC Łącki w Łącku
- Spółdzielnia Ogrodnicza w Nowym Sączu
- STEFAR Zabrzeż
- Firma TESCO w Łącku
- Firma Biedronka w Łącku

- Sklep Centrum w Łącku
- Sklep Carrefour w Łącku
- Firma BATPOL w Jazowsku
- Firma MAURER w Zarzeczcu
- Firma „Wójcik” w Czerniecu
- Urząd Gminy Łącko

Brak jest szczegółowych danych o liczbie pracowników zatrudnionych u większości w/w pracodawców.

2.2.4 Identyfikacja problemów w branży gospodarczej

Analizując branżę gospodarczą w Gminie Łącko stwierdzono:

1. Niewielką liczbę podmiotów gospodarczych związanych z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, co wskazuje na niedocenienie walorów i możliwości rozwoju w branży turystycznej.
2. Małą ilość inwestycji prorozwojowych.
3. Małą ilość kapitału na rozwój firm.

2.3 Strefa społeczna

2.3.1 Struktura demograficzna

Według stanu na dzień 31.12.2014 na terenie Gminy Łącko zamieszkiwało (było zameldowanych) 16 116 osób z minimalną przewagą mężczyzn, bo 50,41%. W ciągu ostatnich trzech lat systematycznie zwiększała się o 0,4-0,75% liczba mieszkańców. Gęstość zaludnienia od dwóch lat pozostaje na stałym poziomie i w roku 2014 wynosiła 121 os/km².

Tabela 14. Ludność Gminy Łącko wg faktycznego miejsca zamieszkania.

2012			2013			2014		
ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
15930	8065	7865	16051	8109	7942	16116	8124	7992

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.33217881461541454, data emisji 25.10.2015

Spośród 16 sołectw, najbardziej zaludnione jest właśnie Łącko, gdzie mieszka prawie 19% mieszkańców gminy. Kolejnymi większymi miejscowościami są: Jazowsko, Obidza, Zabrzeż i Maszkowice. Najmniejsze to Wola Piskulina i Łazy Brzyńskie.

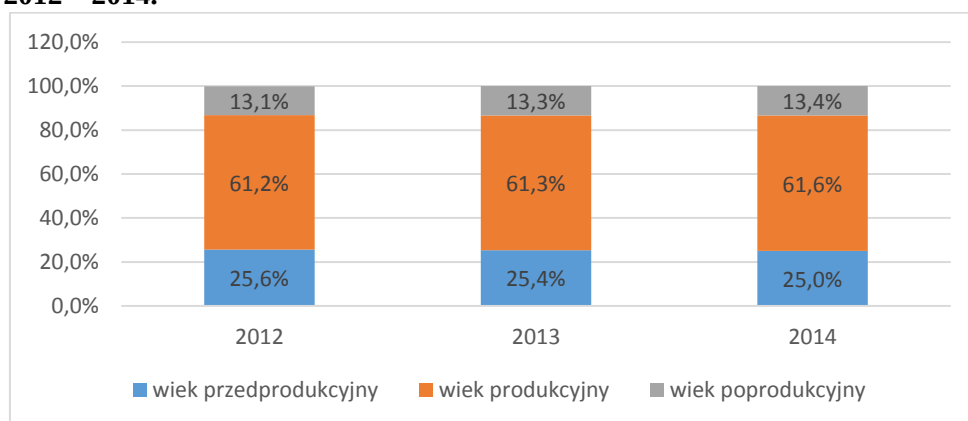
Tabela 15. Stan ludności Gminy Łącko w podziale na 16 sołectw – stan na 31.12.2014

Lp.	Sołectwo	liczba mieszkańców - stan na 2014 r.
1.	Brzyna	698
2.	Czarny Potok	636
3.	Czerniec	724
4.	Jazowsko	1658
5.	Kadcza	1070
6.	Kicznia	832
7.	Łazy Brzyńskie	489
8.	Łącko	3082
9.	Maszkowice	1116
10.	Obidza	1505
11.	Szczereż	542
12.	Wola Piskulina	429
13.	Wola Kosnowa	738
14.	Zabrzeż	1189
15.	Zagorzyn	1002
16.	Zarzeczce	542

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Jak pokazuje poniższy wykres znaczna większość mieszkańców gminy na przestrzeni lat 2012 - 2014 to osoby w wieku produkcyjnym – od 61,2% do 61,6%. Zaobserwować jednak można również nieznaczny trend starzenia się społeczeństwa – zmniejsza się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym a zwiększa się populacja w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 3. Struktura ludności Gminy Łącko wg ekonomicznych grup wieku w latach 2012 – 2014.

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.3652658338276391, data emisji 25.10.2015

Tabela 16. Ludność Gminy Łącko wg ekonomicznych grup wieku i płci w latach 2012 - 2013

	2012		2013		2014	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%
ogółem, w tym:	15930	100%	16051	100%	16116	100%
mężczyźni	8065	51%	8109	51%	8124	50%
kobiety	7865	49%	7942	49%	7992	50%
w wieku przedprodukcyjnym, w tym:	4086	100%	4075	100%	4032	100%
mężczyźni	2146	53%	2133	52%	2093	52%
kobiety	1940	47%	1942	48%	1939	48%
w wieku produkcyjnym, w tym:	9750	100%	9846	100%	9928	100%
mężczyźni	5209	53%	5263	53%	5306	53%
kobiety	4541	47%	4583	47%	4622	47%
w wieku produkcyjnym mobilnym, w tym:	6613	100%	6668	100%	6694	100%
mężczyźni	3388	51%	3417	51%	3432	51%
kobiety	3225	49%	3251	49%	3262	49%
w wieku produkcyjnym niemobilnym, w tym:	3137	100%	3178	100%	3234	100%
mężczyźni	1821	58%	1846	58%	1874	58%
kobiety	1316	42%	1332	42%	1360	42%
w wieku poprodukcyjnym, w tym:	2094	100%	2130	100%	2156	100%
mężczyźni	710	34%	713	33%	725	34%
kobiety	1384	66%	1417	67%	1431	66%

Źródło: opracowanie własne na podstawie

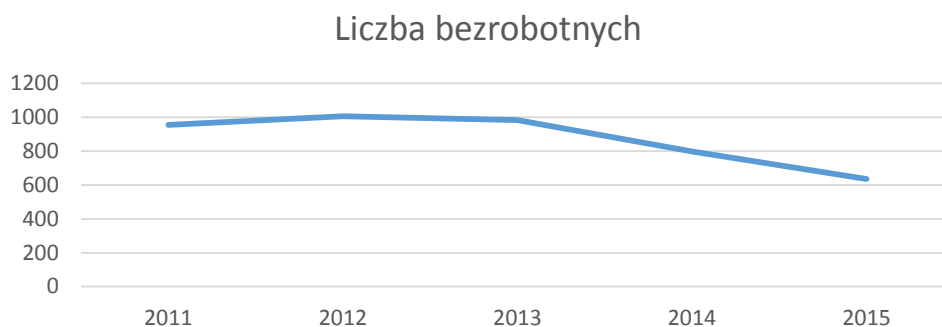
http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419800&p_token=0.8948347694661738#, data emisji 25.10.2015

Przyrost naturalny w latach 2012 – 2014 był w każdym roku dodatni i oscylował w granicach 93 – 101 osób, tzn., że w Gminie Łącko odnotowywano więcej urodzeń niż zgonów i stanowi to dobrą prognozę na przyszłość.

2.3.2 Poziom i struktura bezrobocia

W Gminie Łącko na koniec września 2015 r. zarejestrowanych było łącznie 627 osób. Jest to znaczny spadek, bo aż o 36,8% w porównaniu do najwyższego poziomu w okresie, tj. 1006 osób w roku 2012. Bezrobotni w Gminie Łącko stanowią 6,7% wszystkich zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego i plasuje ją to na 6 miejscu w powiecie.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych w Gminie Łącko w latach 2011 - 2015

Źródło: <http://nowysacz.praca.gov.pl/informacja-miesieczna-o-bezrobociu>, data emisji 23.10.2015

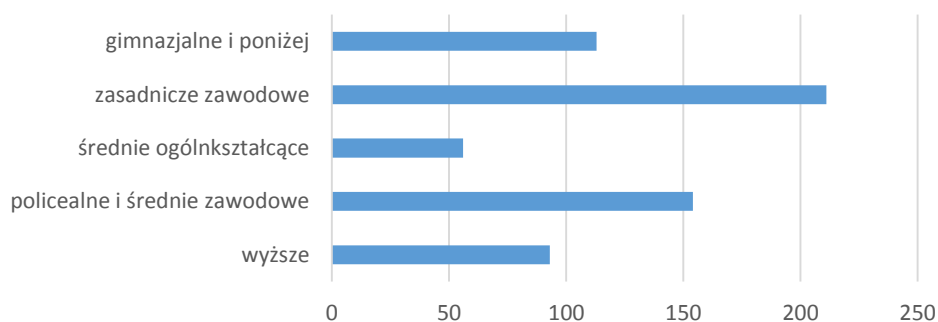
Aż 66,2% bezrobotnych to kobiety, a zaledwie 9,3% posiada prawo do zasiłku. 576 osób, tj. 91,9% to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby:

- Do 30 roku życia – 272 osoby,
- Do 25 roku życia – 158 osób,
- Długotrwale bezrobotne – 350 osób,
- Powyżej 50 roku życia – 114 osób,
- Posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia – 121 osób,
- Niepełnosprawne – 22 osoby,

[Źródło: <http://nowysacz.praca.gov.pl/informacja-miesieczna-o-bezrobociu>, stan na IX 2015, data emisji 23.10.2015]

Analizując strukturę osób pozostających bez pracy pod względem ich wykształcenia, największą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym – 51,7%. Bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym jest 8,9%, policealnym i średnim zawodowym – 24,6% i wyższym – 14,8%

Wykres 5. Bezrobotni w Gminie Łącko według poziomu wykształcenia, stan na rok 2015

Źródło: <http://nowysacz.praca.gov.pl/informacja-miesieczna-o-bezrobociu>, data emisji 23.10.2015

2.3.3 Pomoc społeczna

Przy urzędzie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku. W 2014 r. na 1 zatrudnionego tu pracownika socjalnego przypadało 2302 mieszkańców. W roku 2014 beneficjentami pomocy społecznej było 11,86% mieszkańców gminy. Spośród wszystkich rodzin, którym udzielono pomocy:

- 11,71% stanowiły rodziny niepełne,
- 45,57% stanowiły rodziny wielodzietne (posiadające 3 i więcej dzieci),

- 26,18% stanowiły rodziny emerytów i rencistów.

Wskaźnik pomocy w zakresie dożywiania wynosił w 2014 r. 47 osób na 1000 mieszkańców. Wśród wszystkich osób objętych tą formą pomocy 55% stanowiły dzieci w wieku szkolnym do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Powody przyznawania wsparcia w ramach pomocy społecznej przedstawia Tabela 16. Z danych tu zawartych wynika, że najczęstszą przyczyną udzielania pomocy społecznej są kolejno ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietność. W roku 2014 nie odnotowano żadnych klientów pomocy społecznej z powodu narkomanii, a najniższy odsetek stanowiła pomoc spowodowana sieroctwem i sytuacją kryzysową.

Tabela 17. Powody przyznawania pomocy społecznej w Gminie Łącko w roku 2014.

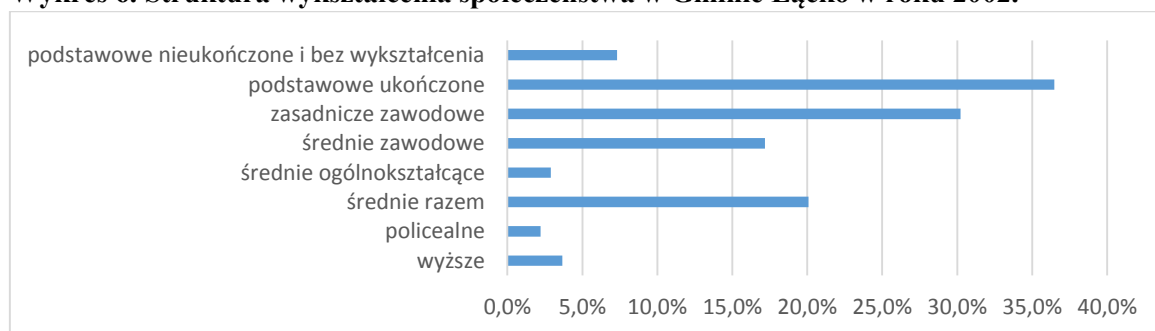
Lp.	Powód przyznania pomocy społecznej	Wskaźnik [%]
1.	Alkoholizm	0.78
2.	Bezdomność	0.37
3.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	9.83
4.	Bezrobocie	40.59
5.	Długotrwała lub ciężka choroba	41.11
6.	Narkomania	0.00
7.	Niepełnosprawność	35.41
8.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	53.45
9.	Przemoc	0.78
10.	Sieroctwo	0.05
11.	Sytuacja kryzysowa	0,05
12.	Ubóstwo	87.60
13.	Wielodzietność	46.18
14.	Zdarzenia losowe	3.40

Źródło: Małopolskie Obserwatorium Polityki Społecznej

2.3.4 Struktura wykształcenia społeczeństwa

Ostatnie dane o poziomie wykształcenia społeczeństwa pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2002. Według nich wykształcenie policealne i wyższe posiadało 5,9% mieszkańców, wykształcenie średnie 20,1%, zasadnicze zawodowe 30,2%, podstawowe ukończone oraz nieukończone 43,8%.

Wykres 6. Struktura wykształcenia społeczeństwa w Gminie Łącko w roku 2002.

Źródło: opracowanie własne na podstawie

http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419800&p_token=0.33476757258611467, data emisji 25.10.2015

Analizując strukturę wykształcenia pod względem płci jedynie w pozycji „zasadnicze zawodowe” mężczyźni przewyższają o 18% liczbę kobiet, które dominują w każdym z pozostałych poziomów wykształcenia. Największa przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn widoczna jest przy wykształceniu wyższym i policealnym.

Tabela 18. Wykształcenie społeczeństwa wg płci w Gminie Łącko – stan na 2002 r.

	Wykształcenie							
	wyższe	policealne	średnie razem	średnie ogólno- kształcące	średnie zawodowe	zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia
ogółem	417	251	2284	330	1954	3437	4148	832
mężczyźni	158	51	940	84	856	2207	2015	339
kobiety	259	200	1344	246	1098	1230	2133	493

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419800&p_token=0.33476757258611467, data emisji 25.10.2015

2.3.5 Edukacja i wychowanie przedszkolne

Na terenie Gminy Łącko funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Szkoły podstawowe i gimnazjalne:
 - ✓ Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Łącku,
 - ✓ Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Jazowsku,
 - ✓ Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Zagorzynie,
 - ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego w Kadczy,
 - ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnym Potoku,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Kiczni,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Maszkowicach,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Obidzy,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Szczereżu,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Zabrzeży,
 - ✓ Szkoła Podstawowa w Zarzeczcu,
- Szkoły ponadgimnazjalne:
 - ✓ Zespół Szkół im. Św. Kingi,
- Przedszkola Samorządowe:
 - ✓ Przedszkole Samorządowe w Łącku,
 - ✓ Przedszkole Samorządowe w Jazowsku,

Spośród placówek edukacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łącko najliczniejszymi są Zespoły Szkolno-Gimnazjalne w Łącku i Jazowsku. W miejscowościach tych funkcjonują także przedszkola samorządowe, do których w roku szkolnym 2015/2016 uczęszcza 75 dzieci.

Tabela 19. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych, zlokalizowanych na terenie Gminy Łącko

Lp.	Placówka	Rok szkolny 2014/2015			Rok szkolny 2015/2016		
		ogółem	chłopcy	dziewczęta	ogółem	chłopcy	dziewczęta
1.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Łącku	280	167	113	275	159	116
2.	Oddział zerowy w ZSG w Łącku	46	26	20	40	19	21
3.	Gimnazjum w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Łącku	347	176	171	342	179	163
4.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Jazowsku	216	105	111	240	124	116
5.	Oddział zerowy w Zespole Sz. G. w Jazowsku	55	35	20	46	32	14
6.	Gimnazjum w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Jazowsku	201	102	99	187	104	83
7.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Zagorzynie	186	87	99	196	92	104
8.	Oddział zerowy w Zespole Sz. G. w Zagorzynie	40	21	19	43	21	22
9.	Gimnazjum w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Zagorzynie	103	66	37	97	61	36
10.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego w Kadczy	88	35	53	93	39	54
11.	Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego w Kadczy	20+22"0"	6+13"0"	14+9"0"	20+15"0"	6+8"0"	14+7"0"
12.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Czarnym Potoku	61	32	29	65	36	29
13.	Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Czarnym Potoku	13+12"0"	9+8"0"	4+4"0"	9+13"0"	8+7"0"	1+6"0"
14.	Szkoła Podstawowa w Kiczni	72	39	33	85	46	39
15.	Oddział zerowy w Szkole w Kiczni	25	16	9	16	13	3
16.	Szkoła Podstawowa w Maszkowicach	117	66	51	130	77	53
17.	Oddział zerowy w szkole w Maszkowicach	35	21	14	15	6	9
18.	Szkoła Podstawowa w Obidzy	113	61	52	112	55	57
19.	Oddział zerowy w Szkole w Obidzy	29	11	18	28	12	16
20.	Szkoła Podstawowa w Szczereżu	64	32	32	67	32	35
21.	Oddział zerowy w Szkole w Szczereżu	16	7	9	16	12	4
22.	Szkoła Podstawowa w Zabrzeży	82	49	33	81	43	38
23.	Oddział zerowy w Szkole w Zabrzeży	10	4	6	16	10	6
24.	Szkoła Podstawowa w Zarzeczcu	39	21	18	44	21	23
25.	Oddział zerowy w Szkole w Zarzeczcu	13	5	8	19	9	10
26.	Przedszkole Samorządowe w Łącku	50	25	25	50	26	24
27.	Przedszkole Samorządowe w Jazowsku	26	13	13	25	14	11
Razem		2381	1258	1123	2385	1271	1114

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W zakresie wychowania przedszkolnego w Gminie Łącko w roku 2014 funkcjonowało 7 przedszkoli, w których dostępnych było 335 miejsc w 14 oddziałach, tj. 1 oddział liczył średnio 24 dzieci. Liczba dzieci w wieku 3 - 6 lat w Gminie Łącko w roku 2014 wynosiła 997 osób, w tym 6-latków było 261 [Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=412859&p_token=0.8983481766555785#, data emisji 03.11.2015]. Liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat uczęszczających do przedszkoli systematycznie wzrastała z 225 w roku 2012 do 285 w roku 2014.

[Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=409805&p_token=0.22673701361406584#, data edycji 03.11.2015].

Z powyższych danych wynika, że chociaż liczba dzieci w wieku przedszkolnym w Gminie Łącko przewyższa liczbę dostępnych w przedszkolach miejsc, to jednak nadal nie są one w pełni wykorzystane.

Najświeższe dane Głównego Urzędu Statystycznego w Krakowie odnośnie komputeryzacji pochodzą z roku 2012. Wynika z nich, że na 11 szkół podstawowych było tu 9 pracowników komputerowych, a liczba komputerów w porównaniu z rokiem 2011 zmniejszyła się. 90,9% szkół podstawowych wyposażonych było w komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku uczniów. Na 1 komputer z dostępem do Internetu przypadało 12,7 uczniów.

Wykres 7. Liczba komputerów w szkołach podstawowych w Gminie Łącko w latach 2011 - 2012

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=412893&p_token=0.6185369966333705#, data edycji, 03.11.2015

Wszystkie funkcjonujące na terenie Gminy Łącko gimnazja posiadały pracownice komputerowe. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer w 2012 r. była niższa niż w szkołach podstawowych i wynosiła 8,57 osoby. Analizując łącznie szkoły podstawowe i gimnazja, liczba uczniów przypadających na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu przeznaczonym do użytku uczniów wynosiła już w 2012 roku 79,3 osoby. [Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=413095&p_token=0.5840209119762949#, data emisji 03.11.2015]. Na 97 komputerów w szkole, 92 posiadały dostęp do Internetu, a 80 przeznaczonych było do użytku uczniów.

Wykres 8. Liczba komputerów w gimnazjach w Gminie Łącko w latach 2011 - 2012

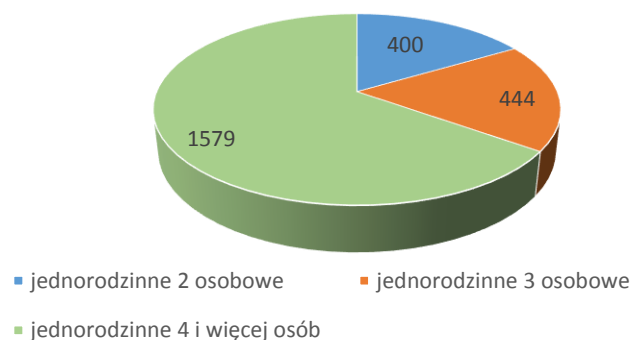

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=412893&p_token=0.6185369966333705#, data emisji 03.11.2015

2.3.6 Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych

Ostatnie dane statystyczne o gospodarstwach domowych w Gminie Łącko pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. W tym czasie były tu 3384 rodziny (0,33% w skali województwa małopolskiego), wśród których 71,6% stanowiły gospodarstwa domowe jednorodzinne. Jak pokazuje poniższy wykres ponad 65% z nich to rodziny, w których mieszka 4 i więcej osób.

Wykres 9. Gospodarstwa domowe w Gminie Łącko w 2002 r.

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419800&p_token=0.8452938011814095, data emisji 26.10.2015

Z informacji zawartych w Banku Danych Lokalnych wynika, że ponad 46% gospodarstw domowych wziętych pod uwagę w analizie utrzymuje się ze źródeł niezarobkowych, tj. renty, emerytury i zasiłki. 38,6% gospodarstw utrzymuje się z pracy poza rolnictwem, a dla 14,2% źródłem utrzymania jest szeroko pojęte rolnictwo.

Tabela 20. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gminie Łącko w 2002 r.

Źródła utrzymania	Gospodarstwa domowe
w rolnictwie w sektorze prywatnym	11
w rolnictwie w sektorze publicznym	3
poza rolnictwem w sektorze prywatnym	598
poza rolnictwem w sektorze publicznym	542
praca poza rolnictwem	166
praca w swoim gospodarstwie rolnym	462
praca w rolnictwie poza swoim gospodarstwem rolnym	4
dochody z własności	3
źródło utrzymania na utrzymaniu	19
źródło utrzymania nieustalone	8
źródła utrzymania niezarobkowe, w tym:	1568
emerytura pracownicza, kombatancka i pochodne	334
emerytura rolna	188
renta z tytułu niezdolności do pracy	751
renta socjalna	20
renta rodzinna	128
zasiłek dla bezrobotnych	87
zasiłek pomocy społecznej	29
inne niezarobkowe źródło	31

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.hier?p_id=419800&p_token=1888332317, data emisji 27.10.2015

2.3.7 Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie Gminy Łącko funkcjonuje 31 organizacji pozarządowych, w tym m. in.:

- **Towarzystwo Miłośników Ziemi Łąckiej** – powstało w 1987 r., do Towarzystwa należy 87 osób z Polski i z zagranicy. Głównym celem jego działalności jest propagowanie regionu, działalność edukacyjno-wychowawcza, charytatywna, wydawnicza, prowadzenie dokumentacji historyczno-fotograficznej, kultywowanie i zachowanie tradycji. Towarzystwo pielęgnuje tradycje niepodległościowe i narodowe, uczestniczy aktywnie w obchodach świąt narodowych i kościelnych. Przy Towarzystwie działają kółka: haftu ludowego, historyczne i literackie, a także Społeczny Komitet Odnowy i Ochrony Zabytków i Dziedzictwa Narodowego
- **Fundacja Rozwoju Gminy Łącko** – powstała w 2004 r. Celem fundacji jest prowadzenie działalności w sferze zadań publicznych, o których mowa w art.4 ust.1 pkt 1, pkt 11 i pkt 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. Nr 98 poz. 873) o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie:
 - ✓ pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
 - ✓ nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
 - ✓ kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji.
- **Stowarzyszenie Amatorski Ruch Artystyczny Ziemi Łąckiej** – działa od 2005 r. Zajmuje się m. in. organizacją Kiermaszów Sztuki Ludowej i Kulinarnej oraz Klubu Sztuki Ludowej. Wydaje również następujące pozycje: publikacje twórczości lokalnych poetów - Stanisława Wąchały – „Kocham Cię Łącka Ziemio”, Stanisława Klimka „I co cieszy, i co boli”, album fotograficzny

„Łącko dawniej i dziś” oraz „Łącko kwitnące talentami” - album promujący twórców regionu łąckiego.

- **Ochotnicza Straż Pożarna w Łącku, Ochotnicza Straż Pożarna w Jazowsku** – są jednymi z najstarszych działających na Sądecku OSP.
- **Fundacja Stypendialna Dzieło Św. Kingi w Łącku** – powstanie Fundacji jest efektem słów Jana Pawła II wypowiedzianych na krakowskich błoniach w 2002 r.: „*W obliczu współczesnych form ubóstwa, których jak wiem nie brakuje w naszym kraju, potrzebna jest dziś (...) „wyobraźnia miłosierdzia” w duchu solidarności z bliźnimi, dzięki której pomoc będzie „świadectwem braterskiej wspólnoty dóbr”. Niech tej „wyobraźni” nie zabraknie mieszkańcom (...) całej naszej Ojczyzny.*”. Fundacja wspiera zdolną młodzież, by „mogli znów marzyć” o studiach i dalszej edukacji.
- **Stowarzyszenie Łącka Droga Owocowa** - Idea przyświecająca Stowarzyszeniu to promocja regionu, gdzie intensywnie produkuje się owoce i ich przetwory (w tym napoje alkoholowe), aby zwiększyć bezpośrednią sprzedaż w gospodarstwach sadowniczych i w ten sposób podnieść dochód rolniczy, stabilizując dotychczasowe miejsca pracy.
- **Gminny Ludowy Klub Sportowy Zyndram w Łącku** – załóżek klubu powstawał już w latach '40 ubiegłego stulecia, kiedy to jeszcze niezorganizowana młodzież zaczęła grać najpierw w piłkę siatkową a następnie w nożną. Treningi odbywały się na łąkach nad rzeką Dunajec. Klub formalnie powstał w 1947 r.
- **Związek Podhalań Oddział w Łącku** – do Związku należy ponad 5 tysięcy członków, istnieje 75 oddziałów i 9 ognisk w kraju. Związek ma także swoje oddziały akademickie i młodzieżowe. Naczelne cele Związku są następujące: Służba Ojczyźnie poprzez dbałość o moralny poziom mieszkańców regionu oraz kulturalny i materialny jego rozwój; Ochrona duchowych i materialnych wartości krajoznawstwa i środowiska naturalnego regionu.
- **Stowarzyszenie Białych Górali i Lachów Sądeckich – Lokalna Grupa Działania** - w skład LGD wchodzi w całości Gmina Łącko, a LGD obejmuje swymi działaniami cały jej obszar. LGD nie posiada żadnych partnerów w postaci innych gmin.

2.3.8 Identyfikacja problemów w obszarze społecznym

W strefie społecznej zdiagnozowano następujące problemy:

1. Niski poziom średniego wynagrodzenia.
2. Rosnąca ilość osób starszych.
3. Zmniejszanie się na przestrzeni lat stanu ludności w wieku przedprodukcyjnym a zwiększanie się liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.
4. Wysoki poziom bezrobocia w porównaniu z pozostałymi gminami Powiatu Nowosądeckiego i średnimi: wojewódzką i krajową.
5. Niskie kwalifikacje osób pozostających bez pracy.
6. Niska stopa życiowa mieszkańców gminy mierzona wysokim wskaźnikiem przyznawanej pomocy społecznej z powodu ubóstwa – aż 88,6% przyznanej pomocy jest z powodu ubóstwa.
7. Wysoki odsetek gospodarstw domowych (46%), utrzymujących się z niezarobkowych źródeł jak emerytury, renty, zasiłki.
8. Słaby potencjał NGO-sów.
9. Niewystarczające wyposażenie placówek oświatowych w sprzęt ICT.
10. Brak dodatkowych zajęć dla dzieci.
11. Brak odpowiedniej infrastruktury dla rozwoju szkoły muzycznej.
12. Brak obiektu – budynku przeznaczonego na GOK.
13. Brak obiektu gminnego pod rozwój kultury i ogólnie-edukacyjnego.

3. POWIĄZANIE PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI DOTYCZACYMI GMINY

3.1 Programy Krajowe

Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju.

Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju –dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Głównym celem dokumentu jest wytyczenie i charakterystyka działań skierowanych ku poprawie, jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej. Założeniem strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju.

Lokalny Program Rewitalizacja miejscowości Łącko jest zgodny z następującymi celami w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

- ✓ Cel 3 Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki;
- ✓ Cel 6 Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state” Kapitał Ludzki;
- ✓ Cel 8 Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny;
- ✓ Cel 11 Wzrost społecznego kapitału rozwoju, Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny.

Strategia Rozwoju Kraju 2020.

Dokument wyznacza najważniejsze zadania państwa, których realizacja przyczyni się do szybszego i bardziej zrównoważonego rozwoju kraju i poprawy, jakości życia ludności poprzez wzmocnienie potencjałów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych. Główne działania obejmują trzy obszary: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjną gospodarkę oraz spójność społeczną i gospodarczą.

- ✓ Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo, Cel 3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego.
- ✓ Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka, Cel 4 Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.
- ✓ Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna, Cel 1 Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.

Kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim.

Cel główny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju –wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Dokument określający zasady ładu przestrzennego w Polsce. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Cele określone w dokumencie to:

- ✓ Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.
- ✓ Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
- ✓ Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- ✓ Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
- ✓ Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
- ✓ Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

3.2 Programy Regionalne i Subregionalne

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.

Dokumentem będącym podstawą programowania rozwoju województwa, a pośrednio także rozwoju poszczególnych powiatów i gmin województwa, jest strategia rozwoju. Celem głównym strategii jest: Efektywne wykorzystanie potencjałów regionalnej szansy dla rozwoju gospodarczego oraz wzrost spójności społecznej i przestrzennej Małopolski w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim.

- Obszar 2 Kierunki polityki rozwoju; Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego:
Ochrona małopolskiej przestrzeni kulturowej m.in. poprzez ochronę, rozwój i uporządkowanie systemu obszarów chronionych, zapobieganie degradacji i ochronę zasobów dziedzictwa przyrodniczego regionu, stworzenie systemu oraz procedur zarządzania dziedzictwem przyrodniczym, zintegrowaną ochronę krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ładu przestrzennego.
- Obszar 5 Kierunki polityki rozwoju; Rozwój miast i terenów wiejskich:
 - ✓ 5.2. Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich m.in. poprzez aktywizację gospodarczą obszarów wiejskich o funkcjach rolniczych w zakresie wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywności regionalnej.
 - ✓ 5.3. Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym, w tym poprzez zabieganie o wdrożenie instrumentów regulacyjnych i planistycznych służących właściwemu gospodarowaniu na obszarach górskich i chronionych.

- Obszar 6 Kierunki polityki rozwoju; Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne
6.1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski, obejmująca m. in. działania w zakresie: ochrony zasobów wodnych, poprawy jakości powietrza, ochrony środowiska przed hałasem komunikacyjnym, komunalnym, przemysłowym, minimalizacji oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego, prawidłowej gospodarki odpadami, przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych, działania w zakresie ochrony i zachowania środowiska przyrodniczego, rozwój regionalnej polityki energetycznej, w tym w zakresie energii odnawialnej, prowadzenie edukacji społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska oraz kształtowania i promocji postaw proekologicznych.

Strategia Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa Małopolskiego i Śląskiego do roku 2020.

Rozwój Polski Południowej powinien obejmować całość obszaru województw małopolskiego i śląskiego oraz uwzględniać zasadę zrównoważonego rozwoju miast i obszarów wiejskich. Wewnętrzne zróżnicowanie makroregionu stwarza możliwości dla generowania licznych i urozmaiconych projektów współpracy, łączących obszary i podmioty o podobnych problemach, aspiracjach czy potencjałach.

GPR jest zgodny z następującymi zapisami Strategii:

- Cel główny - Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy;
- Cel II strategiczny – polska południowa przestrzeń partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystania możliwości rozwojowych;

Kierunki interwencji:

- ✓ Współpraca podmiotów nakierowana na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu;
- ✓ Wspólne tworzenie sieciowych produktów łączących podmioty i obszary makroregionu;
- ✓ Infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw;
- ✓ Rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi;
- Cel III strategiczny - Polska Południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy wzmacniające potencjały makroregionu;

Kierunki interwencji:

- ✓ 3.1. Tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw;

Subregionalny Program Rozwoju (SPR) na lata 2014-2020.

GPR zgodny w ramach Program Rozwoju Subregionu Sądeckiego tj.

Obszar tematyczny 2 - rozwój potencjału gospodarczego subregionu sądeckiego:

2.1. Poprawa warunków dla rozwoju gospodarczego subregionu:

- ✓ strefy aktywności gospodarczej
- ✓ rozwój oferty inwestycyjnej oraz poprawa standardów obsługi inwestorów
- ✓ ośrodki B+R oraz wsparcie innowacyjności, w tym wsparcie rozwoju ośrodka związanego z działalnością w zakresie nowych technologii
- ✓ kształcenie ustawiczne i zawodowe o zasięgu ponadlokalnym

2.2. Poprawa warunków dla rozwoju przemysłów czasu wolnego w subregionie:

- ✓ turystyka uzdrowiskowa i prozdrowotna na bazie uzdrowisk sądeckich oraz innych miejscowości o potencjale uzdrowiskowo-leczniczym
- ✓ turystyka aktywna, rekreacyjna i specjalistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju infrastruktury sportowej oraz szlaków pieszych, rowerowych i tras biegowych

- ✓ zachowanie i udostępnienie obiektów dziedzictwa kulturowego
- ✓ organizacja imprez kulturalnych
- ✓ wykorzystanie współpracy transgranicznej ze Słowacją dla rozwoju rynku pracy oraz turystyki w strefie przygranicznej

2.3. Rozwój subregionalnego systemu transportowego

- ✓ drogi powiatowe dopełniające regionalny układ drogowy
- ✓ transport publiczny
- ✓ system tras rowerowych w subregionie

Obszar tematyczny 3 - rozwój małych i średnich miast w subregionie sądeckim

3.1. Uzupełnienie deficytów w zakresie lokalnej infrastruktury społecznej:

- ✓ edukacyjnej
- ✓ kulturalnej
- ✓ rekreacyjnej i sportowej
- ✓ ochrony zdrowia
- ✓ opieki nad osobami starszymi

w szczególności na obszarach o najniższej dostępności do usług publicznych

3.2. Pakiet działań dla rozwoju kapitału ludzkiego, komplementarnych wobec działań infrastrukturalnych:

- ✓ wspieranie działań lokalnych instytucji rynku pracy na rzecz zwiększenia zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, w tym wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia,
- ✓ aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ✓ wsparcie ekonomii społecznej,
- ✓ wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych, w szczególności doradztwo dla przedsiębiorców,
- ✓ wsparcie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności,
- ✓ wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – szkoły ponadgimnazjalne,
- ✓ wyrównywanie dostępności do usług opieki zdrowotnej.

Strategia Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011-2020 Aktualizacja

GPR jest zgodny z następującymi zapisami zaktualizowanej Strategii Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego:

- Misją w której za cel nadrzędny powiatu uznano: *Powiat Nowosądecki obszarem Europy o dużych możliwościach rozwoju*. Zredagowana w taki sposób misja powiatu jest esencją wszystkich społecznych oczekiwań i potrzeb mieszkańców, którzy dążą wraz z władzami powiatu nowosądeckiego do poprawy standardu i jakości życia. Ponadto misja odzwierciedla dążenia do rozwoju przedsiębiorczości i ożywienia gospodarczego tego regionu. Tereny inwestycyjne gmin powiatu nowosądeckiego są najlepszym miejscem na inwestycje i rozwój przedsiębiorczości w celu pobudzenia potencjału w niej drzemącego.
- Wizją - Powiat nowosądecki – obszarem o bogatej ofercie turystycznej i kulturalnej, zapewniającym mieszkańcom możliwość rozwoju i wysoką jakość życia, atrakcyjnym do prowadzenia działalności gospodarczej.
- Cel strategiczny I: Rozwój gospodarczy powiatu poprzez udoskonalony układ komunikacyjny i sprawną infrastrukturę techniczną o standardzie europejskim oraz stały rozwój przedsiębiorczości gospodarczej i obszarów wiejskich gwarancją wzrostu ekonomicznego regionu;

Cele operacyjne:

I.1 Rozwój przedsiębiorczości i inwestycji

I.2 Usuwanie barier w funkcjonowaniu układu drogowego powiatu w zakresie obsługi komunikacyjnej obszaru oraz dostępności do zewnętrznych połączeń drogowych

I.3 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

I.4 Rozbudowa gospodarki przestrzennej

I.5 Rozwój infrastruktury technicznej /wodno-kanalizacyjnej, teleinformatycznej, drogowej/

I.6 Poprawa stanu środowiska naturalnego

I.7 Rozwój rolnictwa i terenów wiejskich

I.8 Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki, agroturystyki oraz rekreacji i sportu

- Cel strategiczny II: Rozwój sfery społecznej powiatu poprzez wysoki poziom ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej, zachowanie bogactwa walorów przyrodniczych i kulturowych powiatu oraz likwidację zjawiska bezrobocia;

Cele operacyjne:

II.1 Powiat Nowosądecki jako ośrodek edukacji, propagujący wysoki poziom kształcenia młodzieży oraz mieszkańców powiatu

II.2 Rozwój kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego

II.3 Sprawnie funkcjonujący system opieki zdrowotnej i społecznej

II.4 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowej

II.5 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

II.6 Przeciwdziałanie bezrobociu

- Cel strategiczny III: Rozwój strefy instytucjonalnej powiatu poprzez wzrost efektywności funkcjonowania administracji publicznej na terenie powiatu oraz stałą jego promocję

Cele operacyjne:

III.2 Rozbudowa sprawnego systemu bezpieczeństwa mieszkańców

III.3 Rozwój współpracy ponadlokalnej i międzynarodowej

III.4 Promocja Powiatu

Program ochrony środowiska dla powiatu nowosądeckiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019.

GPR jest zgodny z następującymi strategiami działań w zakresie ochrony środowiska dla powiatu nowosądeckiego /Cele do 2019 roku/:

- **Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska**

Cel: *Edukacja mieszkańców powiatu nowosądeckiego w zakresie ochrony środowiska oraz kształtowanie i promocja postaw proekologicznych, dostęp do informacji o środowisku;*

- **Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych**

Cel: *Zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do wszystkich sektorowych dokumentów strategicznych i przeprowadzenia oceny wpływu ich realizacji na środowisko przed ich zatwierdzeniem;*

- **Zarządzanie środowiskowe**

Cel: *Promowanie i wsparcie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego w jednostkach samorządu terytorialnego i przedsiębiorstwach powiatu nowosądeckiego;*

- **Ochrona przyrody**

Cel: *Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych powiatu z uwzględnieniem bio- i georóżnorodności;*

- **Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, zmniejszanie materiałochłonności i energochłonności**

Cel: *Wzrost efektywności wykorzystania surowców, wody i energii oraz zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów;*

➤ **Ochrona wód**

Cel: *Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód;*

3.3 Programy Lokalne

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łącko.

GPR jest zgodny ze Studium **uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łącko.**

W zakresie ochrony środowiska i krajobrazu:

1. Obowiązuje utrzymanie wysokich standardów środowiska przyrodniczego, w szczególności czystości wód, powietrza atmosferycznego, gleb.
2. Obowiązuje zakaz przekraczania dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń atmosferycznych, określonych w przepisach szczególnych.
3. Obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów szczególnych.
4. Obszar objęty planem nie należy do żadnej grupy terenów wymienionych w przepisach szczególnych, dla których są określone dopuszczalne poziomy hałasu.

Plan odnowy miejscowości Łącko na lata 2009-2015

Wizja odnowy miejscowości – Łącko – atrakcyjne miejsce zamieszkania i przyjazne dla obywateli centrum administracyjne i edukacyjne, wysokiej jakości centrum rekreacyjno-kulturalne o znaczeniu ponadregionalnym, oraz renomowany ośrodek sadownictwa i kompleksowego przetwórstwa owoców.

Cel ogólny – poprawa atrakcyjności miejscowości jako miejsca zamieszkania, zatrudnienia oraz spędzania czasu wolnego od pracy i nauki dla mieszkańców gminy i osób z zewnątrz.

Cel I – Wieś o zrównoważonym rozwoju, Inwestycje, Poprawa infrastruktury społecznej w tym kulturalnej, rekreacyjno-sportowej i edukacyjnej;

Cel II – Aktywni i wykształceni mieszkańcy, Podniesienie poziomu edukacji i aktywności zawodowej mieszkańców w tym zapewnienie rozwoju lokalnej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego;

Cel III – Zintegrowane społeczeństwo, Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym miejscowości;

Strategia Rozwoju Turystycznego, Rolniczego I Gospodarczego Gminy Łącko na Lata 2006-2013

Główne kierunki rozwoju Gminy to zadania z zakresu oświaty, ochrony środowiska, modernizacji dróg i budowy wodociągu. Kierunki te winny wpływać na rozwój przedsiębiorczości oraz poprawę atrakcyjności turystycznej Gminy.

4. ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

4.1 Podsumowanie wyniki badań

Partycypacja społeczna została wpisana w proces rewitalizacji zdegradowanych obszarów Gminy Łącko jako fundament działań na różnych jego etapach, tj. identyfikacja, planowanie, realizacja, monitorowanie i ewaluacja. Takie podejście ma na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców o partycypacyjnym współdecydowaniu o obszarze objętym programem rewitalizacji. Ponadto, realizuje zasadę partnerstwa wynikającą z art. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013, polegającą na łączeniu szerokiego grona partnerów (w szczególności lokalnych społeczności i przedsiębiorców) w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu, a także z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć. Opiera się ona na założeniu, że opinia środowiska lokalnego jest najważniejszym elementem tworzenia dokumentu, który ma stanowić narzędzie do projektowania konkretnych zadań, podejmowanych w celu rozwiązywania problemów i eliminacji niepożądanych zjawisk, a tym samym podnoszących jakość życia mieszkańców terenów zdegradowanych.

Podczas prac nad dokumentem, a w ramach konsultacji społecznych mających na celu zdiagnozowanie obecnej sytuacji na terenie gminy i zbudowanie założeń programowych, przeprowadzone zostało anonimowe badanie ankietowe (CAWI) oraz konsultacje społeczne prowadzone w formie spotkań z lokalną społecznością. Wyniki prowadzonych badań pokazały potrzeby i oczekiwania rewitalizacyjne z perspektywy lokalnej społeczności.

Podsumowując zawartą w załączniku nr 1 analizę konsultacji społecznych, należy postawić następujące wnioski determinujące rewitalizację na obszarze Gminy Łącko:

1. Najbardziej oczekiwanymi efektami procesu rewitalizacji problemowych obszarów gminy według mieszkańców są:

- ✓ zwiększenie liczby miejsc pracy,
- ✓ rozwój przedsiębiorczości,
- ✓ poprawa stanu infrastruktury drogowej,
- ✓ stworzenie bazy turystyczno-rekreacyjnej,
- ✓ zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej.

2. Priorytetowe działania w zakresie osiągnięcia ww. efektów rewitalizacji powinny koncentrować się na:

- ✓ modernizacji głównych ciągów drogowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- ✓ stworzeniu warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
- ✓ budowie oferty spędzania czasu wolnego.

Wartością dodaną przeprowadzonych badań jest możliwość skonfrontowania wiedzy o aspektach funkcjonowania gminy przez różne środowiska lokalne, co w konsekwencji doprowadzi do trafniejszej delimitacji obszarów problemowych i będzie stanowiło podstawę uzasadnienia podjętych działań. Ponadto zakłada się, że partycypacyjny model opracowania Programu Rewitalizacji będzie się przekształcał w partycypacyjny model wdrażania, a wokół grupy uczestniczącej w pracach nad dokumentem będą pojawiały się kolejne podmioty lokalne angażujące się w działania rewitalizacyjne.

4.2 Cele rewitalizacji

Celem strategicznym rewitalizacji na terenie Gminy Łącko do osiągnięcia w perspektywie 2022 roku jest:

**POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH GMINY ŁĄCKO
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI ZDEGRADOWANEGO SPOŁECZNIE,
EKONOMICZNIE I PRZESTRZENNIE OBSZARU GMINY**

Cel główny nr 1 - Rozwój ekonomiczny obszaru zdegradowanego poprzez wykorzystanie potencjału turystycznego i kulturowego Gminy Łącko.

Cel główny nr 2 - Zwiększenie rozwoju gospodarczego oraz wzrost przedsiębiorczości.

Cel główny nr 3 - Rozwój kapitału społecznego oraz zapobieganie i redukcja negatywnych zjawisk społecznych w obszarze rewitalizowanym.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców obszarów rewitalizowanych.
2. Zapewnienie spójnego ładu przestrzennego i uporządkowanie kluczowych dla rewitalizacji przestrzeni publicznych.
3. Poprawa dostępności do obiektów kultury oraz obiektów turystycznych poprzez modernizację odcinków dróg o niskich standardach w m. Łącko.
4. Stworzenie infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców oraz turystów w tym osób niepełnosprawnych.
5. Wzrost aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców miejscowości skupionej wokół branży turystycznej a także rozwój przedsiębiorczości.
6. Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców gminy a co za tym idzie zmniejszenie liczby osób pozostających bez zatrudnienia.
7. Odbudowa więzi społecznych i aktywizacja mieszkańców do realizacji w partnerstwach inicjatyw lokalnych.
8. Zagospodarowanie terenów na cele rekreacyjno – turystyczne.
9. Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców obszaru objętego wsparciem w szczególności osób starszych oraz dzieci i młodzieży.

Założono, że Gminny Program Rewitalizacji będzie dokumentem długookresowym obejmującym lata 2016–2022. Przyjęcie takiego horyzontu czasowego jest zgodne z zaleceniami planistycznymi oraz pozwala na dostosowanie go do wymogów wynikających z perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020. Z uwagi na wieloletniość obowiązywania Programu przyjęto, że będzie to dokument strategiczny skoncentrowany terytorialnie i komplementarny problemowo, tj. mający przeciwdziałać fragmentaryzacji działań w celu wyprowadzenia wyznaczonych obszarów z sytuacji kryzysowej.

**Wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego
(planowany efekt rewitalizacji)**

Odpowiedzią na zidentyfikowane problemy Gminy Łącko, ale przede wszystkim skumulowane problemy społeczne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji będzie wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego oraz cele rewitalizacji na lata 2016-2022.

Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego:

Aktywna i zintegrowana społeczność Gmina Łącko w pełni wykorzystująca walory przyrodnicze i kulturalne dające możliwość do prowadzenia działalności gospodarczej oraz rozwoju społeczno-gospodarczego mieszkańców gminy.

Przywrócenie spójności społecznej i zrównoważenie procesów rozwojowych w obszarze rewitalizacji w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej, wymaga stworzenia warunków dla:

- ✓ poprawy warunków życia mieszkańców,
- ✓ przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i aktywizacji zawodowej mieszkańców,
- ✓ wyrównania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji,
- ✓ aktywizacji gospodarczej obszaru,
- ✓ wzmocnienia tożsamości lokalnej.

Wizję tę zrealizować pozwolą cele główne i szczegółowe rewitalizacji opisane powyżej.

4.3 Analiza wskaźnikowa i metodologia delimitacji obszarów dysfunkcyjnych

Analiza wskaźnikowa jest kluczowym narzędziem umożliwiającym delimitację obszarów dysfunkcyjnych. Pierwszym krokiem analizy było dokonanie spisu nieruchomości /działek/, dla których zostały zebrane dane liczbowe, a także dane liczbowe dla całej gminy. Na podstawie zebranych danych wyliczone zostały wskaźniki (metodologia obliczeń została przedstawiona w tabeli poniżej), a następnie wynik porównany został z wartością wskaźnika obrazującego sytuację w całej gminie. Na tej podstawie wyznaczone zostały poszczególne obszary gminy (z zachowaniem spójności przestrzennej), na których można zauważyć wyraźnie gorszą sytuację i obliczone zostały wskaźniki dla obszaru. Wskaźniki te zostały porównane ze wskaźnikami dla całej gminy i gdy dany obszar charakteryzuje się przynajmniej jednym kryterium na gorszym poziomie w stosunku do całej gminy, może zostać zakwalifikowany, jako obszar zdegradowany.

Tabela 21. Wskaźniki wykorzystane przy delimitacji obszarów zdegradowanych.

Kryterium	Wskaźnik	Definicja	Metodologia
Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Osoby, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego	Liczba osób korzystających z zasiłków x 1000 / liczba mieszkańców
Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Stopę długotrwałego bezrobocia rozumie się, jako stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59, mężczyźni 18-64)	Liczba osób długotrwale bezrobotnych x 1000 / liczba osób w wieku produkcyjnym
Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba podmiotów gospodarczych *100 / liczba mieszkańców
Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego	Udział budynków bez wodociągu/do ogólnej liczby budynków (w %)	Budynek wyposażony w wodociąg – budynek, w którym wszystkie, bądź niektóre mieszkania posiadają kran z wodą bieżącą (bez względu na to czy jest to ciepła czy zimna woda) lub jest on poza mieszkaniem, ale wewnątrz tego budynku np. w korytarzu.	Liczba budynków bez wodociągu / liczba budynków ogółem
	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 / do ogólnej liczby budynków (w %)	Ilość budynków wybudowanych przed rokiem 1989	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 / liczba budynków ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych w ramach ZPORR 2004-2006”

Poniżej zaprezentowano podsumowanie analizy wskaźnikowej z liczbową reprezentacją każdego ze wskaźników.

WARTOŚĆ WSKAŹNIKÓW DLA CAŁEJ GMINY

- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej /stan na 31.12.2014r., dane z OPS w Łącku/ - 1121 osób;
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w Gminie Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego/ - 434 osoby;
- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z GUS/ - 1013 podmiotów;
- Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w Gminie Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z Urzędu Gminy w Łącku/ - 2935 budynków;
- Udział budynków bez wodociągu w Gminie Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z Urzędu Gminy w Łącku/ - 71,8%;

Tabela 22. Wartość wskaźników dla całej gminy.

Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Udział budynków bez wodociągu/do ogólnej liczby budynków (w %)	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w %)
69,6%	43,7%	6,3%	71,8%	62,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych w ramach ZPORR 2004-2006”

WARTOŚĆ WSKAŹNIKÓW DLA OBSZARU I

- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w miejscowości Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z OPS w Łącku/ - 96 osób
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w miejscowości Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego/ - 56 osób;
- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w miejscowości Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z GUS/ - 274 podmioty;
- Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w miejscowości Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z Urzędu Gminy w Łącku/ - 571 budynków;
- Udział budynków bez wodociągu w miejscowości Łącko /stan na 31.12.2014r., dane z Urzędu Gminy w Łącku/ - 18,2%;

Tabela 23. Wartość wskaźników dla Obszaru I.

Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Udział budynków bez wodociągu/do ogólnej liczby budynków (w %)	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w %)
31,2%	29,6%	8,9%	18,2%	61%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych w ramach ZPORR 2004-2006”

WARTOŚĆ WSKAŹNIKÓW DLA OBSZARU II

- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w miejscowości Jazowsko /stan na 31.12.2014r., dane z OPS w Łącku/ - 116 osób;
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w miejscowości Jazowsko /stan na 31.12.2014r., dane z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego/ - 61 osób;
- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w miejscowości Jazowsko /stan na 31.12.2014r., dane z GUS/ - 104 podmioty;
- Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w miejscowości Jazowsko /stan na 31.12.2014r., dane z Urzędu Gminy w Łącku/ - 250 budynków;
- Udział budynków bez wodociągu w miejscowości Jazowsko /stan na 31.12.2014r., dane z Urzędu Gminy w Łącku/ - 85,2%;

Tabela 24. Wartość wskaźników dla Obszaru II.

Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Udział budynków bez wodociągu/do ogólnej liczby budynków (w %)	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w %)
69,9%	62,2%	6,3%	85,2%	54,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych w ramach ZPORR 2004-2006”

WARTOŚĆ WSKAŹNIKÓW DLA OBSZARU III

- Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w miejscowości Zagorzyn /stan na 31.12.2014r., dane z OPS w Łącku/ - 48 osób;
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w miejscowości Zagorzyn /stan na 31.12.2014r., dane z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego/ - 15 osób;
- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w miejscowości Zagorzyn /stan na 31.12.2014r., dane z GUS/ - 60 podmiotów;
- Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w miejscowości Zagorzyn /stan na 31.12.2014r., dane z Urzędu Gminy w Łącku/- 156 budynków;
- Udział budynków bez wodociągu w miejscowości Zagorzyn /stan na 31.12.2014r., dane z Urzędu Gminy w Łącku/- 100%;

Tabela 25. Wartość wskaźników dla Obszaru III.

Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności	Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	Udział budynków bez wodociągu/do ogólnej liczby budynków (w %)	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (w %)
47,9%	27%	6%	100%	55,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych w ramach ZPORR 2004-2006”

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, iż obszar objęty działaniami rewitalizacyjnymi w Gminie Łącko należy do obszarów zdegradowanych z uwagi na fakt, iż cały obszar gminy Łącko należy do obszarów wymagających rewitalizacji biorąc pod uwagę dane dla obszaru Powiatu Nowosądeckiego. Tereny, na których zostaną przeprowadzone inwestycje o charakterze rewitalizacyjnym spełniają kryteria określone w Rozporządzeniu WE Nr 1828/2006 art. 47 ust.1 oraz kryteria, o których mowa w Ustawie z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji. Wyznaczony obszar na terenie Gminy Łącko wymaga interwencji związanej z rewitalizacją analizowanych obszarów, dla którego przekroczono wartość referencyjną następujących wskaźników:

- ✓ liczba osób korzystająca z zasiłków pomocy społ. na 1 tys. ludności,
- ✓ liczba osób długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym,
- ✓ liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków w %
- ✓ liczba budynków bez wodociągu.

Podsumowanie:

Na terenach objętych analizą związaną z Gminnym Programem Rewitalizacji występują liczne zjawiska kryzysowe w sferach funkcjonalno – przestrzennych, środowiskowych, społecznych i ekonomicznych. Przy braku szybkiej reakcji na te zjawiska przez władze gminy mogą doprowadzić do nieodwracalnych degradacji substancji zabytkowych gminy i wyraźnego pogorszenia się bytu jego mieszkańców. W obszarze stwierdzono również szereg zjawisk pozytywnych, mogących wesprzeć strategiczne działania rewitalizacyjne do których można zaliczyć:

- bliskie położenie Nowego Sącza, jako ośrodka miejskiego,
- wysokie walory środowiskowe,
- dobry stan podstawowej infrastruktury drogowej,
- dobre usytuowanie w sieci komunikacyjnej,
- dobre zarządzanie gminą,
- dobra baza oświatowa,
- dbałość o dziedzictwo kulturalne.

Do negatywnych czynników występujących w poszczególnych sferach zaliczono:

1. Sfera przestrzenna: Niewystarczający stopień skanalizowania gminy, Niski poziom dostępu do sieci wodociągowej, brak gazyfikacji; Brak ścieżek rowerowych, Brak chodników w dużej części sołectw, Brak miejsc aktywnego wypoczynku; Brak terenów inwestycyjnych; Zły stan nawierzchni części dróg na terenie m. Łącko; Zły stan techniczny budynków publicznych; Niski poziom efektywności energetycznej budynków publicznych; Brak miejsca, w którym można by było realizować zadania w zakresie propagowania kultury lokalnej oraz prowadzić edukację patriotyczno – historyczną; Zbyt uboga i niewystarczająca mała architektura, zieleni, placów zabaw, oświetlenia ulicznego, ścieżek rowerowych, koszy na śmieci na terenie gminy.
2. Sfera gospodarcza: Brak miejsc pracy, Brak zakładów przemysłowych, Brak odnawialnych źródeł energii, Niskie warunki dla rozwoju działalności gospodarczej, Niskie dochody gminy, Słabnąca koniunktura gospodarcza w kraju oraz atrakcyjność inwestycyjna i osadnicza sąsiednich gmin a nawet regionów, Wzrost bezrobocia w skali całego kraju, Brak terenów inwestycyjnych, Niski wskaźnik przedsiębiorczości.
3. Sfera społeczna: Mała atrakcyjność turystyczna, Niska efektywność rolnictwa, Duży stopień ubóstwa, Duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej; Rosnąca bierność części mieszkańców w zaangażowanie w sprawy gminy, w tym zwłaszcza dotycząca utrzymania porządku, Zubożenie społeczeństwa i duży stopień ubóstwa wśród mieszkańców; Duża ilość osób bezrobotnych; Migracja młodych ludzi – wyludnianie się wsi, brak dostępu do zasobów kultury; Brak dostępu do zasobów infrastruktury sportowo- rekreacyjnej; Brak instrumentów, które pomagałyby w rozwoju przedsiębiorczości i tworzeniu miejsc pracy, Brak promocji turystycznej gminy, Brak monitoringu na terenie gminy.

Jak zidentyfikowano na terenie zdegradowanym występuje wysoki poziom ubóstwa, wysoki poziom długotrwałego bezrobocia oraz niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego, co jednoznacznie kwalifikuje obszar zlokalizowany na terenie Gminy Łącko do uznania jako obszar zdegradowany wymagający interwencji zmierzających do przywrócenia utraconych funkcji społeczno-

gospodarczych. Przekroczenie wartości referencyjnych określonych dla poszczególnych wskaźników oznacza konieczność podjęcia działań, których efektem będzie mogła być ich poprawa w przyszłości.

Poniżej przedstawiono syntetyczne wnioski wynikające z analizy kryteriów określających obszary zdegradowane.

OBSZAR I: CENTRUM MIEJSCOWOŚCI ŁĄCKO

Centrum miejscowości Łącko stanowi serce i centrum gminy, o czym świadczy chociażby lokalizacja najważniejszych instytucji publicznych: Urząd Gminy, Ośrodek Zdrowia, Gminny Ośrodek Kultury. Jednocześnie, z uwagi na najważniejsze znaczenie w rozwoju gminy miejscowość Łącko, gromadzi największą liczbę sprzeczności i konfliktów rozwojowych, które prowadzą do degradacji technicznej i kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych. Obszar ten charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk społecznych, takich jak bezrobocie, poczucie bezradności czy ubóstwo, ze względu na to, iż występuje tutaj największa koncentracja mieszkańców. Na omawianym terenie brakuje ładu przestrzennego, co obniża jego estetykę i funkcjonalność. Wpływa to negatywnie na mieszkańców miejscowości i gminy jak również na kuracjuszy i turystów (brak atrakcyjnych przestrzeni publicznych dla mieszkańców, sprzyjających integracji i nawiązywaniu kontaktów społecznych). Negatywnym czynnikiem jest również wzmożony ruch kołowy, w centrum miejscowości oraz brak miejsc parkingowych, co utrudnia dalszy rozwój przedsiębiorczości mieszkańców. Na omawianym terenie brakuje również miejsc gdzie turyści i mieszkańcy mogliby spędzić wolny czas. Główne działania inwestycyjne na tym obszarze dotyczyć będą renowacji rynku w Łącku wraz z uliczkami bocznymi oraz obszarów wokół Rynku, które z definicji, zgodnie z wytycznymi, określane jest jako zdegradowane i wymagające rewitalizacji.

Mieszkańcy Łącka to zarówno osoby zamożne jak i gorzej sytuowane materialnie. Jednak widać wyraźnie, że osób niezamożnych jest stosunkowo dużo w odniesieniu do całej społeczności, co pokazują dane z OPS w Łącku. Działania interwencyjne powinny wyrównać szanse - szczególnie wśród dzieci – rozwoju ułatwiając wydobyć się z ubóstwa. Pozostawanie bez pracy w wielu przypadkach przyjęło formę długotrwałego bezrobocia, a zaniechanie działań służących przywróceniu tych osób na rynek pracy będzie utrzymywać i pogłębiać obecną sytuację. Brak wiary w siebie, wykształcenia oraz kapitału to jak pokazują analizy w gminie podstawowe przyczyny niskiego poziomu przedsiębiorczości. Nadanie nowych funkcji społecznym obszarom zdegradowanym, a także rewitalizacja poszczególnych obiektów przyczyni się do umożliwienia zakładania i skutecznego prowadzenia firm na terenach dotychczas uznawanych za nieatrakcyjne i nieestetyczne, do których bez działań infrastrukturalnych nie dotarliby żadni kontrahenci, ani klienci. Pochodną opisanej sytuacji społecznej jest wysoki udział starych budynków w ogólnej liczbie budynków w Gminie. Brak kapitału i perspektyw skłania wiele osób do migracji do ośrodków miejskich. Zatrzymanie tych osób, a także zachęcenie do inwestowania w gminie podmiotów zewnętrznych może zdecydowanie sprzyjać rozwojowi nowego budownictwa zarówno mieszkalnego, gospodarczego, jak i użyteczności publicznej.

Do pozostałych kryteriów, które również poświadczają o tym, że obszar objęty Gminnym Programem Rewitalizacji jest „obszarem kryzysowym” należą:

➤ Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia

Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego jest obok wskaźników bezrobocia jednym z najważniejszych wskaźników delimitacji obszarów do rewitalizacji. Uwzględniono w nim osoby korzystające z pomocy społecznej, które w rodzinach osiągają na tyle niskie dochody, aby być uprawnionymi do zasiłków pieniężnych zgodnie z Ustawą o pomocy publicznej. Wartość tego wskaźnika na obszarze rewitalizowanym wynosi 31,2%.

➤ Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Bezrobocie długotrwałe należy do kryteriów wskazanych przez Komisję Europejską jako jedno z kluczowych przy wyborze obszarów, dla których można pozyskać środki na rewitalizację.

Długotrwałe bezrobocie bardzo często prowadzi zarówno do wykluczenia zawodowego, jak i wykluczenia społecznego, a to z kolei pociąga za sobą wiele patologii społecznych. Przewyciężenie długotrwałego bezrobocia jest o tyle trudne, że ludzie pozostający długo bez zatrudnienia stają się bardzo mało mobilni na rynku pracy. Ich aktywizacja zawodowa natomiast musi być poprzedzona aktywizacją społeczną. Ogółem, w Gminie Łącko na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego były zarejestrowane 434 osoby długotrwałe bezrobotne, w m. Łącko 56 osoby;

➤ Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego

Opisywany obszar rewitalizowany charakteryzuje się również złym stanem budynków mieszkalnych, o czym świadczy wysoki wskaźnik budynków wybudowanych przed 1989 rokiem, w stosunku do ogólnej liczby budynków. Wartość tego wskaźnika wyniosła 61%, przy wartości referencyjnej na poziomie 62,4%.

OBSZAR II: CENTRUM WSI JAZOWSKO

Obszar II zarówno społecznie, jak i gospodarczo spełnia kryteria, związane z wyznaczaniem obszarów zdegradowanych. Na terenie tym mieszka znaczna część ludności całej gminy, dlatego jest to szczególnie ważne miejsce pod kątem lokalnego rozwoju. Jazowsko jako druga co do wielkości miejscowość gminy z licznymi zabytkami, wymaga szczególnej uwagi, w zakresie aktywizacji mieszkańców oraz rozwoju kulturalno-gospodarczego. Wieś Jazowsko usytuowana jest na pograniczu Beskidu Wyspowego i Beskidu Sądeckiego, w pobliżu ujścia potoku Czarna Woda do Dunajca na wysokości ok. 370 m n.p.m. Przez wieś biegnie droga wojewódzka nr 969 z Nowego Sącza do Nowego Targu (przez Krościenko n/d Dunajcem). W Jazowsku znajduje się kościół pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny z 1726 r. (wyposażenie późnobarokowe) stanowiący jej największy zabytek. W Świątyni tej znajduje się gotycki tablicowy obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem, pochodzący z połowy XV w. Jazowsko zamieszkuje obecnie 1658 mieszkańców, co stanowi 10,3% ogółu mieszkańców gminy. Obszar m. Jazowsko jest rejonem typowo turystycznym, co daje szansę na rozwój przedsiębiorczości w tej miejscowości. Wieś ta jak wspomniano powyżej leży wzdłuż rzeki Dunajec, co daje możliwość na stworzenie Centrum rekreacyjno-turystycznego wraz z zagospodarowaniem brzegów wzdłuż rzeki Dunajec. Teren nad Dunajcem oraz teren zlokalizowany obok – boisko sportowe, obszar leśny - mogłyby tworzyć jedną z ciekawszych atrakcji turystyczno-rekreacyjnych na terenie gminy. Jednak w chwili obecnej oba obszary są zaniedbane i wymagają znacznej interwencji. Brak działań skierowanych na dany obszar przyczyni się do postępowania degradacji oraz zmniejszenia atrakcyjności turystycznej gminy. Działania, jakie będą realizowane na danym obszarze przyczynią się do rozwoju gospodarczego oraz wpłyną pozytywnie na obszar społeczny (powstaną nowe miejsca gdzie mieszkańcy będą mogli wspólnie spędzać czas co wpłynie na odnowienie więzi społecznych). Nadrzędnym kierunkiem zagospodarowania tego obszaru będzie zachowanie i odtworzenie cennych wartości przyrodniczych i krajobrazowych na obszarze leśnym Jazowska. Realizacja na danym obszarze zaplanowanych projektów przyczyni się do przeciwdziałania dalszej degradacji tego terenu, ochrony dziedzictwa naturalnego oraz ożywienia społeczno-gospodarczego, a tym samym poprawy, jakości życia mieszkańców.

Do pozostałych kryteriów, które również poświadczają o tym, że obszar objęty Gminnym Programem Rewitalizacji jest „obszarem kryzysowym” należą:

➤ Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia

Wartość tego wskaźnika na obszarze rewitalizowanym wynosi 69,9% przy wartości referencyjnej na poziomie 69,6%.

➤ Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Ogółem, w Gminie Łącko na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego były zarejestrowane 434, w m. Jazowsko 61 osób;

- Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego

Opisywany obszar rewitalizowany charakteryzuje się również złym stanem budynków mieszkalnych, o czym świadczy wysoki wskaźnik budynków wybudowanych przed 1989 rokiem, w stosunku do ogólnej liczby budynków, który wynosi 54,5%.

OBSZAR III: CENTRUM WSI ZAGORZYN

Zagorzyn to miejscowość położona na lewym brzegu Dunajca. Zagorzyn graniczy na północy z Wolą Kosnową, na południu z Łąckiem, na zachodzie z Kamienicą, a na wschodzie z Czarnym Potokiem. Podobnie jak większość miejscowości gminy Łącko, Zagorzyn był własnością zakonu klarysek. Obecnie wieś liczy 1002 mieszkańców co stanowi 6,2% ogółu ludności gminy. Na jej terenie znajduje się nowa szkoła, która w swoich murach gromadzi dzieci z trzech okolicznych wiosek: Zagorzyna, Woli Kosnowej i Woli Piskulinej. Bliskość przyrody, czyste powietrze i walory krajobrazowe czynią Zagorzyn miejscem spokojnego i wspaniałego wypoczynku. Miejscowość ta stwarza szansę na rozwój turystyczny gminy zwłaszcza agroturystyki i ekoturystyki. O atrakcyjności turystycznej miejscowości Zagorzyn decyduje przede wszystkim położenie w Beskidzie Wyspowym oraz bliskość Gorców i Pienin, z ich malowniczymi szlakami przeznaczonymi dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej. Piękne krajobrazy, pofałdowany teren, duże zalesienie sprawiają, że chętnie odwiedzają ten rejon turyści. Położenie wsi Zagorzyn stwarza doskonałe warunki do aktywnego wypoczynku oraz do korzystania z dobrodziejstw turystyki. Przez Zagorzyn przebiegają szlaki piesze i rowerowe o zróżnicowanym stopniu trudności. Walory turystyczne i wypoczynkowe wsi Zagorzyn podnosi atrakcyjne sąsiedztwo Pienińskiego Parku Narodowego oraz Popradzkiego Parku Krajobrazowego. Zagorzyn jest dobrą bazą wypadową na tereny tych parków. Zwiedzającemu szlaki turystyczne towarzyszą przydrożni świadkowie historii: kapliczki i krzyże. W związku z zasobami jakie występują na tym terenie oraz problemami społeczno-gospodarczymi tego obszaru Obszar III zarówno społecznie, jak i gospodarczo spełnia kryteria, związane z wyznaczaniem obszarów zdegradowanych.

Do pozostałych kryteriów, które również poświadczają o tym, że obszar objęty Gminnym Programem Rewitalizacji jest „obszarem kryzysowym” należą:

- Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia

Wartość tego wskaźnika na obszarze rewitalizowanym wynosi 47,9% przy wartości referencyjnej na poziomie 69,6%.

- Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Ogółem, w Gminie Łącko na koniec 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego były zarejestrowane 434, w m. Zagorzyn 15 osób.

- Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego

Opisywany obszar rewitalizowany charakteryzuje się również złym stanem budynków mieszkalnych, o czym świadczy wysoki wskaźnik budynków wybudowanych przed 1989 rokiem, w stosunku do ogólnej liczby budynków. Wartość tego wskaźnika wyniosła 55,1%, przy wartości referencyjnej na poziomie 62,4%.

- Niski poziom dostępności do zasobów infrastruktury technicznej

Opisywany obszar nie posiada sieci wodociągowej.

4.4 Charakterystyka obszarów rewitalizacji

Synteza wyników uzyskanych z przeprowadzonych analiz ilościowych i jakościowych obecnej sytuacji w Gminie Łącko, dobra znajomość lokalnych uwarunkowań przez członków Zespołu ds. GPR, a także oczekiwania i potrzeby lokalnej społeczności, doprowadziły do wyodrębnienia trzech obszarów rewitalizacji na terenie gminy, cechujących się największą kumulacją negatywnych zjawisk i problemów, a jednocześnie o zbliżonym sposobie zagospodarowania oraz podobnym charakterze

i pełnionych funkcjach. Charakterystyka i zasięg przestrzenny poszczególnych obszarów przedstawiony został w Tabeli 26.

Tabela 26. Charakterystyka i zasięg przestrzenny poszczególnych obszarów.

OBSZAR I: CENTRUM MIEJSCOWOŚCI ŁĄCKO	
MAPA /1:5000/	Mapa nr 1
UZASADNIENIE	Obszar I zlokalizowany w centrum gminy, stanowi strefę działalności administracyjno-usługowej, związanej z bezpośrednim oddziaływaniem ośrodka gminnego. Jednocześnie, z uwagi na najważniejsze znaczenie w rozwoju gminy i spełnianie zasadniczych funkcji centro twórczych, gromadzi największą liczbę sprzeczności i konfliktów rozwojowych, które prowadzą do jego degradacji technicznej i kumulacji problemów społeczno-gospodarczych. Łącko – to wieś o pow. 1 130,62 ha. Obecnie Łącko liczy 3082 mieszkańców (stan na 31.12.2014r.). Tutaj znajdują się: Urząd Gminy, Posterunek Policji, Poczta, Ośrodek Zdrowia, Bank Spółdzielczy, Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wilkowicza, Gimnazjum, szkoła kształcąca na poziomie średnim - Zespół Szkół im. św. Kingi. Działa tu również Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna oraz Ośrodek Pomocy Społecznej. Wieś pełni funkcję centrum administracyjno-usługowego, handlowego, edukacyjnego i kulturowego dla okolicznych mieszkańców i przebywających na terenie Gminy turystów. W przybliżeniu można stwierdzić, że bezrobotna ludność Łącka stanowi ok. 10% ogółu bezrobotnych Gminy Łącko. Wśród bezrobotnych dominują ludzie młodzi do 30 r.ż. O trudnym wychodzeniu z bezrobocia świadczy bardzo duża ilość osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. Wieś Łącko nie posiada znaczącego przemysłu wytwórczego czy też przetwórczego. Działalność gospodarcza koncentruje się głównie na różnorodnych usługach (warsztaty samochodowe i inne), ponadto obejmuje tartaki, zakłady stolarskie, stację paliw, piekarnię, sklepy i inne. Na terenie wsi Łącko zarejestrowanych jest 274 podmiotów gospodarczych. Sieć drogową na terenie miejscowości Łącko stanowią głównie drogi gminne. Przez teren wsi przebiegają także drogi wojewódzkie: droga wojewódzka nr 969 do Nowego Sącza i Nowego Targu, droga wojewódzka nr 968 do Mszany, a także drogi powiatowe. Stan dróg, w związku z rosnącym wskaźnikiem motoryzacji, przestaje odpowiadać obecnym potrzebom komunikacyjnym mieszkańców. Najpilniejsze potrzeby w tym zakresie dotyczą m.in. poprawy stanu nawierzchni dróg, ograniczeniu kolizyjności skrzyżowań, podniesienia bezpieczeństwa ruchu pieszych, budowy i modernizacji dróg. Obecny stan zagospodarowania centrum wsi Łącko, a zwłaszcza układ komunikacyjny budzi wiele zastrzeżeń. Brak jest chodników dla pieszych, parkingów. Jako, że Łącko stanowi centrum administracyjno-usługowe Gminy znajduje się w nim wiele placówek publicznych, administracyjnych, handlowych, edukacyjnych i socjalnych, dlatego często w centrum miejscowości panuje spory ruch. W takiej sytuacji brak parkingu, chodników jest dla mieszkańców i przyjezdnych bardzo uciążliwy, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży

	uczęszczającej do szkoły. W związku z niewystarczającą ilością miejsc parkingowych zmotoryzowani, zmuszeni są parkować na poboczach ulic, co powoduje utrudnienia w komunikacji. Również teren wokół zabytkowego Kościoła i cmentarza wymaga kompleksowego zagospodarowania, oznakowania, poprawy wyrazu estetycznego. Środkami, dzięki którym można uzyskać ten efekt będą tablice informacyjne, mapa Łącka pozostawiona w okolicach parkingu, mała architektura wokół parkingu (ławeczki, klomby). Bardzo ważne jest bowiem zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego, ochrona zabytków, która ma na celu nie tylko ożywienie centrum historycznego wsi, ale także ma wartość promocyjną miejscowości poprzez informowanie przyjezdnych i turystów o jej walorach. Dobra kulturalne posiadają bezcenną wartość dla pogłębienia tożsamości, dlatego powinny być pielęgnowane i zachowane dla przyszłych pokoleń. Jesteśmy mocni tym, co pozostawiła w nas historia i tradycja. Centralny fragment m. Łącko stanowi Rynek wraz z przyległymi ulicami. Jego układ przestrzenny to prostokątny plac wraz z siecią rozchodzących się ulic, wzdłuż których usytuowane są ciągi zwartej zabudowy. Wzdłuż dróg i węzłów komunikacyjnych rozwijają się pasma aktywności handlowo-usługowej. Zauważa się jednak niski poziom koncentracji tej działalności w obrębie Rynku, dlatego należy podjąć działania mające na celu jej ożywienie gospodarcze. Zabudowa na tym terenie jest w znacznym stopniu nieuporządkowana i chaotyczna, co znacznie obniża estetykę i funkcjonalność tego obszaru, powodując brak atrakcyjnych przestrzeni publicznych dla mieszkańców, sprzyjających integracji i nawiązywaniu kontaktów społecznych. Negatywnym zjawiskiem zaburzającym ład przestrzenny jest występujący na tym terenie brak spójności architektonicznej, przejawiający się zróżnicowaniem gabarytów zabudowy, wysokości, kolorystyki i sposobu wykończenia elewacji, kształtu i nachylenia połaci dachowych itp. W związku z tym, zespoły zabudowy wymagają podjęcia działań dotyczących poprawy ich wyglądu (szczególnie w zakresie elewacji budynków) oraz zwiększenia efektywności energetycznej. Negatywnym czynnikiem jest również wzmożony ruch kołowy, szczególnie tranzytowy, powstały w wyniku przecięcia tego obszaru drogą krajową. W ścisłym centrum Łącka występuje również deficyt miejsc parkingowych i brak zintegrowanego systemu parkowania, co utrudnia dalszy rozwój przedsiębiorczości mieszkańców. Zauważa się również niedostateczne zagospodarowanie wokół obiektów użyteczności publicznej, powodujące brak estetycznych przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej i rekreacji oraz wzmacnianiu więzi społecznych przebywających tam osób. Dużym problemem jest brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej w postaci „plaży” wraz z małą architekturą przy rzece Dunajec płynącej wydłuż wsi Łącko. Rozwój miejsc aktywności turystycznej jest szczególnie istotny z punktu widzenia tworzenia nowych miejsc pracy oraz zwiększenia liczby turystów odwiedzających Gminę. Co więcej w gminie nie ma obiektu gdzie można prowadzić działalność kulturowo-edukacyjną. Na terenie gminy nie na żadnej kafejki internetowej ani też miejsca na organizację spotkań mieszkańców np. koła
--	---

	gospodyń wiejskich. Gminny Ośrodek Kultury nie dysponuje pomieszczeniami do organizacji zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, ani też nie posiada zaleczonej dla działalności szkoły muzycznej, która obecnie mieści się w budynku obok straży pożarnej w Łącku. Zły stan techniczny infrastruktury GOK oraz szkoły muzycznej stanowi bardzo duży problem społeczny gminy. Dlatego też koniecznym jest budowa obiektu wielofunkcyjnego pełniącego rolę domu kultury, biblioteki, szkoły muzycznej oraz kafejki internetowej. W centrum Łącka zlokalizowane jest także przedszkole, które świadczy usługi w zakresie opieki nad dziećmi do lat 6. Niestety budynek w którym się mieści, nie spełnia wielu wymagań przepisów krajowych dotyczących funkcjonowania przedszkola. Taka sytuacja powoduje brak możliwości świadczenia usług wysokiej jakości dla dzieci w nim przebywających, co więcej nie daje możliwości na zwiększenie ilości miejsc w przedszkolu. Obszar ten charakteryzuje się również kumulacją negatywnych zjawisk społecznych, takich jak bezrobocie czy ubóstwo, ze względu na to, iż występuje tutaj największa koncentracja mieszkańców.
CEL DLA OBSZARU REWITALIZACJI	1. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych oraz wzrost liczby podmiotów gospodarczych. 2. Poprawa warunków spędzania czasu wolnego i rekreacji. 3. Rozwój kultury w zakresie podniesienia standardu infrastruktury oraz polepszenia dostępności do oferowanych usług przy jednoczesnym poszanowaniu zasady równości szans. 4. Rozwój społeczno-gospodarczy gminy oraz zwiększenie podaży usług kulturalnych. 5. Podniesienie jakości i efektywności kształcenia elementarnego oraz poprawa dostępności do infrastruktury edukacji przedszkolnej na terenie Gminy 6. Stworzenie na obszarze m. Łącko wielofunkcyjnego, spójnego tematycznie produktu markowego w zakresie szeroko rozumianej rekreacji oraz turystyki w oparciu o walory przyrodnicze oraz istniejącą i planowaną infrastrukturę, umożliwiającego zaspokojenie potrzeb różnych grup społecznych. 7. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez zapewnienie dostępu do dóbr kultury oraz zapewnienie dostępu do miejsc rekreacyjno-sportowych.
DZIAŁANIA	1. Budowa Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w m. Łącko. 2. Modernizacja gminnego przedszkola w m. Łącko. 3. Modernizacja centrum wsi Łącko - II etap. 4. Zagospodarowanie terenu nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe w m. Łącko. 5. Modernizacja i dostosowanie domu katechetycznego na cele społeczno-kulturalne.
OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO REWITALIZACJI	➤ zmniejszenie liczby osób pozostających bez zatrudnienia, ➤ wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, ➤ zwiększenie jakości oraz bezpieczeństwa w zakresie świadczenia opieki przedszkolnej,

	➤ stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości lokalnej w branży turystycznej, ➤ zmniejszenie wykluczenia społecznego wśród osób starszych oraz objętych pomocą OPS, ➤ stworzenie kompleksowego produktu turystycznego poprzez zagospodarowanie terenu nad Dunajcem, ➤ zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury kulturalnej.
OBSZAR II: CENTRUM WSI JAZOWSKO	
MAPA /1:5000/	Mapa nr 2.
UZASADNIENIE	Jazowsko leży nad Dunajcem poniżej przełomu rzeki, która przewija się pomiędzy masywem Lubania i lesistym pasem Radziejowej. We wsi znajduje się kościół pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny z 1726r. (wyposażenie późnobarokowe). Największym skarbem świątyni jest gotycki tablicowy obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem, pochodzący z połowy XVw. W Jazowsku zaczyna się szlak wyjściowy na Przehybę (1175 m n.p.m.) w Paśmie Radziejowej (szlak zielony, ok. 3 h). W Jazowsku działa klub piłki nożnej Budowlani Jazowsko, występujący w nowosądeckiej klasie A. Klub ma także sekcję juniorów starszych, występującą w nowosądeckiej 1 lidze. Obecnie Jazowsko zamieszkuje 1658 mieszkańców. Jazowsko zalicza się do najdynamiczniej rozwijających się miejscowości gminy Łącko, gdzie powstają i rozwijają się zakłady przemysłowe, usługowe oraz rolnictwo. Jednakże jak wynika z przeprowadzonych badań do głównych problemów tej miejscowości zaliczymy m.in. brak miejsc do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz brak placu zabaw dla dzieci. Osoby starsze, turyści oraz dzieci nie mają możliwości spędzenia wolnego czasu na świeżym powietrzu, ponieważ infrastruktura tego typu nie występuje w m. Jazowsko. Powoduje to znaczne ograniczenie w zaspakajaniu funkcji społecznych oraz sportowych. Co więcej Jazowsko jest drugą co do wielkości wsią w Gminie Łącko pod względem liczby mieszkańców, co powoduje, iż brak dostępu do podstawowej infrastruktury rekreacyjno- sportowej znacznie ogranicza możliwości spędzania wolnego czasu mieszkańców tej wsi, a także ogranicza szanse dla przyjazdu turystów w te rejony gminy. Kolejnym problemem jest brak miejsca do wspierania aktywności lokalnych –świećlicy wiejskiej. Mieszkańcy Jazowska podczas konsultacji społecznych podkreślali konieczność wyposażenia oraz stworzenia świećlicy wiejskiej wraz z kafejką internetową. Świećlice wiejskie to miejsca spotkań mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży. Odbywają się w nich zebrania wiejskie, zajęcia kulturalne, rozrywkowe i sportowe, spotkania Kół Gospodyń Wiejskich, liczne imprezy okolicznościowe (m.in. Walentynki, Dzień Matki, Dzień Ojca, Andrzejki, Mikołajki, Choinka, Wieczera Wigilijna) i plenerowe (kuligi, ogniska, wycieczki). Świećlice te są „kuźnią” nowych pomysłów na atrakcyjne spędzenie czasu. Celem świećlic wiejskich jest zorganizowanie młodym ludziom czasu. Świećlica w Jazowsku będzie miejscem nauki i zabawy oraz miejscem

	integracyjnych spotkań. Ponadto będzie to miejsce, gdzie mieszkańcy rozwijają swoje zainteresowania.
CEL DLA OBSZARU REWITALIZACJI	1. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych oraz wzrost liczby podmiotów gospodarczych. 2. Poprawa warunków spędzania czasu wolnego i rekreacji. 3. Stworzenie odpowiedniej bazy sportowej oraz umożliwienie uczestnictwa w bezpłatnych i ogólnodostępnych zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych przez wykwalifikowanych instruktorów ma zachęcić dzieci i młodzież do zmiany sposobu spędzania przez nich czasu wolnego i podejmowania aktywności sportowej. 4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez zapewnienie dostępu do dóbr kultury oraz zapewnienie dostępu do miejsc rekreacyjno-sportowych.
DZIAŁANIA	1. Centrum rekreacyjno-turystyczne w m. Jazowsko /budowa placu zabaw oraz małej architektury przy istniejącym boisku sportowym/. 2. Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Jazowsku. 3. Utworzenie strefy rekreacji i sportu w Jazowsku (teren pomiędzy drogą wojewódzką a drogą na Obidzę, naprzeciwko budynku wielofunkcyjnego i OSP w Jazowsku).
OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO REWITALIZACJI	➤ promowanie aktywnego i prozdrowotnego trybu życia poprzez zwiększenie oferty i atrakcyjności zajęć sportowo-rekreacyjnych dając dzieciom szanse na bezpieczne i pożyteczne spędzanie czasu wolnego, ➤ zmniejszenie liczby osób pozostających bez zatrudnienia, ➤ wzrost liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, ➤ stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości lokalnej w branży turystycznej, ➤ stworzenie kompleksowego produktu turystycznego poprzez zagospodarowanie terenu nad Dunajcem, ➤ utworzenie świetlicy wiejskiej jako centrum kultury będzie miejscem organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz miejscem spotkań i zebrań starszych mieszkańców wsi,
OBSZAR III: CENTRUM WSI ZAGORZYN	
MAPA /1:5000/	Mapa nr 3.
UZASADNIENIE	Zagorzyn to miejscowość położona na lewym brzegu Dunajca. Zagorzyn Graniczy na północy z Wolą Kosnową, na południu z Łąckiem, na zachodzie z Kamienicą, a na wschodzie z Czarnym Potokiem. W przybliżeniu można stwierdzić, że bezrobotna ludność Zagorzyna stanowi ok. 4% ogółu bezrobotnych Gminy Łącko. Wśród bezrobotnych dominują ludzie młodzi o zerowym stażu pracy, z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Podstawowym zajęciem mieszkańców wsi Zagorzyn jest rolnictwo, a w szczególności uprawy sadownicze. 26,6% ogółu użytków przypada na grunty orne, najwięcej, bo aż 44,5% to powierzchnia lasów i gruntów leśnych.

	Wieś Zagorzyn nie posiada znaczącego przemysłu wytwórczego czy też przetwórczego. Działalność gospodarcza koncentruje się głównie na rolnictwie oraz różnorodnych usługach. Na terenie wsi Zagorzyn zarejestrowanych jest 60 podmiotów gospodarczych. Sieć drogową na terenie miejscowości stanowią głównie drogi gminne, ale przez teren wsi przebiega droga powiatowa nr 25355. Stan dróg, w związku z rosnącym wskaźnikiem motoryzacji, przestaje odpowiadać obecnym potrzebom komunikacyjnym mieszkańców. Najpilniejsze potrzeby w tym zakresie dotyczą m.in. ograniczenia kolizyjności skrzyżowań, podniesienia bezpieczeństwa ruchu pieszych, budowy i modernizacji dróg oraz mostów. Problemy dotyczą zarówno gospodarczej, społecznej, jak i ekonomicznej sfery życia mieszkańców wsi Zagorzyn. Silne rozdrobnienie ziemi, wielkość i różnorodność źródeł dochodu, wysoki udział dochodów ze źródeł niezarobkowych, brak zakładów przetwórstwa owocowego wpływają na niską przedsiębiorczość. Niewielka skala produkcji poszczególnych gospodarstw, rozproszenie, słabe powiązania gospodarstw z rynkiem – skierowanie na samozaopatrzenie w żywność powodują niską wydajność pracy w rolnictwie. Kolejny problem stanowi duża skala ukrytego bezrobocia. Występują braki infrastruktury – w szczególności stan dróg wiejskich, dojazdowych do pól i gospodarstw, problemy z zaopatrzeniem w wodę, kanalizację sanitarną. Znaczące braki występują także w zakresie dostępu do infrastruktury rekreacyjno-sportowej. W Zagorzynie mieści się szkoła podstawowa jednakże nie posiada ona zaplecza sportowego. Jest to szczególnie istotne z uwagi na to, że aktywność sportowa jest ważna w życiu mieszkańców gminy i wzrasta zapotrzebowanie na miejsca do treningu, rozgrywek i turniejów, oraz organizację sportowych zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży. Ponadto w Zagorzynie nie ma wyznaczonego miejsca na prowadzenie działań kulturalno-edukacyjnych. Jak podkreślali mieszkańcy wsi Zagorzyn podczas prowadzonych konsultacji społecznych koniecznym jest stworzenie świetlicy wiejskiej w budynku OSP Zagorzyn co pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie bezpośredniego dostępu do Internetu oraz miejsca aktywności społeczno-kulturalnej. Realizacja operacji wpłynie na zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych oraz wzmocnienie więzi i kontaktów między społecznością miejscowości Zagorzyn. Projekt zakłada remont budynku OSP i utworzenie w nim miejsca spotkań mieszkańców. Budynek o takim charakterze pełni ważną rolę w życiu lokalnej społeczności, gdzie, dzięki przeprowadzeniu remontu, będzie możliwość organizacji spotkań, warsztatów, imprez z udziałem mieszkańców, Rady sołeckiej, KGW czy innych organizacji społecznych.
CEL DLA OBSZARU REWITALIZACJI	1. Poprawa warunków spędzania czasu wolnego i rekreacji. 2. Stworzenie odpowiedniej bazy sportowej oraz umożliwienie uczestnictwa w bezpłatnych i ogólnodostępnych zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych przez wykwalifikowanych instruktorów ma zachęcić dzieci i młodzież do zmiany sposobu spędzania przez nich czasu wolnego i podejmowania aktywności sportowej. 3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez zapewnienie dostępu do dóbr kultury oraz zapewnienie dostępu do miejsc rekreacyjno-sportowych.

DZIAŁANIA	1. Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w Zagorzynie na cele rekreacyjno- sportowe. 2. Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Zagorzynie. 3. Budowa/modernizacja dróg, chodników, parkingów.
OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO REWITALIZACJI	➤ zwiększenie możliwości spędzania czasu wolnego w sposób aktywny w miejscu zamieszkania, ➤ zwiększenie bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży poprzez zagospodarowanie terenu wokół szkoły, ➤ zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego.

4.5 Zestawienie projektów /karty projektów/

4.5.1 Projekty inwestycyjne główne

KARTA PROJEKTU Nr 1		
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:	Budowa Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w m. Łącko
2.	Miejsce realizacji	m. Łącko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy	Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Budowa obiektu wielofunkcyjnego obejmującego: ✓ salę kinowo - koncertową na około 250 miejsc, pełniącą również rolę sali konferencyjnej i wykładowej, ✓ szkołę muzyczną, ✓ bibliotekę (mediateka), ✓ świetlicę środowiskową, ✓ izbę regionalną, ✓ sale warsztatowe (sale prób orkiestry, zespołów regionalnych, wykładów, gier itp.) ✓ pomieszczenia administracyjne Obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 2,66 ha ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba wybudowanych nowych obiektów kultury: 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 1 ✓ Liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych w roku na obiekcie: 20

		✓ Liczba osób biorących udział w organizowanych wydarzeniach kulturalnych na obiekcie w ciągu roku: 600 ✓ Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych: 1
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:	20.000.000,00 zł
7.	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020- działanie: 6.1.3, 11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia: 2017
		Termin zakończenia: 2018

KARTA PROJEKTU Nr 2		
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:	Modernizacja gminnego przedszkola w m. Łącko
2.	Miejsce realizacji	m. Łącko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy	Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Prace modernizacyjno-remontowe w zakresie termomodernizacji obiektu oraz dostosowania obiektu do wymogów przepisów krajowych w zakresie prowadzenia przedszkoli publicznych Obiekt będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,51ha ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba zmodernizowanych obiektów oświatowych – placówki przedszkole: 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 0 ✓ Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych: 1 ✓ Liczba dzieci w wieku przedszkolnym objętych wsparciem: 50 ✓ Liczba obiektów objętych termomodernizacją: 1
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:	700.000,00 zł

7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie:11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2017
		Termin zakończenia:	2018
KARTA PROJEKTU Nr 3			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Modernizacja centrum wsi Łącko - II etap.
2.	Miejsce realizacji		m. Łącko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Modernizacja centrum wsi Łącko obejmuje: ✓ modernizacja dróg dojazdowych do centrum wsi, ✓ zakup i montaż tablic informacyjnych, ✓ zakup i montaż małej architektury, ✓ modernizacja i budowa parkingów, ✓ zagospodarowanie terenów zielonych, ✓ modernizacja i budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego, ✓ renowacja studni Św. Floriana na rynku.
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 3ha ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 2 ✓ Liczba zmodernizowanych centrów wsi: 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 20 ✓ Liczba zmodernizowanych dróg dojazdowych: 2 ✓ Liczba wybudowanych/ zmodernizowanych parkingów: 1 ✓ Liczba obszarów dostawanych do funkcji rekreacyjno- turystycznych poprzez montaż małej architektury oraz zagospodarowanie terenów zielonych: 3
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		1.000.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 6.1.3, 11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2018
		Termin zakończenia:	2019

KARTA PROJEKTU Nr 4			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Zagospodarowanie terenu nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe w m. Łącko.
2.	Miejsce realizacji		m. Łącko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko/podmioty prowadzące działalność gospodarczą
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Prace modernizacyjne obejmować będą: ✓ budowę parkingu/wyznaczenie miejsc postojowych ✓ wytyczenie plaży ✓ utworzenie otwartego kąpieliska ✓ montaż małej architektury – plac zabaw, zewnętrzna siłownia, boiska do gry w piłkę siatkową, nożną; ławki, stoliki, inne ✓ budynek wielofunkcyjny /kafeteria, toalety, pomieszczenie socjalne/ ✓ zagospodarowanie brzegów rzeki Dunajec ✓ ogrodzenie terenu ✓ wytyczenie oraz budowa drogi dojazdowej do centrum rekreacyjno- sportowego
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 38,87 ha ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba wybudowanych nowych obiektów infrastruktury sportowej: 2 ✓ Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych: 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 4 ✓ Liczba nowo utworzonych miejsc pracy: 30 ✓ Liczba osób korzystających z nowo powstałej infrastruktury rocznie: 1.000 ✓ Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych: 1
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		10.000.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 6.3.1, 11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2018
		Termin zakończenia:	2019

KARTA PROJEKTU Nr 5		
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:	Modernizacja i dostosowanie domu katechetycznego na cele społeczno-kulturalne.
2.	Miejsce realizacji	m. Łącko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy	Parafia pw. św. Jana Chrzciciela w Łącku
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	Modernizacja obiektu na cele społeczno-kulturalne w tym: ✓ termomodernizacja obiektu ✓ modernizacja sal warsztatowych wraz z zakupem wyposażenia ✓ wyposażenie kafejki internetowej ✓ zagospodarowanie terenu wokół obiektu
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: n/d ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba zmodernizowanych obiektów kultury: 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 0 ✓ Liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych w roku na obiekcie: 10 ✓ Liczba osób biorących udział w organizowanych wydarzeniach kulturalnych na obiekcie w ciągu roku: 300 ✓ Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych: 1 ✓ Liczba obiektów objętych termomodernizacją: 1
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:	500.000,00 zł
7.	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020- działanie:11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:
		Termin zakończenia:
		2017
		2018

KARTA PROJEKTU Nr 6			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Centrum rekreacyjno- turystyczne w m. Jazowsko
2.	Miejsce realizacji		m. Jazowsko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zakres projektu: ✓ budowa placu zabaw oraz małej architektury przy istniejącym boisku sportowym ✓ budowa zewnętrznej siłowni ✓ oświetlenie terenu ✓ budowa ścieżek tematycznych ✓ budowa dróg wewnętrznych i parkingów
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 1,34 ha ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba wybudowanych nowych obiektów turystycznych- 1 centrum Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 1 ✓ Liczba osób korzystających z powstałej infrastruktury turystycznej rocznie: 600
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		500.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 6.1.3, 11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2017
		Termin zakończenia:	2018

KARTA PROJEKTU Nr 7			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Jazowsku.
2.	Miejsce realizacji		m. Jazowsko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko/ OSP w Jazowsku
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zakres projektu: ✓ zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej ✓ wyposażenie kafejki internetowej ✓ wyposażanie Sali tematycznej poprzez zakup m.in. stołu do tenisa, stół- piłkarzami, stół do bilardu, sprzęt nagłaśniający
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: n/d ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba wyposażonych obiektów kultury- 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 0 ✓ Liczba osób korzystających z wyposażonej infrastruktury kultury rocznie: 300 ✓ Liczba wyposażonych punktów Internetowych: 1
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		200.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2017
		Termin zakończenia:	2018

KARTA PROJEKTU Nr 8			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Utworzenie strefy rekreacji i sportu w Jazowsku (teren pomiędzy drogą wojewódzką a drogą na Obidzę, naprzeciwko budynku wielofunkcyjnego i OSP w Jazowsku).
2.	Miejsce realizacji		m. Jazowsko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zakres projektu: ✓ prace ziemne i porządkowe na wyznaczonym obszarze ✓ wykonanie parkingów oraz drogi dojazdowej ✓ budowa małej architektury /plac zabaw, zewnętrzna siłownia, ścieżki edukacyjne, ogrody zmysłów, itp./ ✓ budowa boiska siatkówki
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 4,1 ha ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba wybudowanych nowych obiektów infrastruktury sportowej: 1 ✓ Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych: 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 2 ✓ Liczba nowo utworzonych miejsc pracy: 10 ✓ Liczba osób korzystających z nowo powstałej infrastruktury rocznie: 5000 ✓ Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych: 1
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		300.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 6.3.1, 11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2017
		Termin zakończenia:	2018

KARTA PROJEKTU Nr 9			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w Zagorzynie na cele rekreacyjno- sportowe
2.	Miejsce realizacji		m. Zagorzyn
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zakres projektu: ✓ prace ziemne i porządkowe na wyznaczonym obszarze ✓ budowa małej architektury /plac zabaw, zewnętrzna siłownia, itp./ ✓ budowa boisk sportowych wraz z ogrodzeniem i infrastrukturą towarzyszącą
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 1,34 ha ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba wybudowanych nowych obiektów infrastruktury sportowej: 1 ✓ Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych: 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsięwzięć ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 0 ✓ Liczba nowo utworzonych miejsc pracy: 1 ✓ Liczba osób korzystających z nowo powstałej infrastruktury rocznie: 1200
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		300.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2017
		Termin zakończenia:	2018

KARTA PROJEKTU Nr 10			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Zagorzynie.
2.	Miejsce realizacji		m. Jazowsko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko/ OSP w Zagorzynie
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Zakres projektu: ✓ zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej ✓ wyposażenie kafejki internetowej ✓ wyposażanie Sal tematycznych poprzez zakup m.in. stołu do tenisa, stół- piłkarzami, stół do bilardu, sprzęt nagłaśniający ✓ modernizacja obiektu OSP oraz dostosowanie jej na cele społeczne
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: n/d ✓ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 ✓ Liczba wyposażonych obiektów kultury wiejskiej- 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze: 0 ✓ Liczba osób korzystających z wyposażonej infrastruktury kultury rocznie: 300 ✓ Liczba wyposażonych punktów Internetowych: 1
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		300.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 11.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2019
		Termin zakończenia:	2020

4.5.2 Projekty nieinwestycyjne główne

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 1			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych z Gminy Łącko
2.	Miejsce realizacji		m. Łącko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Działania: ✓ aktywizacja społeczna osób bezrobotnych ✓ aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych ✓ wsparcie w zakresie zakładania działalności gospodarczej w tym tworzenie spółdzielni socjalnych
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Liczba osób objętych wsparciem: 50 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba osób, które podejmą zatrudnienie w tym poprzez rozpoczęcie działalności gospodarczej: 20 ✓ Liczba osób, które założą działalność gospodarczą: 10 ✓ Liczba osób które podejmą kształcenie po zakończeniu udziału w projekcie: 10
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		1.000.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 8.2; 8.3.1; 9.1.1 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2017
		Termin zakończenia:	2018

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 2			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko
2.	Miejsce realizacji		m. Łącko, Jazowsko, Zagorzyn
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Działania: ✓ aktywizacja społeczna osób starszych poprzez organizację zajęć edukacyjnych oraz kulturalnych ✓ pomoc zdrowotna dla osób starszych poprzez spotkania z dietetykiem, zajęcia w zakresie rehabilitacji ogólnie-zdrowotnej ✓ wyjazdy kulturalne i turystyczne
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Liczba osób pow. 60 r.ż. objętych wsparciem: 60 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba osób, które wezmą udział w zajęciach edukacyjnych: 30 ✓ Liczba osób, wezmą udział w zajęciach zdrowotnych: 60 ✓ Liczba osób, które wezmą udział w wyjazdach kulturalno- turystycznych: 40
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		150.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 9.2.3 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2017
		Termin zakończenia:	2018

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 3			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Wsparcie dla funkcjonowania przedszkola w m. Łącko
2.	Miejsce realizacji		m. Łącko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Działania: ✓ zajęcia dodatkowe dla dzieci ✓ organizacja wyjazdów edukacyjnych dla dzieci ✓ zakup materiałów dydaktycznych do przedszkola ✓ dostosowanie przedszkola do potrzeb dzieci niepełnosprawnych
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Liczba dzieci w wieku do 7 lat objętych wsparciem: 50 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba przedszkoli dostosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych: 1 ✓ Liczba dzieci w wieku do 7 lat objętych dodatkowymi zajęciami rozwijającymi: 50
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		300.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 10.1.2 Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2018
		Termin zakończenia:	2019

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 4			
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:		Promocja kultury Górali Łąckich
2.	Miejsce realizacji		m. Łącko
3.	Wnioskodawca /Partnerzy		Gmina Łącko i organizacje pozarządowe
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:		Działania: ✓ organizacja wydarzeń kulturalnych promujących kulturę Górali Łąckich ✓ opracowanie i wydanie publikacji tematycznych ✓ promocja oferty turystycznej Gminy w Internecie
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych: 6 ✓ Liczba wydanych wydawnictw promocyjnych: 2 ✓ Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-promocyjnych: 1 Wskaźniki rezultatu: ✓ Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych: 3000 ✓ Liczba turystów odwiedzających gminę: ok. 1000 /rok
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		300.000,00 zł
7.	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020- działanie: 6.1.2; PROW 2014-2020- LGD; Program Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska- Republika Słowacja Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2017
		Termin zakończenia:	2019

4.5.3 Projekty uzupełniające

Działania społeczne

Karta projektu nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
Wnioskodawca /Partnerzy	Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku, Gmina Łącko, organizacje pozarządowe
Zakres rzeczowy	-kompleksowe wsparcie aktywizacyjne w zakresie: Opracowania IPD; wsparcia psychologiczno- doradczego; wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego; szkolenia kompetencyjne, dotyczące nabycia poszukiwanych na rynku pracy umiejętności, spotkania grupowe i indywidualne motywujące do działania i przywracające objęte pomocą osoby dla społeczeństwa; wsparcie aktywizacyjne- staże, subsydiowane zatrudnienie.
Okres realizacji	2016-2018
Przewidywany łączny koszt realizacji	1.200.000,00 PLN
Przewidywane źródła finansowania	Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej; Budżet Gminy Łącko RPO WM 2014-2020

Karta projektu nr 2	
Nazwa przedsięwzięcia	Zdolny Uczeń- podniesienie kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych
Wnioskodawca /Partnerzy	Gmina Łącko
Zakres rzeczowy	- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej z obszarów rewitalizowanych w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych - wyposażenie szkół w sprzęt dydaktyczny i nowoczesny sprzęt ICT -organizacja zajęć wyrównawczych dla uczniów posiadających słabe wyniki w nauce -organizacja zajęć metodą eksperymentu oraz metodą projektu
Okres realizacji	2016-2018
Przewidywany łączny koszt realizacji	2.000.000,00
Przewidywane źródła finansowania	Budżet Gminy Łącko; RPO WM 2014-2020

Karta projektu nr 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkolno- Gimnazjalnym na cele rekreacyjno- sportowe
Wnioskodawca /Partnerzy	Gmina Łącko
Zakres rzeczowy	- modernizacja i rozbudowa placu zabaw oraz budowa zewnętrznej siłowni dla osób starszych - modernizacja boiska sportowego
Okres realizacji	2018-2020
Przewidywany łączny koszt realizacji	800.000,00 PLN
Przewidywane źródła finansowania	Budżet Gminy Łącko, PROW, RPO WM 2014-2020

Karta projektu nr 4	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa drogi gminnej łączącej drogę powiatową nr 1542 K z drogą wojewódzką nr 969 wraz z rozbudową i przebudową drogi gminnej nr 292010 K „Łącko w Górki” w m. Łącko
Wnioskodawca /Partnerzy	Budżet Gminy Łącko; RPO WM 2014-2020
Zakres rzeczowy	- budowa drogi wraz z utworzeniem miejsc parkingowych łączącej drogę nr 292010K „W Górki” z drogą powiatową nr 1542 K Łącko- Naszacowice
Okres realizacji	2018-2022
Przewidywany łączny koszt realizacji	800.000,00 PLN
Przewidywane źródła finansowania	Budżet Gminy Łącko, PROW, RPO WM 2014-2020

Karta projektu nr 5	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa drogi przy szkole w m. Jazowsko wraz z budową parkingu i chodnika
Wnioskodawca /Partnerzy	Gmina Łącko
Zakres rzeczowy	- przebudowa drogi przy szkole w m. Jazowsko wraz z budową parkingu i chodnika- droga „Jazowsko- Na Szczereż nr 291841 K)
Okres realizacji	2018-2022
Przewidywany łączny koszt realizacji	300.000,00 PLN
Przewidywane źródła finansowania	Budżet Gminy Łącko, PROW, RPO WM 2014-2020

4.6 Komplementarność projektów

Tabela 27. Komplementarność projektów

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW
Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w m. Łącko	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko 2. Promocja kultury Górali Łąckich
Modernizacja gminnego przedszkola w m. Łącko	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Wsparcie dla funkcjonowania przedszkola w m. Łącko
Modernizacja centrum wsi Łącko - II etap.	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko 2. Promocja kultury Górali Łąckich 3. Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
Zagospodarowanie terenu nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe w m. Łącko.	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych z Gminy Łącko; 2. Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
Modernizacja i dostosowanie domu katechetycznego na cele społeczno-kulturalne.	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko 2. Promocja kultury Górali Łąckich 3. Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Centrum rekreacyjno-turystyczne w m. Jazowsko	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych z Gminy Łącko 2. Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Jazowsku.	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko 2. Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
Utworzenie strefy rekreacji i sportu w Jazowsku (teren pomiędzy drogą wojewódzką a drogą na Obidzę, naprzeciwko budynku wielofunkcyjnego i OSP w Jazowsku).	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Promocja kultury Górali Łąckich 2. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko
Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w Zagorzynie na cele rekreacyjno-sportowe	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Promocja kultury Górali Łąckich 2. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko 3. Zdolny Uczeń- podniesienie kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych
Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Zagorzynie.	Projekt komplementarny – nie inwestycyjny: 1. Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko 2. Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Źródło: opracowanie własne

4.7 Specjalna Strefa Rewitalizacji

Gmina przystępując do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji ustaliła, iż w chwili obecnej nie będzie tworzona Specjalna Strefa Rewitalizacji /SSR/. Jeżeli w terminie późniejszym zajdzie konieczność utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji wprowadzana ona będzie w drodze uchwały, będącej aktem prawa miejscowego w określonej w ustawie procedurze. Uchwała w każdym przypadku obowiązywać będzie czasowo, na okres do 10 lat. W przypadku, gdy założone w programie rewitalizacji działania inwestycyjne będą możliwe do wykonania bez uchwalania aktu planistycznego (np. wyłącznie remonty, przebudowy istniejącej tkanki budowlanej, dróg publicznych, przestrzeni publicznych), lub będą zgodne z obowiązującym planem miejscowym, uchwała SSR pozostanie jedynym aktem prawnym wydawanym w procesie rewitalizacji.

4.8 Oczekiwane wskaźniki realizacji Gminnego programu rewitalizacji

Ze względu na stan przygotowania zadań, które wymagają doprecyzowania, wskaźniki określone niżej mają wartość szacunkową i mogą ulec wahaniom. Część wskaźników (szczególnie rezultatu) zostanie osiągnięta w długim okresie czasu dlatego też zostaną one określone szczegółowo przy opracowaniu poszczególnych projektów. Zrealizowane projekty inwestycyjne będą analizowane między innymi pod kątem osiągniętych n/w wskaźników.

Tabela 28. Wskaźniki produktu – projekty inwestycyjne

Wskaźniki produktu	Źródło danych	Jednostka miary	Stan na rok 2022 Wskaźnik docelowy
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	Monitoring własny	ha	43,53
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach:	Monitoring własny	szt.	11
Liczba wybudowanych nowych obiektów kultury	Monitoring własny	szt.	2
Liczba zmodernizowanych obiektów oświatowych – placówki przedszkole	Monitoring własny	szt.	1
Liczba zmodernizowanych centrów wsi	Monitoring własny	szt.	1
Liczba wybudowanych nowych obiektów infrastruktury sportowej	Monitoring własny	szt.	4
Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	Monitoring własny	szt.	3
Liczba wybudowanych nowych obiektów turystycznych - centrum	Monitoring własny	szt.	1
Liczba wyposażonych obiektów kultury	Monitoring własny	szt.	1
Liczba wyposażonych obiektów kultury wiejskiej	Monitoring własny	szt.	1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 29. Wskaźniki produktu – projekty nieinwestycyjne

Wskaźniki produktu	Źródło danych	Jednostka miary	Przyrost wskaźnika- Stan na rok 2022
Liczba osób objętych wsparciem	Monitoring własny	osoby	50
Liczba osób pow. 60 r.ż. objętych wsparciem	Monitoring własny	osoby	60
Liczba dzieci w wieku do 7 lat objętych wsparciem	Monitoring własny	osoby	50
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych	Monitoring własny	szt.	6
Liczba wydanych wydawnictw promocyjnych	Monitoring własny	szt.	2
Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-promocyjnych	Monitoring własny	szt.	1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 30. Wskaźniki rezultatu – projekty inwestycyjne

Wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Jedn. miary	Przyrost wskaźnika- Stan na rok 2022
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze	Monitoring własny	szt.	28
Liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych w roku na obiekcie	Monitoring własny	szt.	20
Liczba osób biorących udział w organizowanych wydarzeniach kulturalnych na obiekcie w ciągu roku	Monitoring własny	osoby	900
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	Monitoring własny	szt.	3
Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	Monitoring własny	szt.	2
Liczba dzieci w wieku przedszkolnym objętych wsparciem	Monitoring własny	osoby	50
Liczba obiektów objętych termomodernizacją	Monitoring własny	szt.	2
Liczba zmodernizowanych dróg dojazdowych	Monitoring własny	szt.	2
Liczba wybudowanych/ zmodernizowanych parkingów	Monitoring własny	szt.	2
Liczba obszarów dostawanych do funkcji rekreacyjno - turystycznych poprzez montaż małej architektury oraz zagospodarowanie terenów zielonych	Monitoring własny	szt.	3
Liczba nowo utworzonych miejsc pracy	Monitoring własny/ umowa o pracę	szt.	41
Liczba osób korzystających z nowo powstałej infrastruktury rocznie	Monitoring własny	osoby	7200
Liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych w roku na obiekcie	Monitoring własny	szt.	10
Liczba osób korzystających z powstałej infrastruktury turystycznej rocznie	Monitoring własny	osoby	600
Liczba osób korzystających z wyposażonej infrastruktury kultury rocznie	Monitoring własny	osoby	600
Liczba wyposażonych punktów Internetowych	Monitoring własny	szt.	2

Źródło: opracowanie własne

Tabela 31. Wskaźniki rezultatu - projekty nieinwestycyjne

Wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Jedn. miary	Stan na rok 2020 Wskaźnik docelowy
Liczba osób, które podejmą zatrudnienie w tym poprzez rozpoczęcie działalności gospodarczej	Monitoring własny	osoby	20
Liczba osób, które założą działalność gospodarczą	Monitoring własny	osoby	10
Liczba osób które podejmą kształcenie po zakończeniu udziału w projekcie	Monitoring własny	osoby	10
Liczba osób, które wezmą udział w zajęciach edukacyjnych	Monitoring własny	osoby	30
Liczba osób, wezmą udział w zajęciach pro - zdrowotnych	Monitoring własny	osoby	60
Liczba osób, które wezmą udział w wyjazdach kulturalno- turystycznych	Monitoring własny	osoby	40
Liczba przedszkoli dostosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych	Monitoring własny	sztuka	1
Liczba dzieci w wieku do 7 lat objętych dodatkowymi zajęciami rozwijającymi	Monitoring własny	osoby	60
Liczba turystów odwiedzających gminę	Monitoring własny	osoby	ok. 1000 /rok
Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych	Monitoring własny	osoby	3000

Źródło: opracowanie własne

4.9 Wpływ projektów podstawowych na zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizowanym

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łącko jest podporządkowany poprawie jakości życia mieszkańców na terenie Gminy. Każdy z projektów podstawowych, jak i dopuszczalnych do realizacji będzie miał wpływ na zmniejszenie problemów na rewitalizowanych obszarach, ale i całej Gminy Łącko. Realizacja podstawowych projektów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Łącko przyczyni się do zmniejszenia problemów społecznych na terenie Gminy, w tym w szczególności:

Tabela 32. Wpływ projektów inwestycyjnych – podstawowych na zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizowanym

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	WPŁYW PROJEKTÓW
Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w m. Łącko	✓ umożliwienie świadczenia usług edukacji kulturalnej wysokiej jakości, ✓ zwiększenie dostępu do obiektów infrastruktury kultury, ✓ umożliwienie organizacji wydarzeń kulturalnych dla społeczności lokalnej wysokiej jakości, ✓ oprawa warunków dla organizacji wydarzeń kulturalnych jako element kreowania postaw obywatelskich, ✓ zwiększenia ilości wydarzeń kulturalnych organizowanych w gminie a co za tym idzie zwiększenie ilości osób biorących udział w wydarzeniach, ✓ zapewnienie dostępu do dóbr kultury dla osób niepełnosprawnych, ✓ poprawa warunków dla prowadzenia działań o charakterze społecznym oraz edukacyjnym,
Modernizacja gminnego przedszkola w m. Łącko	✓ zwiększenie bezpieczeństwa w świadczeniu opieki przedszkolnej, ✓ podniesienie jakości warunków w budynku przedszkola a co za tym idzie podniesienie jakości świadczonej opieki, ✓ wyższy standard lokalu w którym prowadzona jest edukacja przedszkolna wpływa na wzrost odczuwania satysfakcji przez rodziców oraz tworzy warunki do wyższego poziomu edukacji, ✓ umożliwienia korzystania z opieki przedszkolnej dla dzieci niepełnosprawnych,
Modernizacja centrum wsi Łącko - II etap.	✓ poprawa bezpieczeństwa ✓ poprawa estetyki miejscowości ✓ poprawa stanu infrastruktury drogowej ✓ wzrost atrakcyjności turystycznej gminy ✓ zwiększenie satysfakcji mieszkańców wynikającej z zamieszkania w tej miejscowości z uwagi na wzrost estetyki centrum miejscowości, a co za tym idzie komfortu życia ✓ wzrost przedsiębiorczości
Zagospodarowanie terenu nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe w m. Łącko.	✓ stworzenie nowego produktu turystycznego ✓ rozwój przedsiębiorczości ✓ stworzenie nowych miejsc pracy ✓ zwiększenie funkcji rekreacyjnych – spędzania czasu wolnego ✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
Modernizacja i dostosowanie domu katechetycznego na cele społeczno-kulturalne.	✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież ✓ stworzenie możliwości do aktywnego spędzania czasu dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ✓ stworzenie możliwości do organizacji zajęć edukacyjnych dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ✓ zapewnienie dostępu do Internetu a co za tym idzie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Centrum rekreacyjno-turystyczne w m. Jazowsko	✓ stworzenie nowego produktu turystycznego ✓ rozwój przedsiębiorczości ✓ stworzenie nowych miejsc pracy ✓ zwiększenie funkcji rekreacyjnych – spędzania czasu

	wolnego ✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Jazowsku.	✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież ✓ stworzenie możliwości do aktywnego spędzania czasu dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ✓ stworzenie możliwości do organizacji zajęć edukacyjnych dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ✓ zapewnienie dostępu do Internetu a co za tym idzie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Utworzenie strefy rekreacji i sportu w Jazowsku (teren pomiędzy drogą wojewódzką a drogą na Obidzę, naprzeciwko budynku wielofunkcyjnego i OSP w Jazowsku).	✓ stworzenie nowego produktu turystycznego ✓ rozwój przedsiębiorczości ✓ stworzenie nowych miejsc pracy ✓ zwiększenie funkcji rekreacyjnych – spędzania czasu wolnego ✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w Zagorzynie na cele rekreacyjno-sportowe	✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież ✓ stworzenie możliwości do aktywnego spędzania czasu dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ✓ stworzenie możliwości do organizacji zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży ✓ zapewnienie dostępu do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Zagorzynie.	✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież ✓ stworzenie możliwości do aktywnego spędzania czasu dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ✓ stworzenie możliwości do organizacji zajęć edukacyjnych dla osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ✓ zapewnienie dostępu do Internetu a co za tym idzie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Źródło: opracowanie własne

Tabela 33. Wpływ projektów nieinwestycyjnych – podstawowych na zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizowanym

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	WPŁYW PROJEKTÓW
Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych z Gminy Łącko	✓ zmniejszenie bezrobocia wśród osób dotychczas niepracujących w wyniku znalezienia dla nich zatrudnienia ✓ aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Aktywizacja społeczna osób starszych z terenu Gminy Łącko	✓ zwiększenie różnorodności i poprawa jakości oferty edukacyjnej dla osób starszych, ✓ tworzenie warunków dla integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej osób starszych przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej, ✓ rozwój zróżnicowanych form aktywności społecznej, w tym upowszechnianie wolontariatu, partycypacji w procesach decyzyjnych, w życiu społecznym, w tym udział osób starszych w kształtowaniu polityki publicznej, ✓ zwiększenie dostępności, podniesienie jakości usług społecznych oraz wspieranie działań na rzecz samopomocy i samoorganizacji.
Wsparcie dla funkcjonowania przedszkola w m. Łącko	✓ zwiększenie aktywności społecznej i kulturalnej ✓ zwiększenie świadomości rodziców dzieci uczestniczących w projekcie w zakresie znaczenia edukacji przedszkolnej w rozwoju dziecka, ✓ rozpowszechnienie edukacji przedszkolnej wśród lokalnej społeczności, ✓ zapewnienie dostępu do usług edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie zajęć z języka obcego, logopedii, rytmiki, kultury regionalnej, itp.
Promocja kultury Górali Łąckich	✓ prezentacja twórczości lokalnej poprzez organizację Koncertów muzycznych i innych wydarzeń kulturalnych ✓ prezentacja lokalnych zasobów kulturowych poprzez wystawy rękodzieła artystycznego oraz opracowanie oraz wydanie publikacji promocyjno- informacyjnych ✓ dotarcie do lokalnych talentów, promocja ich prac, ✓ wymiana doświadczeń członków różnych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, angażowanie wspólnych działań, ✓ promocja aktywności kulturalnej, ✓ wzmacnianie współpracy, solidarności lokalnej społeczności poprzez odtwarzanie wspólnych tradycji, ograniczanie podziałów między ludźmi, lepsze poznawanie grup społecznych i ich tradycji, wzajemne zrozumienie i poszanowanie, ✓ ukazanie możliwości tworzenia nowych atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, ✓ tworzenie możliwości do uczenia się, kształcenia i rozwoju osobistego społeczności lokalnych.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 34. Wskaźniki monitoringowe wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łącko

Lp.	Nazwa wskaźnika		Wartość wyjściowa dla Gminy Łącko w 2014 r.	Średnia krajowa w 2014r.	Wartość docelowa dla Gminy Łącko do 2020r.
1.	Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem*	Wiek przedprodukcyjny	25,02	18,0	Bez zmian
		Wiek produkcyjny*	61,60	63,0	Bez zmian
		Wiek poprodukcyjny	13,38	19,0	Bez zmian
2.	Przyrost naturalny na 1000 osób		6,3	0,0	Bez zmian
3.	Saldo migracji na 1000 osób		-0,2	-0,4	Spadek o 5%
4.	Odsetek dzieci w wieku 3-5 objętych wychowaniem przedszkolnym		56,3	79,4	Bez zmian
5.	Liczba uczniów w szkołach podstawowych na 1000 mieszkańców		82	60	Bez zmian
6.	Liczba uczniów w gimnazjach na 1000 mieszkańców		40	29	Bez zmian
7.	Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		8,0	7,5	Spadek o min. 1%
8.	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców		24	33	Wzrost o min. 1 podmiot
9.	Liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności		84	93	Wzrost o 5%
10.	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności		629	1071	Wzrost o 5 %
11.	Liczba podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym		102	170	Bez zmian
12.	Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w % ogółu mieszkań	Wodociąg	94,5	95,48	Bez zmian
		Łazienka	81,6	88,0	Bez zmian
		Centralne ogrzewanie	64,2	78,75	Bez zmian
13.	Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji w % ogółu ludności	Wodociąg	33,6	91,6	Wzrost o 5%
		kanalizacja**	33,0	68,7	Wzrost o 5%
14.	Wydatki budżetu na pomoc społeczną na 1 mieszkańca w złotych		601,76	536,97	Wzrost o 2%
15.	Wydatki budżetu na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca w złotych		316,81	325,14	Bez zmian
16.	Wydatki budżetu na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca w złotych		54,13	162,22	Wzrost o 5%
17.	Wydatki budżetu na turystykę na 1 mieszkańca w złotych		2,26	10,38	Wzrost o 5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS według stanu na 31.12.2014r.

4.10 Źródła finansowania

W celu zapewnienia spójności, większej synergii i efektywności realizacji projektów rewitalizacyjnych, wskazano różne możliwe źródła ich finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności (FS):

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.
2. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, 16.12.2014 (PO IS 2014–2020).
3. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020, 17.12.2014 (PO WER 2014–2020).
4. Program Operacyjny Polska Cyfrowa (PO PC 2014–2020).
5. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 (PROW 2014–2020).

Wykaz priorytetów inwestycyjnych w ramach których Gmina Łącko może aplikować o fundusze na realizację zadań objętych GPR opisano w poniższych tabelach.

Tabela 35. Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach krajowych programów operacyjnych

Program Operacyjny	Priorytety inwestycyjne
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020	4 iii Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym
	4 v Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
	6 c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
	6 e(iv) Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów poprzemysłowych (w tym terenów powojennych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu.
	9 a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych.
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	8 ii Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży.
Program Operacyjny Polska Cyfrowa	2 a Poszerzanie zakresu dostępności łączy szerokopasmowych oraz wprowadzanie szybkich sieci internetowych oraz wspieranie wprowadzania nowych technologii i sieci dla gospodarki cyfrowej.
	2 c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury, e-zdrowia.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 36. Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych w ramach RPO WM

Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych w ramach RPO WM					
Nr Działania	Nr Poddziałania	Rodzaj projektu	Typy	Max. dofinansowanie	Budżet działania
11.2	-	inwestycyjny	A. Przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne; B. Pudoła, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury; C. Działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów; D. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne; E. Modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną; F. Modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych	nie dotyczy	35 000 000 EUR
11.3	-	inwestycyjny	A. Utworzenie i prowadzenie funduszu wspierającego proces rewitalizacji miast i odnowy obszarów wiejskich przy pomocy instrumentów finansowych	nie dotyczy	30 000 000,00 EUR
11.4	-	inwestycyjny	A. Przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne; B. Pudoła, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury; C. Działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów; D. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne; E. Modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiającej ich estetykę zewnętrzną; F. Modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych	nie dotyczy	15 000 000,00 EUR
Uzupełniające wsparcie rewitalizacji Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego					
Nr Działania	Nr Poddziałania	Rodzaj projektu	Typy	Max. dofinansowanie	Budżet działania
3.1	3.1.2	inwestycyjny	A. Tworzenie nowych lub rozbudowa istniejących Stref Aktywności Gospodarczej	nie dotyczy	35 000 000 EUR
4.3	4.3.2	inwestycyjny	A. Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej	nie dotyczy	30 000 000 EUR
4.3	4.3.3	inwestycyjny	A. Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej; B. Rozwój budownictwa energooszczędnego oraz pasywnego	nie dotyczy	24 000 000 EUR
4.3	4.3.4	inwestycyjny	A. Wsparcie instrumentów finansowanych przeznaczonych dla spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych	nie dotyczy	20 000 000 EUR
4.4	4.4.2	inwestycyjny	A. Wymiana źródeł ciepła grzewczych w indywidualnych gospodarstwach domowych (biomasa i paliwa gazowe); B. Rozwój sieci ciepłowniczych	nie dotyczy	34 275 507 EUR
4.5	4.4.3	inwestycyjny	A. Wymiana źródeł ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych (paliwa stałe)	nie dotyczy	15 724 493 EUR
6.1	6.1.1	inwestycyjny	A. Realizacja prac konserwatorskich, restauratorskich, prac zabezpieczających przed zniszczeniem oraz robót budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomości	20 000 000 PLN	31 000 000 EUR
6.1	6.1.3	inwestycyjny	A. Rozwój infrastruktury instytucji kultury; B. Dokumentowanie, zachowanie i upowszechnienie dziedzictwa niematerialnego	20 000 000 PLN	10 000 000 EUR
6.3	6.3.1	inwestycyjny	A. Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w subregionach	nie dotyczy	25 000 000 EUR

Uzupełniające wsparcie rewitalizacji Europejski Fundusz Społecznych					
Nr Działania	Nr Poddziałania	Rodzaj projektu	Typy	Max. dofinansowanie	Budżet działania
8.2	-	miękki	A. Kompleksowe programy na rzecz aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy; B. Realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej EURES	nie dotyczy	A. 50 261 648 EUR B. 127 500 EUR
8.3	8.3.1	miękki	A. Kompleksowe wsparcie dla zakładania działalności gospodarczej w formie dotacji	nie dotyczy	45 000 000 EUR
8.3	8.3.2	miękki	A. Kompleksowe wsparcie dla zakładania działalności gospodarczej, w tym w formie instrumentów zwrotnych	nie dotyczy	5 000 000 EUR
8.5	-	miękki	A. wsparcie dla tworzenia i/lub funkcjonowania podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym żłobków (m.in. Przykładowych) i klubów dziecięcych oraz działania na rzecz zwiększenia liczby miejsc w istniejących instytucjach; B. Tworzenie warunków dla rozwoju opieki nad dziećmi do lat 3 przez dziennego opiekuna	nie dotyczy	25 000 000 EUR
9.1	9.1.1	miękki	A. Realizowane przez ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie, kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia	nie dotyczy	59 500 000 EUR
9.1	9.1.2	miękki	A. Kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia	nie dotyczy	40 500 000 EUR
9.2	9.2.1	miękki	A. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności wielospecjalistycznych zespołów wczesnej interwencji dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym lub zagrożonym niepełnosprawnością; B. wdrożenie programów zdrowotnych ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów dzieci i młodzieży; C. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży; D. wsparcie projektów w zakresie teleopieki; E. rozwój opieki długoterminowej	nie dotyczy	70 000 000 EUR
9.2	9.2.3	miękki	A. działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych; B. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek zapewniających dzienną opiekę i aktywizację osób niepełnosprawnych; C. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności ośrodków interwencji kryzysowej	nie dotyczy	31 000 000 EUR
10.1	10.1.2	miękki	A. tworzenie nowych miejsc przedszkolnych; B. rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego	nie dotyczy	25 000 000 EUR

Źródło: opracowanie własne na podstawie RPO WM 2014-2020

4.11 Wykaz niezbędnych pozwoleń

Tabela 37. Wykaz niezbędnych pozwoleń – projekty inwestycyjne –podstawowe

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	Wymagane pozwolenia
Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w m. Łącko	Wymaga zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
Modernizacja gminnego przedszkola w m. Łącko	W zależności od ostatecznego zakresu projektu konieczne może się okazać zatwierdzenie projektu budowlanego i zgłoszenie robót budowlanych lub uzyskanie pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
Modernizacja centrum wsi Łącko - II etap.	W zależności od ostatecznego zakresu projektu konieczne może się okazać zatwierdzenie projektu budowlanego i zgłoszenie robót budowlanych lub uzyskanie pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
Zagospodarowanie terenu nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe w m. Łącko.	W zależności od ostatecznego zakresu projektu konieczne może się okazać zatwierdzenie projektu budowlanego i zgłoszenie robót budowlanych lub uzyskanie pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
Modernizacja i dostosowanie domu katechetycznego na cele społeczno-kulturalne.	W zależności od ostatecznego zakresu projektu konieczne może się okazać zatwierdzenie projektu budowlanego i zgłoszenie robót budowlanych lub uzyskanie pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
Centrum rekreacyjno- turystyczne w m. Jazowsko	wymaga zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Jazowsku.	W zależności od ostatecznego zakresu projektu konieczne może się okazać zatwierdzenie projektu budowlanego i zgłoszenie robót budowlanych lub uzyskanie pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
Utworzenie strefy rekreacji i sportu w Jazowsku (teren pomiędzy drogą wojewódzką a drogą na Obidzę, naprzeciwko budynku wielofunkcyjnego i OSP w Jazowsku).	W zależności od ostatecznego zakresu projektu konieczne może się okazać zatwierdzenie projektu budowlanego i zgłoszenie robót budowlanych lub uzyskanie pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w Zagorzynie na cele rekreacyjno- sportowe	W zależności od ostatecznego zakresu projektu konieczne może się okazać zatwierdzenie projektu budowlanego i zgłoszenie robót budowlanych lub uzyskanie pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego

Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Zagorzynie.	W zależności od ostatecznego zakresu projektu konieczne może się okazać zatwierdzenie projektu budowlanego i zgłoszenie robót budowlanych lub uzyskanie pozwolenia na wykonanie robót budowlanych od Starosty Powiatu Nowosądeckiego zgodnie z prawem budowlanym i kodeksem postępowania administracyjnego
---	--

Źródło: opracowanie własne

Tabela 38. Wykaz niezbędnych pozwoleń projekty – nieinwestycyjne - podstawowe

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	Wymagane pozwolenia
Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych z Gminy Łącko	Nie wymaga pozwoleń
Aktywizacja społeczna osób starszych terenu z Gminy Łącko	Nie wymaga pozwoleń
Wsparcie dla funkcjonowania przedszkola w m. Łącko	Nie wymaga pozwoleń
Promocja kultury Górali Łąckich	Nie wymaga pozwoleń

Źródło: opracowanie własne

Wykaz zmian w uchwałach:

Z uwagi na listę planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych władze Gminy Łącko nie muszą podejmować uchwał, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322).

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga dokonywania zmian z Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łącko.

W związku z koniecznością utworzenia Komitetu Rewitalizacji zasady wyznaczania składu oraz działania tego organu ustala Rada Gminy w drodze uchwały przed uchwaleniem GPR lub do 3 miesięcy od jego uchwalenia.

Wykaz niezbędnych opinii:

- Opinia Zarządu Powiatu Nowosądeckiego – w zakresie zgodności gminnego programu rewitalizacji ze strategią rozwoju powiatu.
- Opinia Zarządu Województwa Małopolskiego – w zakresie zgodności gminnego programu rewitalizacji z planem zagospodarowania przestrzennego województwa oraz zgodności ze strategią rozwoju województwa.
- Opinia Wojewody Małopolskiego – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami
- Opinia organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności.
- Opinia Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu – w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
- Opinia Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w zakresie ochrony sanitarnej.
- Opinia gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego.

- Opinia operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg, linii oraz terenów kolejowych.
- Opinia Komitetu Rewitalizacji jeżeli zostanie powołany przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji.
- Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska – w zakresie form ochrony przyrody
- Opinia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – w zakresie form ochrony zabytków
- Opinia właściwego organu administracji geologicznej – w zakresie zagospodarowania terenów osuwisk
- Opinia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej – w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

5. SYSTEM WDRAŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

5.1 Plan finansowy rewitalizacji na lata 2014 – 2020

Tabela 39. Harmonogram realizacji projektów inwestycyjnych - podstawowych

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA (Budżet JST, Budżet państwa, środki prywatne, środki UE, inne)	LATA REALIZACJI						
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Budowa Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w m. Łącko	Budżet JST, środki UE		X	X				
Modernizacja gminnego przedszkola w m. Łącko	Budżet JST, środki UE		X	X				
Modernizacja centrum wsi Łącko - II etap.	Budżet JST, środki UE				X	X		
Zagospodarowanie terenu nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe w m. Łącko.	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne			X	X			
Modernizacja i dostosowanie domu katechetycznego na cele społeczno-kulturalne.	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne		X	X				
Centrum rekreacyjno-turystyczne w m. Jazowsko	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne		X	X				
Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Jazowsku.	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne		X	X				
Utworzenie strefy rekreacji i sportu w Jazowsku (teren pomiędzy drogą wojewódzką a drogą na Obidzę, naprzeciwko budynku wielofunkcyjnego i OSP w Jazowsku).	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne		X	X				
Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w Zagorzynie na cele rekreacyjno-sportowe	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne		X	X				
Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Zagorzynie.	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne				X	X		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 40. Harmonogram realizacji projektów nieinwestycyjnych - podstawowych

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA (Budżet JST, Budżet państwa, środki prywatne, środki UE, inne)	LATA REALIZACJI						
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych z Gminy Łącko	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne		X	X				
Aktywizacja społeczna osób starszych terenu z Gminy Łącko	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne		X	X				
Wsparcie dla funkcjonowania przedszkola w m. Łącko	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne			X	X			
Promocja kultury Górali Łąckich	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne		X	X	X			

Źródło: opracowanie własne

Można stwierdzić, iż zadania /projekty/ zapisane do realizacji w GPR w kontekście ich realizacji do roku 2022 roku:

1. Faktycznie oddziałują na problemy grup docelowych;
2. Trwale i realnie zmieniają (uzupełniają) dotychczasową ofertę gminy, co wpłynie na wyprowadzenie obszaru rewitalizowanego ze stanu kryzysowego w szczególności poprzez nadaniu mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju;
3. Wpływają na urozmaicenie oferty regionu;
4. Wprowadzają nowe innowacyjne rozwiązań bądź funkcji dla obszaru rewitalizowanego;

6. SYSTEM MONITORINGU I OCENY ORAZ MODYFIKACJI PROGRAMU

6.1 System wdrażania programu

Pierwszym etapem wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Łącko będzie przyjęcie Programu stosowną uchwałą Rady Gminy. Ewentualność nowelizacji dokumentu również wiązała się będzie z przyjęciem odpowiedniej uchwały. Wszelkie dokumenty ewaluacyjne, sprawozdania z realizacji inwestycji oraz sprawozdania okresowe realizacji Programu będą adresowane do Rady Gminy. Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) projekt niniejszego dokumentu należy skonsultować z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w celu ustalenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji wymaga zaangażowania lokalnych partnerów z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego. Realizacja niniejszego programu wiązać się będzie z udziałem podmiotu zarządzającego i koordynującego poszczególne działania, a także monitoring i ocenę programu. Głównym zadaniem organów Gminy Łącko w zarządzaniu Gminnym Programem Rewitalizacji jest jego ukierunkowanie, uchwalenie, kontrolowanie i ocenie z punktu widzenia lokalnej strategii rozwoju. Jest to wyjątkowo istotne z uwagi na znaczenie realizacji Programu dla sprawnej implementacji pozostałych instrumentów rozwoju gminy, a także np. dla możliwości pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych, itp.

Szczególne znaczenie odgrywać w tym względzie będzie wyodrębniona jednostka, tj. Komitet Rewitalizacji, będący forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Łącko w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Pełnić będzie również funkcję opiniodawczo-doradczą wójta. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji (w tym koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Łącko) zapewniające wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli, określi w drodze uchwały Rada Gminy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Podjęcie przedmiotowej uchwały poprzedzone zostanie konsultacjami społecznymi. Po przyjęciu uchwały, poszczególni członkowie Komitetu Rewitalizacji niezwłocznie zostaną powołani przez Wójta Gminy Łącko. W skład Komitetu Rewitalizacji mogą zostać powołani m.in.:

- ✓ 2 reprezentantów Wójta Gminy, w tym Przewodniczący oraz Sekretarz,
- ✓ 1 reprezentant Rady Gminy,
- ✓ 1 reprezentant organizacji społecznych (lokalnych stowarzyszeń, OSP, klubów sportowych) wyłoniony w drodze konsultacji z tymi organizacjami,
- ✓ 1 reprezentant lokalnych przedsiębiorców.

Zadania Komitetu Rewitalizacji obejmować będą m.in.:

- ✓ koordynowanie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie przestrzegania zasad wdrożenia zarówno o charakterze wewnętrznym, przyjętym w uchwale Rady Gminy, jak i zewnętrznym, związanym z finansowaniem projektów rewitalizacyjnych ze środków unijnych,
- ✓ opiniowanie propozycji zmian przedstawianych przez Wójta Radzie Gminy w zakresie Gminnego Programu Rewitalizacji,
- ✓ planowanie zmian w oparciu o elastyczność programu oraz możliwość pojawienia się nowych partnerów zainteresowanych nowymi projektami rewitalizacyjnymi,

- ✓ opiniowanie wniosków przedkładanych przez beneficjentów/partnerów realizujących określone projekty rewitalizacyjne,
- ✓ promowanie działań rewitalizacyjnych i rozwijanie komunikacji społecznej w sektorach: publicznym, społecznym i gospodarczym, celem rozszerzania partnerstwa i partycypacji społecznej,
- ✓ współpraca z Wójtem w zakresie monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ze względu na cel i charakter Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łącko ma formułę otwartą, tzn. że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowaniu nowych projektów – będzie on aktualizowany. Projekty odpowiadające na zidentyfikowane problemy będą systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym. Ich konkretni odbiorcy i zakres determinowane będą: aktualnymi warunkami sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców obszarów kryzysowych, poziomem zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane działania, możliwościami budżetu gminy oraz dostępnością środków zewnętrznych.

Komitet Rewitalizacji jako koordynator i inicjator współpracy pomiędzy interesariuszami z obszaru poddawanego rewitalizacji odpowiedzialny będzie za zapewnienie partycypacji społecznej w zakresie projektów rewitalizacyjnych. Pozwoli to społeczności lokalnej na aktywny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie, a także działanie na rzecz własnych interesów. Ponadto społeczność lokalna jest w stanie dostarczyć istotnych i rzetelnych informacji nt. potrzeb i problemów na obszarze, które są trudne lub wręcz niemożliwe do wychwycenia podczas przeprowadzania wstępnych analiz. Należy zatem umożliwić wymianę informacji i dyskusję o tym, jaki kształt powinna przybrać rewitalizacja. W dialogu powinno uczestniczyć jak najwięcej podmiotów zainteresowanych udziałem w Programie: organizacje pożytku publicznego, stowarzyszenia, przedsiębiorcy, spółdzielnie, mieszkańcy Gminy Łącko. Instrumentami służącymi do promowania działań rewitalizacyjnych będą m. in.:

- ✓ zebrania w poszczególnych miejscowościach, zwłaszcza z mieszkańcami obszaru rewitalizowanego,
- ✓ informacje o realizowanych bądź zakończonych projektach rewitalizacyjnych przekazywane za pośrednictwem tablic ogłoszeń oraz strony internetowej Gminy Łącko,
- ✓ spotkania, warsztaty, konsultacje projektów z potencjalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi,
- ✓ informatory, ulotki, informacje w prasie,
- ✓ poczta elektroniczna,
- ✓ współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi.

O rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz o formach, w jakich będą prowadzone, powiadamia się nie później niż na 7 dni przed terminem ich przeprowadzenia, w sposób zapewniający udział możliwie szerokiego grona interesariuszy, co najmniej poprzez obwieszczenie, ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie oraz ogłoszenie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy. Formami konsultacji społecznych są:

- 1) zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy;
- 2) spotkania, debaty, warsztaty, spacer studyjny, ankiety, wywiady, wykorzystanie grup przedstawicielskich lub zbieranie uwag ustnych.

Konsultacje społeczne prowadzi się z wykorzystaniem co najmniej dwóch form opisanych powyżej. Termin wyznaczony na składanie uwag nie może być krótszy niż 21 dni od dnia powiadomienia o terminie konsultacji. Konsultacje społeczne prowadzi się w sposób ułatwiający

zrozumienie prezentowanych treści i odniesienie się do nich, a w przypadku gdy jest to uzasadnione specyfiką konsultowanych treści, z użyciem wizualizacji oraz sporządzonych w języku niespecjalistycznym skrótów i zestawień informacji zawartych w dokumentach poddawanych konsultacjom. Niezwłocznie po zakończeniu każdej z form konsultacji społecznych opracowuje się informację podsumowującą jej przebieg, zawierającą dane o miejscu i czasie jej przeprowadzenia i omówienie jej przebiegu, wraz ze wskazaniem ewentualnych uwag.

Głównym celem działalności promocyjnej Gminnego Programu Rewitalizacji jest poinformowanie możliwie szerokiej grupy beneficjentów pośrednich (mieszkańców, turystów) o projektach rewitalizacyjnych, a także budowanie platformy współpracy dla przedsiębiorców lokalnych i regionalnych oraz organizacji pozarządowych odnośnie partnerstwa na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców i wzmocnienia potencjału Gminy Łącko. Partycypacja społeczna powinna być zatem ukierunkowana na:

- ✓ wzmocnianie potencjału społeczności lokalnej i organizacji pozarządowych poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- ✓ optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji Gminy Łącko, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- ✓ wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażające się zastosowaniem nowego spojrzenia na problemy związane z rozwojem lokalnym.

6.2 Ewaluacja i monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji

W celu zapewnienia prawidłowości realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji konieczne jest zastosowanie systemu monitorowania postępów. Monitorowanie polegać będzie na systematycznym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Analiza danych ilościowych i jakościowych umożliwi odpowiednio wczesne wykrywanie niezgodności, a także umożliwi prewencję możliwych do przewidzenia komplikacji. Zastosowane będą dwie formy monitoringu:

- Monitoring rzeczowy – polegać będzie na bieżącej inspekcji przeprowadzanych w danym czasie inwestycji, pozyskiwaniu informacji nt. postępów w ich realizacji, zapewnieniu zgodności z założeniami Gminnego Programu Rewitalizacji.
- Monitoring finansowy – umożliwi kontrolę finansowych aspektów inwestycji oraz zapewni trwałość osiągniętych rezultatów. Dodatkowym aspektem monitoringu finansowego będzie pomoc partnerom uczestniczącym w rewitalizacji w uzyskaniu informacji nt. możliwych źródeł finansowania zewnętrznego inwestycji.

Poszczególne inwestycje będą objęte jednakowym systemem ewaluacji. Odpowiedzialny za to będzie Komitet Rewitalizacji. Będzie on dokonywał ewaluacji poszczególnych projektów, a także corocznej ewaluacji realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji. W roku 2022 zostanie przeprowadzona kompleksowa ocena efektów realizacji, porównanie osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu z prognozowanymi, a także zostaną podjęte kroki w celu wyznaczenie kierunków rewitalizacji na następne lata. Komitet Rewitalizacji wykona wzór karty oceny projektów, która będzie wypełniana przez poszczególne podmioty wykonawcze po zakończeniu realizacji projektu. Umożliwi to skwantyfikowanie wskaźników produktu i rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji, co z kolei umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób jednoznaczny i przejrzysty. Mając do dyspozycji karty projektów zrealizowanych już inwestycji, ocenić będzie można ich skuteczność, oszacować zagrożenia i szanse inwestycji o zbliżonym charakterze. Stanowiąc to będzie punkt odniesienia w następnych latach procesu rewitalizacji i pozwoli nadać mu pożądany kierunek oraz uniknąć błędów dotychczas popełnionych.

6.3 Ocena oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) projekt niniejszego dokumentu został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku konieczności jej opracowania. W piśmie otrzymanym od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie stwierdzono, że Gminny Program Rewitalizacji gminy Łącko na lata 2016-2022 nie jest dokumentem, dla którego wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

6.4 System wprowadzania zmian w programie rewitalizacji /procedury uaktualniania

Gminny Program Rewitalizacji podlegać będzie ocenie aktualności i stopnia realizacji dokonywanej przez wójta co najmniej raz na trzy lata. Przedmiotowa ocena podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wójt występuje do rady gminy z prośbą o jego zmianę. Do wniosku załączona zostaje w/w opinia. Zmiana gminnego programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim on jest uchwalany, tj.:

- Przeprowadzenie konsultacji społecznych proponowanych zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji
- Złożenie przez Wójta wniosku do Rady Gminy o zmiany w GPR z opisem zmian, i uzasadnieniem
- Podjęcie uchwały Rady Gminy o przystąpieniu do sporządzenia aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji
- Dokonanie aktualizacji dokumentu
- Konsultacje społeczne projektu zaktualizowanego Gminnego Programu Rewitalizacji
- Wniosek wójta o zaopiniowanie projektu zaktualizowanego gminnego programu rewitalizacji do organów i instytucji wymienionych w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777).
- Zmiana GPR nie wymaga uzyskania opinii, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777), ani przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli:
 - ✓ Nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o których mowa w art. 15 ust 1 pkt 5 lit a ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777)
 - ✓ Nie wymaga zmiany uchwały, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777)
- Wprowadzenie zmian w aktualizacji gminnego programu rewitalizacji pochodzących z konsultacji społecznych i uzyskanych opinii
- Przedłożenie radzie gminy przez wójta projektu zaktualizowanego gminnego programu rewitalizacji.

Spis Tabel

Tabela 1. Harmonogram działań w zakresie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Tabela 2. Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji

Tabela 3. Zarejestrowane osuwiska na terenie Gminy Łącko w latach 2004 – 2015.

Tabela 4. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Łącko w 2015 r.

Tabela 5. Wykaz ujęć wody pitnej w Gminie Łącko

Tabela 6. Sieć wodociągowa w Gminie Łącko w 2014 r.

Tabela 7. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łącko w 2014 r.

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe Gminy Łącko w latach 2011 - 2014.

Tabela 9. Mieszkania w Gminie Łącko wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w latach 2011-2013

Tabela 10. Oddane do użytkowania budynki niemieszkalne wg rodzajów w Gminie Łącko w latach 2012 - 2014

Tabela 11. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim wg sekcji PKD 2007 w latach 2012 - 2014

Tabela 12. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim w latach 2012 – 2014

Tabela 13. Podmioty gospodarcze w Gminie Łącko wg sektorów własnościowych w latach 2011 - 2014

Tabela 14. Ludność Gminy Łącko wg faktycznego miejsca zamieszkania.

Tabela 15. Stan ludności Gminy Łącko w podziale na 16 sołectw – stan na 31.12.2014

Tabela 16. Ludność Gminy Łącko wg ekonomicznych grup wieku i płci w latach 2012 - 2013

Tabela 17. Powody przyznawania pomocy społecznej w Gminie Łącko w roku 2014.

Tabela 18. Wykształcenie społeczeństwa wg płci w Gminie Łącko – stan na 2002 r.

Tabela 19. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych, zlokalizowanych na terenie Gminy Łącko

Tabela 20. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gminie Łącko w 2002 r.

Tabela 21. Wskaźniki wykorzystane przy delimitacji obszarów zdegradowanych.

Tabela 22. Wartość wskaźników dla całej gminy.

Tabela 23. Wartość wskaźników dla Obszaru I.

Tabela 24. Wartość wskaźników dla Obszaru II.

Tabela 25. Wartość wskaźników dla Obszaru III.

Tabela 26. Charakterystyka i zasięg przestrzenny poszczególnych obszarów.

Tabela 27. Komplementarność projektów

Tabela 28. Wskaźniki produktu – projekty inwestycyjne

Tabela 29. Wskaźniki produktu – projekty nieinwestycyjne

Tabela 30. Wskaźniki rezultatu – projekty inwestycyjne

Tabela 31. Wskaźniki rezultatu - projekty nieinwestycyjne

Tabela 32. Wpływ projektów inwestycyjnych – podstawowych na zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizowanym

Tabela 33. Wpływ projektów nieinwestycyjnych – podstawowych na zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizowanym

Tabela 34. Wskaźniki monitoringowe wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łącko

Tabela 35. Priorytety inwestycyjne bezpośrednio związane z rewitalizacją w ramach krajowych programów operacyjnych

Tabela 36. Źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych w ramach RPO WM

Tabela 37. Wykaz niezbędnych pozwoleń – projekty inwestycyjne –podstawowe

Tabela 38. Wykaz niezbędnych pozwoleń – projekty nieinwestycyjne - podstawowe

Tabela 39. Harmonogram realizacji projektów inwestycyjnych - podstawowych

Tabela 40. Harmonogram realizacji projektów nieinwestycyjnych - podstawowych

Spis schematów

Schemat 1. Metodologia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji

Spis map

Mapa 1. Położenie Gminy Łącko w Polsce

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Łącko

Spis wykresów

Wykres 1. Użytki rolne w Gminie Łącko wg klas bonitacyjnych

Wykres 2. Mieszkania w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych w Gminie Łącko w latach 2012-2014

Wykres 3. Struktura ludności Gminy Łącko wg ekonomicznych grup wieku w latach 2012 – 2014.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych w Gminie Łącko w latach 2011 - 2015

Wykres 5. Bezrobotni w Gminie Łącko według poziomu wykształcenia, stan na rok 2015

Wykres 6. Struktura wykształcenia społeczeństwa w Gminie Łącko w roku 2002.

Wykres 7. Liczba komputerów w szkołach podstawowych w Gminie Łącko w latach 2011 - 2012

Wykres 8. Liczba komputerów w gimnazjach w Gminie Łącko w latach 2011 - 2012

Wykres 9. Gospodarstwa domowe w Gminie Łącko w 2002 r.